

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΒΑΘΕΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ. ΥΠΑΡΧΟΝ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Βασίλειος Νούτσος

Διπλωματική Εργασία

που υποβλήθηκε στο Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς ως
μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος
Εξειδίκευσης στη Ναυτιλία

Πειραιάς

Οκτώβριος 2014

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Δήλωση αυθεντικότητας / ζητήματα Copyright

Το άτομο το οποίο εκπονεί την Διπλωματική Εργασία φέρει ολόκληρη την ευθύνη προσδιορισμού της δίκαιης χρήσης του υλικού, η οποία ορίζεται στην βάση των εξής παραγόντων: του σκοπού και χαρακτήρα της χρήσης (εμπορικός, μη κερδοσκοπικός ή εκπαιδευτικός), της φύσης του υλικού, που χρησιμοποιεί (τμήμα του κειμένου, πίνακες, σχήματα, εικόνες ή χάρτες), του ποσοστού και της σημαντικότητας του τμήματος, που χρησιμοποιεί σε σχέση με όλο το κείμενο υπό copyright, και των πιθανών συνεπειών της χρήσης αυτής στην αγορά ή στη γενικότερη αξία του υπό copyright κειμένου.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία εγκρίθηκε ομόφωνα από την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή που ορίστηκε από τη ΓΣΕΣ του Τμήματος Ναυτιλιακών Σπουδών Πανεπιστημίου Πειραιώς σύμφωνα με τον Κανονισμό Λειτουργίας του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Ναυτιλία.

Τα μέλη της Επιτροπής ήταν:

- Καθ. Αναστάσιος Τσελεπίδης (Επιβλέπων)
- Καθ. Βασίλειος Τσελέντης
- Επικ. Καθ. Γεώργιος Σαμιώτης

Η έγκριση της Διπλωματικής Εργασίας από το Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιώς δεν υποδηλώνει αποδοχή των γνωμών του συγγραφέα.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Ευχαριστίες

Για την βοήθεια, την υπομονή, την υποστήριξη και την εμπιστοσύνη που έδειξε στο πρόσωπο μου σε ότι αφορά την ολοκλήρωση αυτής της εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Καθηγητή κο. Αναστάσιο Τσελεπίδη. Επιπλέον ευχαριστώ τα μέλη της τριμελούς επιτροπής για το χρόνο που αφιέρωσαν και το ενδιαφέρον τους για τον έλεγχο και την τελική παρουσίαση και παράδοση της εργασίας.

Επίσης, ευχαριστώ τους γονείς μου, για την ψυχολογική και υλική υποστήριξη τους όλα αυτά τα χρόνια των σπουδών μου και σε όλες τις επιλογές που έχω κάνει.

Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω τη σύντροφο, συνοδοιπόρο, συμπολεμιστή, τη σύζυγο μου Δήμητρα η οποία είναι υπεύθυνη κατά το ήμισυ για ότι κάνω στη ζωή μου και μοιράζεται μαζί μου όλες τις επιτυχίες όπως και τις αποτυχίες μου.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

*Αφιερωμένο στα παιδιά μου που με ανέχονται,
και μέσα από μένα, αυτούς και αυτά που ανέχομαι εγώ,
με την ευχή να μην ανέχονται τίποτα και κανέναν στη ζωή τους.*

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Περίληψη.....	XIII
Abstract	XV
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΒΑΘΕΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ	3
1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	3
1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ.....	4
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΚΥΡΙΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΑ ΒΑΘΙΑ ΥΔΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ.....	9
2.1 ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ ΗΕ	9
2.2 ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ – ΔΟΤΓ (FAO) ...	11
2.2.1 ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	11
2.2.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ.....	12
2.2.3. ΑΛΙΕΙΑ	12
2.3 ΆΛΛΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	15
2.3.1 ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ – CBD	15
2.3.2 ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΓΡΙΑΣ ΧΛΩΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑΣ – CITES	16
2.3.3 ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΤΩΝ ΑΓΡΙΩΝ ΖΩΩΝ - CMS	18
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΟΡΓΑΝΑ ΜΕ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΒΑΘΙΑ ΥΔΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ.....	19
3.1 ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ / RFBs.....	19
3.1.1 RFBs ΣΤΟΝ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟ ΩΚΕΑΝΟ.....	21
3.1.1.1 Διεθνές Συμβούλιο για την Εξερεύνηση των Θαλασσών – ICES.....	21
3.1.1.2 Επιτροπή Αλιείας Βορειοανατολικού Ατλαντικού – NEAFC.....	22
3.1.1.3 Οργανισμός Αλιείας Βορειοδυτικού Ατλαντικού – NAFO	23
3.1.1.4 Οργανισμός Διατήρησης του Σολομού Βορείου Ατλαντικού – NASCO	25
3.1.1.5 Επιτροπή Αλιείας για τον Ανατολικό Κεντρικό Ατλαντικό (CECAF)	26
3.1.1.6 Υπουργική Διάσκεψη για Συνεργασία μεταξύ των Αφρικανικών Κρατών που Συνορεύουν με τον Ατλαντικό για θέματα Αλιείας (COMHAFAT-ATLAFCO)	27
3.1.1.7 Επιτροπή Αλιείας Κεντρικού Δυτικού Ατλαντικού (WECAFC)	28
3.1.1.8 Διεθνής Επιτροπή για τη Διατήρηση των Τονοειδών του Ατλαντικού (ICCAT)	30
3.1.1.9 Επιτροπή Θαλασσιών Θηλαστικών Βορείου Ατλαντικού (NAMMCO)	30
3.1.1.10 Οργανισμός Αλιείας Νοτιοανατολικού Ατλαντικού (SEAFO).....	31
3.1.2 RFBs ΣΤΟΝ ΙΝΔΙΚΟ ΩΚΕΑΝΟ	32
3.1.2.1 Επιτροπή Τόνου Ινδικού Ωκεανού (IOTC).....	32
3.1.2.2 Πρόγραμμα Κόλπος της Βεγγάλης – Διακυβερνητικός Οργανισμός (BOBP-IGO).....	33
3.1.2.3 Συμφωνία για τα Αλιεύματα του Νότιου Ινδικού Ωκεανού (SIOFA)	34
3.1.3 RFBs ΣΤΟΝ ΕΙΡΗΝΙΚΟ ΩΚΕΑΝΟ	36
3.1.3.1 Επιτροπή Αλιείας Δυτικού και Κεντρικού Ειρηνικού (WCPFC)	36

3.1.3.2 Σύμβαση για τη Διατήρηση και τη Διαχείριση των Αποθεμάτων Μπακαλιάρου στην Κεντρική Βερίγγειο Θάλασσα (CCBSP).....	36
3.1.3.3 Παναμερικανική Επιτροπή Τροπικού Τόννου (IATTC).....	37
3.1.3.4 Διεθνής Επιτροπή Ιππόγλωσσου του Ειρηνικού (IPHC).....	38
3.1.3.5 Επιτροπή Ανάδρομων Ψαριών Βορείου Ειρηνικού (NPAFC).....	39
3.1.3.6 Επιτροπή Αλιείας Βορείου Ειρηνικού (NPFC).....	41
3.1.3.7 Οργανισμός Θαλάσσιας Επιστήμης Βορείου Ειρηνικού (PICES).....	42
3.1.3.8 Γραμματεία της Κοινότητας του Ειρηνικού (SPC).....	43
3.1.3.9 ΠΟΔΑ Νοτίου Ειρηνικού (SPRFMO).....	44
3.1.3.10 Κέντρο Ανάπτυξης Αλιείας Νοτιοανατολικής Ασίας (SEAFDEC).....	46
3.1.3.11 Μόνιμη Επιτροπή για το Νότιο Ειρηνικό (CPPS).....	46
3.1.4 ΑΛΛΑ RFBs.....	48
3.1.4.1 Συμβουλευτική Επιτροπή για την Αλιευτική Έρευνα (ACFR).....	48
3.1.4.2 Συντονιστική Ομάδα Εργασίας για τα Αλιευτικά Στατιστικά (CWP).....	49
3.1.4.3 Σύστημα Παρακολούθησης Αλιευτικών Πόρων (FIRMS).....	50
3.1.4.4 Επιτροπή για τη Διατήρηση των Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων της Ανταρκτικής (CCAMLR).....	50
3.1.4.5 Επιτροπή για τη Διατήρηση του Κυανόπτερου Τόννου του Νοτίου Ημισφαιρίου (CCSBT).....	52
3.1.4.6 Διεθνής Επιτροπή Φαλινοθηρίας (IWC).....	55
3.1.5 RFBs ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΕ ΑΒΝJ.....	57
3.2 ΟΡΥΚΤΟΙ ΠΟΡΟΙ / ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΡΧΗ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΥΘΜΕΝΑ – ISA. 58	
3.2.1 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗΣ.....	59
3.2.2 ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ.....	60
3.2.3 ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ.....	61
3.3 ΝΑΥΤΙΛΙΑ / ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ – IMO..... 62	
3.4 ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ / ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ – CBD..... 65	
3.5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ..... 67	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΤΑ	
ΒΑΘΙΑ ΥΔΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ..... 73	
4.1 ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ – ΜΡAs..... 73	
4.1.1 ΤΥΠΟΙ ΜΡAs.....	73
4.1.2 ΤΥΠΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΤΩΝ ΜΡAs.....	75
4.2 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Ή ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ (EBSAs) 77	
4.2.1 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ EBSAs	78
4.2.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ EBSAs	78
4.3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ – EIAs..... 80	
4.4 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ – SEAs..... 82	
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ..... 85	
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ..... 89	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ..... 97	
ΧΑΡΤΕΣ.....	97
ΠΙΝΑΚΕΣ.....	115

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία αποτελεί μια προσέγγιση της υφιστάμενης κατάστασης, που επικρατεί στα βαθιά νερά και στις ανοιχτές θάλασσες, κυρίως σε ότι αφορά το θεσμικό και νομικό πλαίσιο που είναι σε ισχύ. Οι εν λόγω περιοχές χαρακτηρίζονται από δύσκολη προσβασιμότητα, με αποτέλεσμα η λεπτομερής παρακολούθηση και μελέτη τους να είναι ελλιπής. Επιπλέον, επειδή βρίσκονται πολύ μακριά από τα διοικητικά και εμπορικά όρια των κρατών, δεν υπάρχει συγκριμένη νομοθεσία και στέρεο θεσμικό πλαίσιο για την διαχείρισή τους. Δυστυχώς οι περιοχές αυτές χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερες κλιματολογικές και περιβαλλοντικές συνθήκες που τις καθιστούν αφ' ενός ευαίσθητες σε ανθρωπογενείς δραστηριότητες, αφ' ετέρου πολύ σημαντικές για τη λειτουργία του πλανήτη. Τα παραπάνω οδηγούν στο συμπέρασμα ότι σύντομα, τα κράτη σε παγκόσμιο επίπεδο θα πρέπει να προχωρήσουν σε μια καθολική διαχείριση αυτών των περιοχών θεσμοθετώντας δράσεις για την ορθολογική εκμετάλλευσή τους προς όφελος όλων, αλλά και για την προστασία και διατήρησή τους, γεγονός ιδιαίτερα κρίσιμο και σημαντικό.

Λέξεις κλειδιά: Ανοιχτές θάλασσες, Βαθιά ύδατα, Διακυβέρνηση

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Abstract

This thesis strives to analyze the current situation prevailing in the deep waters and high seas, mainly in terms of the existing institutional and legal framework. These areas are remote and thus difficult to study and monitor in detail. Moreover, because they are far from the commercial and administrative boundaries of states, there is no specific legislation and solid institutional framework regarding their management. These areas are the largest ecosystem on earth and extremely important for the functioning of the planet. They are also characterized by specific climatic and environmental conditions that make them sensitive to anthropogenic activities. It is therefore crucial to establish measures for their sustainable exploitation for the benefit of mankind.

Keywords: High seas, Deep waters, Governance

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι θαλάσσιες περιοχές πέραν των ορίων εθνικής δικαιοδοσίας των κρατών (Areas Beyond National Jurisdiction – από εδώ και στο εξής ABNJ) ορίζονται ως διεθνή ύδατα και εκτείνονται πέραν των 200 ναυτικών μιλίων των καθορισμένων ΑΟΖ, ή των 350 ν.μ. των ηπειρωτικών υφαλοκρηπίδων. Οι ABNJ περιλαμβάνουν τόσο την στήλη του νερού όσο και τον θαλάσσιο πυθμένα. Οι περιοχές αυτές αποτελούν «κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας» και ως εκ τούτου «δεν ανήκουν σε κανένα» και «όλοι μπορούν να τις απολαμβάνουν». Με την παρούσα εργασία γίνεται μια πρωτόλεια προσπάθεια καταγραφής των υφιστάμενων θεσμών, οργάνων και εργαλείων που είναι σε ισχύ σήμερα και χρησιμοποιούνται για την άσκηση διακυβέρνησης και διαχείρισης τόσο του υδάτινου όγκου σαν περιοχή και μέσο διακίνησης, αλλά κυρίως για τους πόρους που διαθέτει.

Στο Πρώτο κεφάλαιο δίνεται ο ορισμός της διακυβέρνησης, όπως κρίνεται αναγκαίο για τις ανάγκες της παρούσας εργασίας, και όπως χρησιμοποιείται στα ζητήματα που αφορούν τη συγκεκριμένη εργασία. Επίσης γίνεται μια σύντομη ιστορική αναδρομή για το καθεστώς που ίσχυε στις ανοιχτές θάλασσες και στα βαθιά νερά, στο παρελθόν. Καταγράφεται η κλιμάκωση των ζητημάτων και η πολυπλοκότητα των προβλημάτων, που συνεχώς ανέκυπταν στο πέρας του χρόνου μέχρι τη στιγμή της διακήρυξης του Δικαίου των Θαλασσών των Ηνωμένων Εθνών το οποίο και οριοθέτησε, συμπύκνωσε, και κωδικοποίησε ως ένα βαθμό κάποιες γενικές διατάξεις διακυβέρνησης.

Στο Δεύτερο κεφάλαιο γίνεται μια αναφορά στους βασικότερους θεσμούς που διέπουν τις ABNJ. Πρόκειται για διεθνείς, πανεθνικούς, παγκόσμιους, οργανισμούς, κυρίως απορρέοντες από τα Ηνωμένα Έθνη οι οποίοι διακηρύσσοντας συμβάσεις οδηγούν στη δημιουργία εξειδικευμένων οργάνων, επί μέρους οργανισμών ή/και οντοτήτων, που επωμίζονται τη συγκεκριμενοποίηση των διακηρύξεων και των ψηφισμάτων μέσα από τον καθορισμό πολιτικών, μέτρων, κανονισμών, και επιπλέον είναι υπεύθυνοι/ες για την παρακολούθηση, επιβολή και εξέλιξη αυτών.

Στο Τρίτο κεφάλαιο καταγράφονται τα όργανα, που ιδρύθηκαν από τη δραστηριότητα των θεσμών που περιγράφονται στο 3^ο κεφαλαίο. Πρόκειται για διάφορες επιτροπές, συμβάσεις, οργανώσεις και άλλες νομικές οντότητες που αναλαμβάνουν συγκεκριμένη δράση που αφορά συγκεκριμένους πόρους (βιολογικούς,

ορυκτούς κλπ), συγκεκριμένους στόχους (εκμετάλλευση, διατήρηση, βιωσιμότητα, αειφορία) και σε πολλές περιπτώσεις ακόμη πιο στοχευμένη δραστηριότητα σε συγκεκριμένα π.χ. είδη οργανισμών. Τα όργανα αυτά με την αρμοδιότητα που τους δίνεται μέσω των ιδρυτικών διακηρύξεων τους και βεβαίως μέσα από τη συμμετοχή επίσημων κυβερνητικών αντιπροσώπων των κρατών, που συμμετέχουν σε αυτά, εκδίδουν κανονιστικά μέτρα, ήπιο δίκαιο – soft law (οδηγίες, συστάσεις) και παρακολουθούν την εφαρμογή και επιβολή τους μέσα από συστάσεις συμμόρφωσης. Εξάλλου προκειμένου να υποστηριχθεί η κανονιστική τους αρμοδιότητα εκτελούν σειρά από επιστημονικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την τεκμηρίωση των αποφάσεων τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι αρκετά από αυτά έχουν *per se* συμβουλευτικό ρόλο, ασκώντας μόνο επιστημονικό, ερευνητικό έργο προκειμένου να υποστηρίξουν με τα ευρήματά τους τα όργανα με νομοθετική ισχύ (κράτη ή άλλους οργανισμούς). Τέλος στη πλειονότητά τους έχουν διακριτές περιοχές που δρουν και εφαρμόζουν το αντικείμενο τους. Στην παρούσα εργασία αναλύονται τα όργανα που κατά βάση έχουν αρμοδιότητα στις ABNJ. Για λόγους αναφοράς καταγράφονται και μια σειρά από όργανα τα οποία δεν εμπίπτουν στους στόχους της παρούσας εργασίας.

Στο Τέταρτο κεφάλαιο γίνεται μια ενδεικτική περιγραφή των εργαλείων, τα οποία χρησιμοποιούν τα όργανα που περιγράφονται στο 3^ο κεφάλαιο, για την άσκηση των κανονιστικών δράσεών τους. Αυτά περιλαμβάνουν διεθνείς αναγνωρισμένες πρακτικές και χαρακτηρισμούς όπως είναι ο καθορισμός περιοχών με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, ή μελέτες που συνοψίζουν τη δομή και λειτουργία των περιοχών. Μέσω αυτών οι οργανισμοί αποκτούν τη δυνατότητα να ρυθμίζουν και να διαχειρίζονται τις περιοχές με απτά, ρεαλιστικά και τεκμηριωμένα δεδομένα και καθεστώτα.

Στο κεφάλαιο Συμπεράσματα – Συζήτηση γίνεται μια σύνοψη των βιβλιογραφικών ευρημάτων σχετικά με τη διακυβέρνηση των ανοιχτών θαλασσών και των βαθέων υδάτων και μια αναφορά στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του αντικείμενου της εργασίας, τις δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν καθώς και ιδέες για την περαιτέρω διερεύνηση του θέματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΒΑΘΕΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΩΝ

1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ο όρος «διακυβέρνηση» καλύπτει: (α) τη δραστηριότητα ή τη διαδικασία της διακυβέρνησης (β) τα άτομα επιφορτισμένα με το καθήκον της διακυβέρνησης και (γ) τον τρόπο, τη μέθοδο και το σύστημα με το οποίο μια συγκεκριμένη κοινωνία διέπεται. Γενικά συνήθως ερμηνεύεται ως το σύνολο των νομικών, κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών ρυθμίσεων που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση ενός τομέα, στην προκειμένη της θάλασσας. Έχει διεθνείς, εθνικές και τοπικές διαστάσεις. Περιλαμβάνει νομικούς δεσμευτικούς κανόνες, όπως είναι η εθνική νομοθεσία ή οι διεθνείς συνθήκες, καθώς και παραδοσιακές κοινωνικές συμφωνίες.

Ο όρος διακυβέρνηση χρησιμοποιείται ευρέως στις μέρες μας για την κάλυψη των θεσμικών φορέων, οργάνων και διαδικασιών που κυμαίνονται από τη βραχυπρόθεσμη λειτουργική διαχείριση έως τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη πολιτικής και σχεδιασμού και από τις συμβατικές μορφές διοίκησης έως τις σύγχρονες μορφές των συμμετοχικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων. Παρά το γεγονός ότι οι δραστηριότητες αυτές αποτελούν ένα συνεχές, από τις υψηλότερες έως τις χαμηλότερες κλίμακες του τομέα της θάλασσας, τείνουν να χωρίζονται σε πολιτικές (διακυβέρνηση υψηλού επιπέδου) και διαχείριση (διακυβέρνηση μέσου και χαμηλού επιπέδου).

Η σημασία της διακυβέρνησης μπορεί να εκτιμηθεί καλύτερα με την εξέταση του αντικείμενού της. Η διακυβέρνηση οφείλει να καθορίσει κεντρικές αρχές και στόχους, να διατηρήσει και να προσαρμόσει τις υποδομές και τα μέσα, να αναπτύξει πολιτικά και ρυθμιστικά πλαίσια, σχέδια, πρότυπα και κανονισμούς, να συνδέσει την κυβέρνηση με την κοινωνία των πολιτών, να οργανώσει και να συντονίσει τη συλλογική δράση, να νομιμοποιήσει και να ισορροπήσει την αλληλεπίδραση μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, να εναρμονίσει τις ατομικές, τομεακές και κοινωνικές προοπτικές, να διατηρήσει παραγωγικά κοινωνικό-οικολογικά συστήματα και την κοινωνική τάξη, να επιβάλει τις αποφάσεις και τους κανονισμούς, να διατηρεί τη συνοχή σε όλες τις κλίμακες δικαιοδοσίας, χώρου και χρόνου, να καθορίζει τους όρους για την κατανομή της εξουσίας, των πόρων και των οφελών, να αλληλεπιδρά με άλλα

συστήματα διακυβέρνησης και τελικά να διατηρεί την ικανότητα βελτίωσης και προσαρμογής.

1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Οι ωκεανοί αποτελούν ανέκαθεν αντικείμενο τους δόγματος «ελευθερία στις θάλασσες». Η πρώτη εμφάνιση του δόγματος παρατηρείται γύρω στον 17^ο αιώνα με ουσιαστικά την προώθηση του περιορισμού του δικαιώματος και της δικαιοδοσίας των εθνών σε μια συγκεκριμένη έκταση παράκτια ζώνη. Όλος ο υπόλοιπος θαλάσσιος όγκος, τόσο στην επιφάνεια όσο και στον πυθμένα από τότε θεωρήθηκε ότι δεν αποτελεί ιδιοκτησία κανενός κράτους ή προσώπου και η πρόσβαση σε αυτόν καθώς και η εκμετάλλευσή του είναι δωρεάν για όλους. Η κατάσταση παρέμεινε σταθερή μέχρι τις αρχές του 20^{ου} αι. αλλά κατά το 2^ο μισό του, ξεκίνησε η αυξανόμενη πίεση διαφόρων κρατών, κυρίως παράκτιων, για τον καθορισμό δικαιωμάτων στους υπεράκτιους θαλασσίους πόρους. Εν τω μεταξύ, αυξανόμενο επίσης, ήταν το ενδιαφέρον και η ανησυχία της επιστημονικής κοινότητας για τον κίνδυνο που αντιμετωπίζουν τα ιχθυαποθέματα από την εμφάνιση και υπερδραστηριότητα των υπεράκτιων αλιευτικών σκαφών. Επιπλέον, η επιβάρυνση ήταν ακόμα μεγαλύτερη λαμβάνοντας υπόψη τη συνδυαστική δράση της ρύπανσης από τα απόβλητα των πλοίων μεταφοράς υγρών, ξηρών αλλά και επικίνδυνων φορτίων που κινούνταν στις παγκόσμιες θάλασσες. Σαφώς, η ρύπανση αποτελεί μια διηνεκή απειλή για τα παράκτια και θαλάσσια ενδιαίτηματα, γεγονός που πλήττει καθοριστικά την βιόσφαιρα των ωκεανών. Παρόλα αυτά οι μεγάλες ναυτικές δυνάμεις ανταγωνίζονται συνεχώς για την διατήρηση της θέσης τους στις θαλάσσιες περιοχές της υφελίου.

Συγκεντρώνοντας τα παραπάνω, η ρύπανση που εξαπλώνεται, ο ανταγωνισμός για τα πλούσια ιχθυαποθέματα τόσο σε παράκτια οικοσυστήματα όσο και στις βαθιές θάλασσες, η διαμάχη μεταξύ των παράκτιων κρατών για δικαιώματα στους πόρους αυτούς αλλά και οι διεκδικήσεις της υπερπόντιας αλιείας, οι προοπτικές για την εξόρυξη των υψηλότερης αξίας ορυκτών πόρων από τον πυθμένα, η όλο και μεγαλύτερη παρουσία ναυτικών δυνάμεων και η απαίτηση για πλεύση σε μεγαλύτερες, αποστάσεις και τέλος το φαινομενικά ξεπερασμένο, και εν δυνάμει εγγενώς αντιφατικό, δόγμα «ελευθερία στις θάλασσες» – όλα αυτά δημιουργούν υπαρκτό κίνδυνο να μετατραπούν οι ωκεανοί σε ένα πεδίο συγκρούσεων και αστάθειας.

Το 1945, ο πρόεδρος των ΗΠΑ Χάρι Τρούμαν, προκειμένου να ανταποκριθεί εν μέρει στις πιέσεις από τα εγχώρια συμφέροντα του πετρελαίου, προώθησε μονομερώς την επέκταση της δικαιοδοσία των ΗΠΑ επί όλων των φυσικών πόρων στην υφαλοκρηπίδα τους - πετρέλαιο, φυσικό αέριο, ορυκτά, κ.λπ. Πρόκειται για την πρώτη μεγάλη πρόκληση στο δόγμα «ελευθερία στις θάλασσες». Όπως ήταν αναμενόμενο, άλλα κράτη σύντομα ακολούθησαν το παράδειγμά τους.

Τον Οκτώβριο του 1946, η Αργεντινή διεκδίκησε την υφαλοκρηπίδα της και την υδάτινη στήλη πάνω από αυτή. Η Χιλή και το Περού το 1947, και το Εκουαδόρ το 1950, διεκδίκησαν δικαιώματα σε μια ζώνη 200 μιλίων, με στόχο να περιορίσουν την πρόσβαση των υπερπόντιων αλιευτικών στόλων και να ελέγχουν τα αλιευτικά αποθέματά στις παρακείμενες θάλασσες.

Σύντομα μετά από το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η Αίγυπτος, η Αιθιοπία, η Σαουδική Αραβία, η Λιβύη, η Βενεζουέλα και ορισμένες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης διεκδικούν το όριο των 12 μιλίων ως προσδιορισμό των χωρικών υδάτων, καταργώντας πρακτικά το παλαιό παραδοσιακό όριο των τριών μιλίων.

Αργότερα, το αρχιπελαγικό έθνος της Ινδονησίας διεκδικούσε το δικαίωμα κυριαρχίας της θάλασσας μεταξύ των 13.000 νησιών της. Οι Φιλιππίνες επανέλαβαν το ίδιο. Το 1970, ο Καναδάς διεκδικεί το δικαίωμα να ελέγχει την ναυσιπλοΐα σε μια ζώνη 100 μιλίων από τις ακτές του, με σκοπό την προστασία των Αρκτικών υδάτων από τη ρύπανση.

Είναι γεγονός ότι οι θαλάσσιοι πόροι, τόσο οι ορυκτοί όσο και οι βιολογικοί είναι εκτενείς. Η εκμετάλλευση της θάλασσας προσφέρει ενδεικτικά πετρέλαιο, κασσίτερο, διαμάντια, άμμο, χαλίκι, μέταλλα και φυσικά τα ψάρια. Το επίπεδο εκμετάλλευσης τους αυξάνεται μέρα με τη μέρα, καθώς η τεχνολογία ανοίγει νέους δρόμους για την αξιοποίηση τους.

Στα τέλη της δεκαετίας του 1960, η εξερεύνηση για πετρέλαιο απομακρύνεται όλο και περισσότερο από την ξηρά, προς τους βραχώδεις πυθμένες του υφαλοπρανούς. Συντηρητικά στην αρχή, το 1947 στον Κόλπο του Μεξικού, η υπεράκτια παραγωγή πετρελαίου, σε λιγότερο από ένα εκατομμύριο τόνους το 1954, έχει αυξηθεί σε σχεδόν 400 εκατομμύρια τόνους. Μηχανήματα γεωτρήσεων φτάνουν ήδη στα 4.000 μέτρα κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας.

Οι ωκεανοί καταλήγουν να είναι αντικείμενο υπερεκμετάλλευσης, σε τέτοιο βαθμό όπως ποτέ πριν. Δραστηριότητες άγνωστες μόλις δύο δεκαετίες πριν, βρίσκονται σε πλήρη εξέλιξη σε όλο τον κόσμο. Κασσίτερος εξορύσσεται στα αβαθή ύδατα στα ανοικτά της Ταϊλάνδης και της Ινδονησίας. Η Νότια Αφρική είναι έτοιμη να αξιοποιήσει τις ακτές της Ναμίμπιας για εξόρυξη διαμαντιών. Οι λεγόμενοι κόνδυλοι μαγγανίου, που έχουν εντοπιστεί σχεδόν έναν αιώνα νωρίτερα και βρίσκονται στο βυθό της θάλασσας σε βάθος περίπου πέντε χιλιομέτρων, παρουσιάζουν αυξημένο ενδιαφέρον λόγω των σπάνιων μετάλλων που περιέχουν.

Πολύ σημαντική, σταθερή δραστηριότητα υπερεκμετάλλευσης των θαλασσών, αποτελεί φυσικά η αλιεία. Η κατασκευή και λειτουργία μεγάλων αλιευτικών σκαφών, υπερπόντιας ναυσιπλοΐας, άλλαξε ανεπιστρεπτί το επίπεδο της αλιείας, καθώς τα σκάφη αυτά έχουν τη δυνατότητα να μένουν στην θάλασσα, χωρίς ανάγκη ελλιμενισμού για μήνες, ακόμα και για ένα χρόνο. Ως αποτέλεσμα, τα αλιευτικά αποθέματα άρχισαν να εξαντλούνται, καθώς οι αλιευτικοί στόλοι, ο ένας μετά τον άλλο ξεκίνησαν να σαρώνουν τις θάλασσες. Οι ισχυρές ναυτικές, αλιευτικές δυνάμεις άρχισαν να κατακλύζουν τα πλουσιότερα αλιευτικά πεδία, με τους στόλους τους να δρουν σχεδόν ανεξέλεγκτα. Εν τω μεταξύ τα παράκτια κράτη προσπαθούν να ανταγωνιστούν αυτή τη δράση τους με τον καθορισμό ορίων. Ο λεγόμενος «Πόλεμος του Μπακαλιάρου» μεταξύ Ισλανδίας και Η.Β. είχε ως αποτέλεσμα το χαρακτηριστικό συμβάν όπου πλοία του Βρετανικού Πολεμικού Ναυτικού εξόρμησαν για να σώσουν ένα αλιευτικό σκάφος το συνελήφθη από τις Ισλανδικές αρχές για παραβίαση των κανόνων αλιείας του κράτους.

Η υπεράκτια εξόρυξη πετρελαίου ήταν στο κέντρο του ενδιαφέροντος στην Βόρεια Θάλασσα. Η Βρετανία, η Δανία και η Γερμανία ήταν σε σύγκρουση για την χάραξη των υφαλοκρηπίδων τους, στις οποίες περιλαμβάνονται πλούσια κοιτάσματα πετρελαίου.

Στα τέλη του 1967 η ηρεμία της θάλασσας άρχισε να διαταράσσεται από τις τεχνολογικές καινοτομίες, την επιτάχυνση και διόγκωση των εκμεταλλεύσεων της, και επιπρόσθετα την αντιπαλότητα των μεγάλων δυνάμεων μέσω του Ψυχρού Πολέμου. Ήταν φανερό, ότι ο θαλάσσιος πυθμένας, το τελευταίο παρθένο μέρος που παρέμεινε ανέπαφο από την ανθρωπογενή δραστηριότητα, θα επηρεάζονταν άμεσα και σε μεγάλο βαθμό.

Ήταν μια εποχή που επικράτησαν τόσο οι κίνδυνοι όσο και οι υποσχέσεις, τόσο τα ρίσκα όσο και οι ελπίδες. Οι κίνδυνοι ήταν πολλοί: πυρηνικά υποβρύχια ξεκίνησαν να χαρτογραφούν βαθιά νερά που ποτέ πριν δεν είχαν εξερευνηθεί. Σχέδια υλοποιούνταν, για την τοποθέτηση αντιβαλλιστικών πυραυλικών συστημάτων στο βυθό της θάλασσας. Τα νέα (τότε) supertankers πραγματοποιούσαν τη μεταφορά πετρελαίου από τη Μέση Ανατολή στην Ευρώπη και άλλα λιμάνια, περνώντας μέσα από στενά, με υψηλή συμφόρηση και αφήνοντας πίσω τους ίχνη πετρελαιοκηλίδων. Οι εντάσεις μεταξύ των κρατών ήταν συνεχώς αυξανόμενες σε ότι αφορά τα αλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα στις θάλασσες και τους θαλασσίους πόρους.

Από τους ωκεανούς τελικά, δημιουργήθηκε ένα μεγάλο πλήθος απαιτήσεων, ανταπαιτήσεων και κρατικές κυριαρχικές διαφορές.

Ήταν εμφανής πλέον η ανάγκη για ένα πιο σταθερό καθεστώς, παράλληλα με την προώθηση μεγαλύτερης έκτασης χρήση με πιο ορθολογική διαχείριση των θαλασσίων πόρων, με στόχο την αρμονική σχέση και την καλή πίστη μεταξύ των κρατών προκειμένου να διαλυθεί η καχυποψία του παρελθόντος.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΚΥΡΙΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΑ ΒΑΘΙΑ ΥΔΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ

2.1 ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΩΝ ΗΕ

Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) είναι ένας διεθνής οργανισμός παγκόσμιας εμβέλειας μεταξύ των κρατών του κόσμου με σκοπό τη συνεργασία στο Διεθνές Δίκαιο, την ασφάλεια, την οικονομική ανάπτυξη και την πολιτική ισότητα. Πρόδρομός του θεωρείται η Κοινωνία των Εθνών (ΚτΕ) που αποτέλεσε απαίτηση των Εθνών για τη διεθνή ειρήνη μετά από τις θηριωδίες του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Ιδρύθηκε το 1945 από τις χώρες που νίκησαν στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και αρχικά είχε 51 μέλη. Μετά την προσχώρηση του νεότερου κράτους, του Νοτίου Σουδάν το 2011, ο Ο.Η.Ε. αριθμεί 193 κράτη μέλη, δηλαδή σχεδόν όλα τα διεθνώς αναγνωρισμένα ανεξάρτητα έθνη.

Η Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (United Nations General Assembly - UNGA/GA), είναι το πρώτο κατά σειρά κύριο όργανο του ΟΗΕ, του οποίου η σύσταση, οι επιμέρους αρμοδιότητες και τα καθήκοντα προβλέπονται από τον Καταστατικό Χάρτη του ΟΗΕ. Ασχολείται με ορισμένα σημαντικά ζητήματα της θάλασσας. Για παράδειγμα, προώθησε και στήριξε την ανάπτυξη της Σύμβασης του 1982 των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS), καθώς και της Συμφωνίας περί Αποθεμάτων Ιχθύων των Ηνωμένων Εθνών (UNFSA) του 1995. Είναι ο κατεξοχήν θεσμός υπεύθυνος για την διεθνή απαγόρευση χρήσης μεγάλων πελαγικών δικτύων και εμπλέκεται επίσης στο θέμα της παράνομης αλιείας.

Ενώ ο Καταστατικός Χάρτης του ΟΗΕ δεν αναφέρεται ρητά στο δίκαιο της θάλασσας ή στη διατήρηση και διαχείριση των έμβιων θαλάσσιων πόρων, ο σκοπός της Σύμβασης για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS) που είναι μια σταθερή και δίκαιη έννομη τάξη στους ωκεανούς, είναι στενά συνδεδεμένος με τον πρωταρχικό σκοπό του Χάρτη, δηλαδή τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας. Η αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ σε σχέση με το δίκαιο της θάλασσας και τη διατήρηση και διαχείριση των έμβιων θαλάσσιων πόρων, συνεπάγεται από το γεγονός ότι η διπλωματική διάσκεψη που παρήγαγε την UNCLOS συγκλήθηκε από τη Γενική

Συνέλευση των ΗΕ. Αυτό ισχύει επίσης και για τις διαπραγματεύσεις που οδήγησαν στις δύο συμφωνίες εφαρμογής της UNCLOS. Η αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ επίσης υπονοείται στα ετήσια ψηφίσματα για τους Ωκεανούς και την Αλιεία, τη δημιουργία της ετήσιας άτυπης συμβουλευτική διαδικασία (ICP) για τους Ωκεανούς και το Δίκαιο της Θάλασσας και την ίδρυση της *Ad Hoc* Ανοιχτής Άτυπης Ομάδας Εργασίας για τη μελέτη θεμάτων που αφορούν την διατήρηση και την αειφόρο χρήση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας πέραν των περιοχών εθνικής δικαιοδοσίας (BBNJ). Τέλος είναι σημαντική, η αναγνώριση από την 8^η Διάσκεψη των Μελών (COP), της CBD του «Κεντρικού ρόλου της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που σχετίζονται με τη διατήρηση και την αειφόρο χρήση της βιοποικιλότητας σε θαλάσσιες περιοχές πέραν της εθνικής δικαιοδοσίας».

Ένας μεγάλος αριθμός από διεθνείς οργανώσεις που ιδρύθηκαν υπό τα ΗΕ ασχολούνται με την αλιεία, αλλά δεν εμπλέκονται στη διαχείριση της:

- Η Επιτροπή για την Αειφόρο Ανάπτυξη (Commission on Sustainable Development – CSD) είναι ένα φόρουμ συζήτησης που καθιερώθηκε ως συνέχεια της διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη (UNCED, Βραζιλία, 1992) και εξετάζει τακτικά θέματα αλιείας.
- Στα Ηνωμένα Έθνη εδρεύει η Γραμματεία της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας η οποία παρακολουθεί την εφαρμογή της μέσω της Διεύθυνσης για Ωκεάνιες Υποθέσεις και το Δίκαιο της Θάλασσας (Division for Ocean Affairs and the Law of the Sea – DOALOS). Αυτή η Διεύθυνση είναι επίσης η Γραμματεία του Διεθνούς Δικαστηρίου για το Δίκαιο της Θάλασσας (International Tribunal for the Law of the Sea – ITLOS).
- Ο Διεθνής Οργανισμός Εργασίας (International Labour Organization – ILO) ρυθμίζει τις συνθήκες εργασίας επί των αλιευτικών σκαφών ολικού μήκους μεγαλύτερου των 24 μέτρων (LOA).
- Ο Διεθνής Ναυτιλιακός Οργανισμός (International Maritime Organization – IMO) ασχολείται έμμεσα με την αλιεία με θέματα όπως οι σημαίες ευκαιρίας (ανοικτά νηολόγια), οι διεθνείς κανόνες για τη ναυσιπλοΐα, η ασφάλεια στη θάλασσα, η διάθεση των εγκαταλειμμένων πλατφόρμων πετρελαίου κ.λ.π.
- Η Κοινή Ομάδα Εμπειρογνομόνων σχετικά με τις Επιστημονικές Πτυχές της Προστασίας του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος (Joint Group of Experts on the

Scientific Aspects of Marine Environmental Protection – GESAMP) παρέχει συμβουλές σχετικά με τις επιστημονικές πτυχές της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος στα κράτη μέλη και άλλους οργανισμούς του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών. Ετοιμάζει περιοδικές αξιολογήσεις και εκτιμήσεις σχετικά με την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και αναδεικνύει προβλήματα και τομείς που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή.

- Η Ανοιχτή Άτυπη Συμβουλευτική Διαδικασία για Υποθέσεις των Ωκεανών και το Δίκαιο της Θάλασσας (UNICPOLOS) ιδρύθηκε το 2000 για να συμβουλευεί την Γενική Συνέλευση των ΗΕ για θέματα που αφορούν την αειφόρο ανάπτυξη των ωκεανών.
- Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ) σχετίζεται με την αλιεία για θέματα που αφορούν το εμπόριο και το περιβάλλον, τους δασμολογικούς και μη δασμολογικούς φραγμούς στο εμπόριο, τις επιδοτήσεις, κλπ

2.2 ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ – ΔΟΤΓ (FAO)

Ο FAO είναι ένας αυτόνομος διεθνής διακρατικός οργανισμός, που συνδέεται με τον ΟΗΕ, του οποίου και αποτελεί εξειδικευμένη οργάνωση.

Η ιδέα της δημιουργίας του FAO ανήκει στον Πρόεδρο των ΗΠΑ Φραγκλίνο Ρούσβελτ, όταν στο Hot Springs στη Βιρτζίνια, το 1943, τα τότε 34 κράτη-μέλη του ΟΗΕ συγκρότησαν τον διεθνή αυτόν οργανισμό του οποίου και η πρώτη σύνοδος συνήλθε στο Κεμπέκ (Καναδά) τον Οκτώβριο του 1945, όπου και συνομολογήθηκε και υπεγράφη ο καταστατικός χάρτης του. Η έδρα του FAO σήμερα είναι στη Ρώμη.

Ο οργανισμός έχει ως σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου διατροφής των κατοίκων των υποανάπτυκτων περιοχών, την εξασφάλιση και βελτίωση των συστημάτων παραγωγής και διανομής των γεωργικών πόρων και τη βελτίωση των συνθηκών ζωής των αγροτικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών πληθυσμών, με απώτερο σκοπό τη συμβολή ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας.

2.2.1 ΣΥΝΘΕΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Το Συμβούλιο αποτελείται από 27 μέλη τα οποία εκλέγονται για μια τριετία από τη Συνέλευση ή τη Γενική Διάσκεψη, που αποτελεί το εκτελεστικό όργανο και

εξασφαλίζει τη συνέχεια της δράσης της οργάνωσης, έχοντας υπό συνεχή έλεγχο την κατάσταση της γεωργίας και της διατροφής στο κόσμο. Διαθέτει περιφερειακά γραφεία που εδρεύουν στην Ουάσινγκτον, στο Κάιρο, στην Μπανγκόκ, στο Σαντιάγο και στο Ρίο ντε Τζανέιρο. Η Συνέλευση εκλέγει επίσης το συμβούλιο που συγκροτείται από εκπροσώπους 49 Κρατών-μελών. Η Συνέλευση ή Γενική Διάσκεψη εκλέγει επίσης τον Γενικό Διευθυντή. Για την περίοδο Ιανουάριος 2012 μέχρι Ιούλιος 2015 διευθυντής έχει εκλεγεί ο Χοσέ Γκραζιάνο ντα Σίλβα (José Graziano da Silva), από την Βραζιλία, ο οποίος διαδέχθηκε το Ζακ Ντιούφ.

2.2.2 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Μεταξύ άλλων οι δραστηριότητες του FAO είναι οι εξής:

- Διατηρεί μια υπηρεσία πληροφοριών που συγκεντρώνει στοιχεία και στατιστικές σχετικά με τη διατροφή, τη γεωργία, την αλιεία και τη δασοκομία.
- Αναπτύσσει δράση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για την βελτίωση όλων των πλευρών της παραγωγής, του εμπορίου, της συντήρησης και μεταφοράς των προϊόντων της γεωργίας και της αλιείας.
- Προσφέρει τεχνική βοήθεια, που άπτεται των διαφόρων τομέων της αρμοδιότητάς του, στα κράτη μέλη τα οποία ανήκουν στην οργάνωση, όταν το ζητήσουν.

Οι σκοποί και οι λειτουργίες του FAO ορίζονται στο προοίμιο και στο άρθρο I του Συντάγματός του. Ενώ οι σκοποί αφορούν κυρίως την κοινή ευημερία των λαών, οι λειτουργίες περιλαμβάνουν, επίσης, την προώθηση και τη σύσταση εθνικών και διεθνών διατάξεων που αφορούν τη διατήρηση των φυσικών πόρων. Ο Κώδικας Δεοντολογίας θεωρείται ως ένα παράδειγμα της διεθνούς του δράσης.

2.2.3. ΑΛΙΕΙΑ

Για τα αλιευτικά ζητήματα έχει οριστεί το Τμήμα Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας του FAO ως εξής:

Στόχος: Η υπεύθυνη και αειφόρος χρήση των αλιευμάτων και της υδατοκαλλιέργειας για τη συνεισφορά στην παγκόσμια υγεία και ποιότητα ζωής των ανθρώπων, την διασφάλιση τροφής και την εξάλειψη της φτώχειας.

Αποστολή: Η ενίσχυση της παγκόσμιας διακυβέρνησης και της διαχειριστικής και τεχνικής δυνατότητας των μελών του και η δημιουργία μια κοινής συνείδησης για βελτιωμένη διατήρηση και χρήση των υδατικών πόρων.

Η εργασία του Τμήματος Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας επικεντρώνεται στην «Βιώσιμη διαχείριση και χρήση των αλιευτικών πόρων και των πόρων υδατοκαλλιέργειας» ασκώντας κανονιστικές όσο και λειτουργικές δραστηριότητες είτε αυτές εφαρμόζονται από τα κεντρικά γραφεία είτε στο πεδίο.

Το Τμήμα προωθεί πολιτικές και στρατηγικές που αποσκοπούν στη βιώσιμη και υπεύθυνη ανάπτυξη της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας σε εσωτερικά και θαλάσσια ύδατα. Για το σκοπό αυτό, το Τμήμα παρέχει φόρουμ συζήτησης, πληροφορίες, νομικά και πολιτικά πλαίσια, κώδικες και κατευθυντήριες γραμμές, επιλογές για στρατηγικές, επιστημονικές συμβουλές, εκπαιδευτικό υλικό, κ.λ.π. Για το σκοπό αυτό:

- Συλλέγει, αναλύει και διαδίδει πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες στον τομέα (αλιεία, παραγωγή, αξία, τιμές, στόλοι, καλλιεργητικά συστήματα, απασχόληση).
- Αναπτύσσει τη μεθοδολογία, αξιολογεί και παρακολουθεί την κατάσταση των άγριων πόρων και επεξεργάζεται συμβουλές για τη διαχείριση αυτών.
- Παρακολουθεί και συμβουλεύει σχετικά με την ανάπτυξη και διαχείριση της υδατοκαλλιέργειας.
- Παρέχει κοινωνικό-οικονομική ανάλυση του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και βοηθά στην επεξεργασία των δεδομένων για την ανάπτυξη, τις πολιτικές και στρατηγικές διαχείρισης και τους θεσμούς.
- Υποστηρίζει και βοηθά ένα δίκτυο περιφερειακών οργάνων αλιείας και προωθεί τα δίκτυα της υδατοκαλλιέργειας.
- Παρακολουθεί και παρέχει συμβουλές σχετικά με την ανάπτυξη της τεχνολογίας, μεταποίησης ιχθύων, της ασφάλειας των τροφίμων και του εμπορίου.

Το άρθρο VI του Συντάγματος του FAO επιτρέπει τη δημιουργία «επιτροπών και ομάδων εργασίας για τη μελέτη και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με θέματα που έχουν σχέση με το σκοπό του Οργανισμού». Σύμφωνα με αυτό ιδρύθηκε η Επιτροπή Αλιείας (COFI).

Η Επιτροπή Αλιείας (COFI), θυγατρικό σώμα του Συμβουλίου του FAO, συστάθηκε από τη διάσκεψη του FAO στη δέκατη τρίτη σύνοδό του το 1965. Η Επιτροπή αποτελεί σήμερα το μοναδικό παγκόσμιο διακυβερνητικό φόρουμ όπου εξετάζει μεγάλα διεθνή προβλήματα και ζητήματα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας εκδίδει συστάσεις που απευθύνονται προς τις κυβερνήσεις, τους περιφερειακούς φορείς αλιείας, τις ΜΚΟ, τους αλιεργάτες, τον ίδιο τον FAO και την διεθνή κοινότητα, σε τακτά χρονικά διαστήματα σε παγκόσμια κλίμακα. Η COFI έχει επίσης χρησιμοποιηθεί ως ένα φόρουμ στο οποίο διαπραγματεύονται παγκόσμιες συμφωνίες και μη δεσμευτικά όργανα.

Η COFI είναι ανοικτή στη συμμετοχή από κάθε κράτος μέλος του FAO αλλά και από κράτη μη μέλη που μπορούν να είναι παρατηρητές του Οργανισμού. Εκπρόσωποι των οργάνων των Ηνωμένων Εθνών, των ίδιων των Ηνωμένων Εθνών και άλλων εξειδικευμένων οργανισμών, των περιφερειακών οργανισμών αλιείας, άλλων διεθνών οργανισμών και διεθνών μη κυβερνητικών οργανώσεων μπορούν να συμμετάσχουν στη συζήτηση, αλλά χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Η Επιτροπή έχει πραγματοποιήσει 29 συνεδρίες. Η πρώτη σύνοδος πραγματοποιήθηκε το 1966, και στη συνέχεια σε ετήσια βάση μέχρι το 1975. Από το 1977, οι συνεδρίες πραγματοποιούνται ανά διετία.

Η COFI, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό της, μπορεί να συγκροτεί επικουρικά όργανα για ορισμένα ειδικά θέματα, όπως π.χ. υποεπιτροπές (για το Εμπόριο, για την Υδατοκαλλιέργεια):

Αυτά τα επικουρικά όργανα συνεδριάζουν στην περίοδο ανάμεσα στις συνεδριάσεις της μητρικής επιτροπής.

Οι δύο κύριες λειτουργίες της Επιτροπής Αλιείας του FAO είναι να επανεξετάζει τα προγράμματα εργασίας του FAO στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας και την εφαρμογής τους, καθώς και να διεξάγει περιοδικές γενικές επιθεωρήσεις στα προβλήματα διεθνούς χαρακτήρα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, να τα αξιολογεί και να προσφέρει πιθανές λύσεις τους, λαμβάνοντας υπόψη τη συντονισμένη δράση από τα κράτη, από τον FAO, από τους διακυβερνητικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών. Η Επιτροπή εξετάζει επίσης συγκεκριμένα θέματα που αφορούν την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια που αναφέρονται από το Συμβούλιο ή το Γενικό Διευθυντή του FAO, ή τοποθετούνται από

την Επιτροπή στην ημερήσια διάταξη, ύστερα από αίτηση των μελών, ή της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών.

Η Επιτροπή συμπληρώνει και δεν υποκαθιστά άλλες οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

2.3 ΑΛΛΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

2.3.1 ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ – CBD

Η Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα (CBD) τέθηκε σε ισχύ στις 29 Δεκεμβρίου 1993 και έχει 3 κύριους στόχους:

- Διατήρηση της βιοποικιλότητας
- Αειφόρος χρήση των συστατικών της βιοποικιλότητας
- Δίκαιη και ισότιμη κατανομή των οφελών που προκύπτουν από τη χρησιμοποίηση των γενετικών πόρων

Η βιολογικοί πόροι της Γης είναι ζωτικής σημασίας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της ανθρωπότητας. Ως αποτέλεσμα, υπάρχει μια αυξανόμενη αναγνώριση του γεγονότος ότι η βιολογική ποικιλομορφία αποτελεί παγκόσμιο περιουσιακό στοιχείο τεράστιας αξίας για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές. Την ίδια στιγμή, η απειλή για τα είδη και τα οικοσυστήματα δεν ήταν ποτέ τόσο μεγάλη όσο σήμερα. Η εξαφάνιση ειδών που προκαλείται από τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες συνεχίζεται με ανησυχητικό ρυθμό.

Για να αντιμετωπίσει αυτή την κατάσταση, το Πρόγραμμα Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών (UNEP) συγκάλεσε την *Ad Hoc*

Ομάδας Εργασίας Εμπειρογνομόνων για τη Βιολογική Ποικιλότητα τον Νοέμβριο του 1988 για να διερευνήσει την ανάγκη για μια διεθνή σύμβαση για τη βιοποικιλότητα. Λίγο μετά, το Μάιο του 1989 ιδρύθηκε η *Ad Hoc* Ομάδας Εργασίας των Τεχνικών και Νομικών Εμπειρογνομόνων για την εκπόνηση ενός διεθνούς νομικού μέσου για τη διατήρηση και την αειφόρο χρήση της βιοποικιλότητας. Οι εμπειρογνώμονες έπρεπε να λάβουν υπόψη «την ανάγκη για τον καταμερισμό του κόστους και των οφελών μεταξύ των ανεπτυγμένων και των αναπτυσσόμενων χωρών», καθώς και «τους τρόπους και τα μέσα για την υποστήριξη της καινοτομίας από τον τοπικό πληθυσμό».

Μέχρι το Φεβρουάριο του 1991, η *Ad Hoc* Ομάδας Εργασίας είχε γίνει γνωστή ως η Διακυβερνητική Επιτροπή Διαπραγματεύσεων. Το έργο της κορυφώθηκε στις 22 Μαΐου 1992 με τη Διάσκεψη του Ναϊρόμπι για την Υιοθέτηση του συμφωνηθέντος κείμενου της Σύμβασης για τη Βιοποικιλότητα.

Η Σύμβαση κατατέθηκε για υπογραφή στις 5 Ιουνίου 1992 στη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη («Διάσκεψη Κορυφής για τη Γη» του Ρίο). Παρέμεινε ανοιχτή για υπογραφή μέχρι τις 4 Ιουνίου 1993, ημερομηνία κατά την οποία είχε λάβει 168 υπογραφές. Η Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ στις 29 Δεκεμβρίου 1993, 90 ημέρες μετά την 30^η κύρωση. Η πρώτη σύνοδος της Διάσκεψης των Μερών είχε προγραμματιστεί για τις 28 Νοεμβρίου έως 9 Δεκεμβρίου 1994 στις Μπαχάμες.

Η Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα ήταν η έμπνευση από την αυξανόμενη δέσμευση της διεθνούς κοινότητας προς την αειφόρο ανάπτυξη. Αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό βήμα στον τομέα της διατήρησης της βιοποικιλότητας, της αειφόρου χρήσης των συστατικών της και τη δίκαιη και ισότιμη κατανομή των οφελών που προκύπτουν από τη χρήση των γενετικών πόρων.

2.3.2 ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΑΠΕΙΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΔΩΝ ΑΓΡΙΑΣ ΧΛΩΡΙΔΑΣ ΚΑΙ ΠΑΝΙΔΑΣ – CITES

Η CITES αποτελεί μια διεθνής συμφωνία μεταξύ κυβερνήσεων. Στόχος της είναι να εξασφαλίσει ότι το διεθνές εμπόριο ειδών της άγριας πανίδας και χλωρίδας δεν απειλεί την επιβίωσή τους.

Οι ευρέως μεταδιδόμενες πληροφορίες στις μέρες μας, για την επικίνδυνη κατάσταση πολλών εξεχόντων ειδών, όπως η τίγρης και ο ελέφαντας, μπορεί να κάνει την ανάγκη για μια τέτοια σύμβαση να φαίνεται προφανής. Όμως, κατά τη στιγμή που οι ιδέες για τη CITES άρχισαν να σχηματίζονται πρώτη φορά, στη δεκαετία του 1960, η διεθνής συζήτηση για τη ρύθμιση της εμπορίας άγριων ζώων με σκοπό τη διατήρησή τους ήταν κάτι σχετικά νέο. Εκ των υστέρων, η ανάγκη για τη CITES κατέστη σαφής. Ετησίως, η αξία του διεθνούς εμπορίου άγριας ζωής εκτιμάται σε δισεκατομμύρια δολάρια και περιλαμβάνει εκατοντάδες εκατομμυρίων φυτικών και ζωικών ειδών. Το εμπόριο ποικίλει και κυμαίνεται από ζωντανά ζώα και φυτά σε ένα ευρύ φάσμα προϊόντων της άγριας φύσης που προέρχονται από αυτά, στα οποία

συμπεριλαμβάνονται τρόφιμα, εξωτικά δερμάτινα είδη, ξύλινα μουσικά όργανα, ξυλεία, τουριστικά τιμαλφή και φάρμακα. Τα επίπεδα της εκμετάλλευσης ορισμένων ζωικών και φυτικών ειδών είναι υψηλά και το εμπόριό τους, σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες, όπως η απώλεια ενδιαιτημάτων, είναι ικανή σε μεγάλο βαθμό να μειώσει τους πληθυσμούς τους, ακόμη και να πιέσει ορισμένα είδη στο όριο της εξαφάνισης. Πολλά είδη άγριας ζωής στο εμπόριο δεν είναι σε κίνδυνο, αλλά η ύπαρξη της συμφωνίας για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του εμπορίου είναι σημαντική για τη διασφάλιση αυτών των πόρων για το μέλλον.

Επειδή το εμπόριο άγριων ζώων και φυτών διασχίζει τα σύνορα μεταξύ των χωρών, η προσπάθεια να ρυθμιστεί απαιτεί διεθνή συνεργασία για την προστασία ορισμένων ειδών από την υπερεκμετάλλευση. Η CITES σχεδιάστηκε στο πνεύμα αυτής της συνεργασίας. Σήμερα, παρέχει ποικίλους βαθμούς προστασίας σε περισσότερα από 35.000 είδη ζώων και φυτών, είτε αυτά διαπραγματεύονται ως ζωντανά δείγματα, είτε ως γούνινα παλτά ή αποξηραμένα βότανα.

Η CITES συντάχθηκε ως αποτέλεσμα του ψηφίσματος που εγκρίθηκε το 1963, σε μια συνάντηση των μελών της IUCN (World Conservation Union). Το κείμενο της Σύμβασης τελικά συμφωνήθηκε, σε μια συνεδρίαση των εκπροσώπων των 80 χωρών στην Ουάσιγκτον, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, στις 3 Μαρτίου 1973, και την 1η Ιουλίου 1975 η CITES τέθηκε σε ισχύ.

Η CITES είναι μια διεθνής συμφωνία στην οποία τα κράτη προσχωρούν οικειοθελώς. Κράτη μέλη που έχουν συμφωνήσει να δεσμεύονται από τη σύμβαση είναι γνωστά ως μέλη. Παρά το γεγονός ότι η CITES είναι νομικά δεσμευτική για τα μέλη - με άλλα λόγια, θα πρέπει να εφαρμόζουν τη Σύμβαση - δεν παίρνει τη θέση της εκάστοτε εθνικής νομοθεσίας. Περισσότερο παρέχει ένα πλαίσιο που πρέπει να τηρείται από κάθε συμβαλλόμενο μέλος, το οποίο πρέπει να προσαρμόσει τη δική εγχώρια νομοθεσία προκειμένου να διασφαλίσει ότι η CITES εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο.

Για πολλά χρόνια CITES υπήρξε μεταξύ των συμβάσεων διατήρησης αυτή με την μεγαλύτερη συμμετοχή, που τώρα έχει 180 συμβαλλόμενα μέρη.

2.3.3 ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ ΤΩΝ ΑΓΡΙΩΝ ΖΩΩΝ - CMS

Ως περιβαλλοντική συνθήκη, υπό την αιγίδα του Προγράμματος των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον, η CMS (Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals) παρέχει μια παγκόσμια πλατφόρμα για τη διατήρηση και την αειφόρο χρήση των μεταναστευτικών ζώων και των ενδιαιτημάτων τους. Η CMS συγκεντρώνει τα κράτη μέσω των οποίων περνούν τα μεταναστευτικά ζώα, τα Κράτη Εύρους (Range States), και θέτει τη νομική βάση για διεθνώς συντονισμένα μέτρα διατήρησης σε όλο το μεταναστευτικό εύρος.

Καθώς είναι η μόνη παγκόσμια σύμβαση που ειδικεύεται στον τομέα της διατήρησης των μεταναστευτικών ειδών, των ενδιαιτημάτων τους και των οδών μετανάστευσης, η CMS συμπληρώνει και συνεργάζεται με άλλους διεθνείς οργανισμούς, μη κυβερνητικές οργανώσεις και εταιρείες στα μέσα ενημέρωσης, καθώς και στον τομέα των επιχειρήσεων.

Τα μεταναστευτικά είδη που απειλούνται με εξαφάνιση αναφέρονται στο Παράρτημα I της Σύμβασης. Τα μέλη της CMS επιδιώκουν την αυστηρή προστασία αυτών των ζώων, τη διατήρηση ή την αποκατάσταση των τόπων όπου ζουν, την άμβλυνση των μεταναστευτικών εμποδίων και τον έλεγχο άλλων παραγόντων που θα μπορούσαν να θέσουν αυτά σε κίνδυνο. Εκτός από τη θέσπιση υποχρεώσεων για κάθε κράτος που προσχωρεί στη Σύμβαση, η CMS προωθεί συντονισμένη δράση μεταξύ των Κρατών Εύρους πολλών από αυτά τα είδη.

Τα αποδημητικά είδη που χρειάζονται ή μπορούν να ωφεληθούν σημαντικά από τη διεθνή συνεργασία απαριθμούνται στο Παράρτημα II της Σύμβασης. Για το λόγο αυτό, η Σύμβαση ενθαρρύνει το Κράτη Εύρους να συνάπτουν παγκόσμιες ή περιφερειακές συμφωνίες.

Σε αυτό το πλαίσιο, η CMS ενεργεί ως μία σύμβαση πλαίσιο. Οι συμφωνίες μπορούν να κυμαίνονται από νομικά δεσμευτικές συνθήκες (που ονομάζονται συμφωνίες) σε λιγότερο επίσημες πράξεις, όπως Μνημόνια Κατανόησης, και μπορούν να προσαρμόζονται στις απαιτήσεις των εκάστοτε περιοχών. Η ανάπτυξη μοντέλων προσαρμοσμένων ανάλογα με τις ανάγκες διατήρησης σε όλο το μεταναστευτικό εύρος είναι μια μοναδική ικανότητα της CMS.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΟΡΓΑΝΑ ΜΕ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΒΑΘΙΑ ΥΔΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ

Υπάρχουν μια σειρά από οργανώσεις σε διεθνές και περιφερειακό επίπεδο, που είναι αρμόδιες για τη ρύθμιση των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων, όπως η αλιεία, η ρύπανση από τα πλοία και η εξόρυξη ορυκτών πόρων στις ΑΒΝJ. Αυτά τα όργανα επικεντρώνονται σε συγκεκριμένους τομείς, ως εκ τούτου ρυθμίζουν συγκεκριμένες δραστηριότητες, συγκεκριμένα είδη (σε ότι αφορά την αλιεία και την βιοποικιλότητα) ή γεωγραφικές περιοχές και ζώνες. Σε αυτά τα όργανα δεν συμμετέχουν όλα τα κράτη ως συμβαλλόμενα μέλη, αλλά ακόμα και τα κράτη μέλη σε αυτές δεν δεσμεύονται να εφαρμόζουν αποτελεσματικά τις συμφωνίες που απορρέουν από αυτά.

3.1 ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ / RFBS

Το άρθρο VI (1) του Συντάγματος του FAO επιτρέπει τη δημιουργία των επιτροπών, καθώς και περιφερειακών συμβουλευτικών οργάνων «για την παροχή συμβουλών σχετικά με τη διαμόρφωση και την εφαρμογή πολιτικών και τον συντονισμό εφαρμογής των πολιτικών». Επίσης το άρθρο XIV του Συντάγματος του FAO επιτρέπει την έγκριση «συμφωνιών σχετικών με ζητήματα που αφορούν τα τρόφιμα και τη γεωργία».

Τα Περιφερειακά Όργανα Αλιείας (συμπεριλαμβανομένων των Περιφερειακών Οργανώσεων Διαχείρισης Αλιείας – ΠΟΔΑ (RFMOs) και των Περιφερειακών Συμφωνιών Αλιείας (RFAs)) αποτελούν πρωταρχικό στόχο στην προσέγγιση της διακυβέρνησης των ΑΒΝJ καθώς υπάρχουν στην πλειοψηφία αυτών των περιοχών. Πρόκειται για διεθνή όργανα που συστήνονται από χώρες με αλιευτικά συμφέροντα σε μια περιοχή και έχουν στόχο την διατήρηση, διαχείριση ή/και την ανάπτυξη των αλιευμάτων. Ορισμένα από αυτά τα όργανα διαχειρίζονται όλα τα ιχθυοποθέματα μιας συγκεκριμένης περιοχής, ενώ άλλες επικεντρώνονται σε άκρως μεταναστευτικά είδη, κυρίως τον τόνο, σε ευρύτερες γεωγραφικές περιοχές. Συνήθως είναι επιφορτισμένες με τη συλλογή στατιστικών στοιχείων αλιείας και τη διάδοσή τους, την αξιολόγηση των πόρων και τη διαχείριση δραστηριοτήτων παρακολούθησης μέσα από συντονισμένους μηχανισμούς και σχέδια. Λειτουργούν δε ως τεχνικά και νομικά φόρα για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διατήρηση, διαχείριση, ανάπτυξη και υπεύθυνη χρήση των

αλιευτικών πόρων. Τα RFBs είναι τα κρίσιμα οχήματα προώθησης της μακροχρόνιας αιφόρου αλιείας για την οποία απαιτείται διεθνής συνεργασία για διατήρηση και διαχείριση.

Στις οργανώσεις αυτές μπορούν να συμμετέχουν τόσο οι χώρες της συγκεκριμένης περιφέρειας («παράκτιες χώρες»), όσο και χώρες που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο τύπο αλιείας. Μερικά RFBs έχουν καθαρά συμβουλευτικό ρόλο, και παρέχουν συμβουλές, αποφάσεις και συντονιστικούς μηχανισμούς τα οποία δεν είναι δεσμευτικά για τα μέλη τους. Ωστόσο, τα περισσότερα RFBs έχουν διαχειριστικές αρμοδιότητες για τον καθορισμό ορίων αλιευμάτων και αλιευτικής προσπάθειας, τεχνικών μέτρων και υποχρεώσεων ελέγχου. Πρόκειται για μέτρα διατήρησης και διαχείρισης των αλιευμάτων που είναι δεσμευτικά για τα μέλη τους. Όταν έχουν διαχειριστική αρμοδιότητα τα RFBs ονομάζονται RFMOs. Οι RFMOs διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο στη διευκόλυνση διακρατικών συνεργασιών στον τομέα της αλιευτικής διαχείρισης. Οι οργανισμοί αυτοί παρουσιάζουν τα μόνα ρεαλιστικά μέσα διακυβέρνησης ιχθυοποθεμάτων τα οποία είναι αλληλεπικαλυπτόμενα ή κοινόχρηστα, μεταξύ περιοχών εθνικής δικαιοδοσίας, ή μεταξύ αυτών και των ανοιχτών θαλασσών, ή αποκλειστικά στις ανοιχτές θάλασσες. Η ΕΕ, εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, συμμετέχει ενεργά σε έξι οργανώσεις για τον τόνο και σε ένδεκα οργανώσεις για άλλη είδη εκτός του τόνου.

Σημαντικά θέματα που καλύπτουν τα RFBs περιλαμβάνουν την αλιευτική διαχείριση, την εφαρμογή της οικοσυστημικής προσέγγισης, την ελαχιστοποίηση της Παράνομης, Λαθραίας, Άναρχης αλιείας – ΠΛΑ (IUU), την επιστήμη και την έρευνα, ιδρυτικά και οργανωτικά θέματα, την εφαρμογή της αρχής πρόληψης/προφύλαξης, την απόλυτη διαφάνεια στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, την διευκόλυνση υιοθέτησης μέτρων διατήρησης και διαχείρισης εγκαίρως και αποτελεσματικά, την δημιουργία διαδικασιών για την αποφυγή διενέξεων μεταξύ των μελών και την ενίσχυση εφαρμογής των σχετικών αρχών σε ολόκληρη την λειτουργία τους.

Η λειτουργία και η αποτελεσματικότητά τους είναι αξιοσημείωτη σε ορισμένες περιοχές όπως στον ΒΑ Ατλαντικό, για την οριοθέτηση κάποιων περιοχών όπως οι μεσοωκεάνιες ράχες και τον αποκλεισμό της αλιευτικής δραστηριότητας (όπως οι ιδιαιτέρως καταστροφικές τράτες βυθού) από αυτές, τουλάχιστον σε προσωρινό επίπεδο. Τον τελευταίο καιρό υπάρχει δραστηριότητα από κάποιες από αυτές για

τροποποίηση και επέκταση των διαχειριστικών τους αρμοδιοτήτων για την αποκοπή καταστροφικών αλιευτικών δραστηριοτήτων προκειμένου να διασφαλιστεί εκτός από τα ιχθυαποθέματα η διατήρηση του περιβάλλοντος και η θαλάσσια βιοποικιλότητα και γενικότερα στοχεύουν σε μια οικοσυστημική προσέγγιση της αλιευτικής διαχείρισης. Εξάλλου υπάρχουν ήδη RFBs με οικοσυστημική αρμοδιότητα, όπως αυτά που ο τομέας εργασίας τους είναι τα πουλιά, τα οποία συνδέονται με τη αλιεία αλλά δεν αποτελούν αλιεύματα *per se*. Επίσης, λαμβάνουν χώρα προσπάθειες για την θέσπιση RFMOs σε περιοχές των ανοιχτών θαλασσών όπου δεν υπάρχουν καθόλου.

Εξάλλου τα κράτη καλούνται να δημιουργήσουν RFMOs, όπου ενδείκνυται σύμφωνα με τα άρθρα 117 και 118 της UNCLOS. Επιπλέον, από την Διάσκεψη των ΗΕ για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη το 1992 (UNCED), νομικά όργανα εξουσιοδοτούν τα RFBs με κομβικό ρόλο στην διευκόλυνση της διεθνούς συνεργασίας.

Η διαφορά μεταξύ ενός RFB και μιας RFA είναι ότι το πρώτο έχει εγκαθιδρύσει μια Γραμματεία η οποία λειτουργεί κάτω από ένα όργανο διακυβέρνησης από κράτη μέλη ενώ η δεύτερη όχι.

3.1.1 RFBs ΣΤΟΝ ΑΤΛΑΝΤΙΚΟ ΩΚΕΑΝΟ

3.1.1.1 Διεθνές Συμβούλιο για την Εξερεύνηση των Θαλασσών – ICES

Το ICES (International Council for the Exploration of the Sea) ιδρύθηκε από τη Σύμβαση για το Διεθνές Συμβούλιο για την Εξερεύνηση της Θάλασσας, η οποία υπογράφηκε στην Κοπεγχάγη της Δανίας, στις 12 Σεπτεμβρίου 1964. Το Συμβούλιο είχε ιδρυθεί το 1902 και η νέα Σύμβαση είχε στόχο να διευκολύνει την εφαρμογή του Προγράμματός του. Η Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ στις 22 Ιουλίου 1968.

Η περιοχή αρμοδιότητας του Συμβουλίου όπως περιγράφεται στο Άρθρο 2 της Σύμβασης είναι ο Ατλαντικός Ωκεανός και οι παρακείμενες θάλασσες με έμφαση στον Βόρειο Ατλαντικό. Δεν υπάρχει ακριβής οριοθέτηση αυτής της περιοχής από γραμμές γεωγραφικού μήκους και πλάτους. Πρακτικά το ICES πρωταρχικά αλλά όχι αποκλειστικά ασχολείται με την στατιστική περιοχή 27 του FAO. Σε αυτή την περιοχή καλύπτει όλους τους βιολογικούς θαλάσσιους πόρους. Βλ. χάρτη 1.

Για την αποδοχή ενός νέου μέλους στο Συμβούλιο απαιτείται έγκριση των τριών τετάρτων των κρατών μελών. Τα παρόντα μέλη του Συμβουλίου είναι: Βέλγιο, Καναδάς, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ισλανδία, Ιρλανδία, Λετονία,

Ολλανδία, Νορβηγία, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρωσία, Ισπανία, Σουηδία, Ηνωμένο Βασίλειο και ΗΠΑ.

Το κύριο αντικείμενο του Συμβουλίου είναι α) να προωθεί και να ενθαρρύνει την έρευνα και την αναζήτηση για τη μελέτη της θάλασσας ιδιαίτερα αυτής που σχετίζεται με τους βιολογικούς πόρους, β) να σχεδιάζει προγράμματα που απαιτούνται για αυτό το σκοπό και να οργανώνει έρευνες και αναζητήσεις όπου κρίνεται απαραίτητο και γ) να δημοσιεύει ή να διαχέει γενικά τα αποτελέσματα των ερευνών και των αναζητήσεων. Το ICES από μόνο του δεν αποτελεί όργανο διαχείρισης. Η Συμβουλευτική Επιτροπή για την Αλιεία (ACFM) του Συμβουλίου, παρέχει επιστημονικές πληροφορίες και συμβουλές, που συμπεριλαμβάνουν συστάσεις και διαχειριστικά μέτρα (π.χ. συνολικά επιτρεπόμενα αλιεύματα, ελάχιστο μέγεθος ματιού διχτυών κλπ), σε διάφορα διεθνή όργανα που ασχολούνται με την αλιεία στον Βόρειο Ατλαντικό Ωκεανό (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IBSFC, NASCO, NEAFC) καθώς και στα κράτη μέλη του. Τέτοιες πληροφορίες και συμβουλές αφορούν τους αλιευτικούς πόρους τόσο σε περιοχές υπό εθνική δικαιοδοσία όσο και στις ABNJ.

3.1.1.2 Επιτροπή Αλιείας Βορειοανατολικού Ατλαντικού – NEAFC

Η NEAFC (Northeast Atlantic Fisheries Commission) ιδρύθηκε από τη Σύμβαση για τη Μελλοντική Πολυμερή Συνεργασία στον τομέα Αλιείας Βορειοανατολικού Ατλαντικού, για την οποία η διαδικασία υπογραφής ξεκίνησε στο Λονδίνο, στις 18 Νοεμβρίου 1980 και εν τέλει τέθηκε σε ισχύ στις 17 Μαρτίου 1982.

Η περιοχή αρμοδιότητας της Επιτροπής ορίζεται ως τα ύδατα εντός των τμημάτων του Ατλαντικού και του Αρκτικού Ωκεανού και των παρακείμενων θαλασσών που βρίσκονται βόρεια του γεωγραφικού πλάτους 36°B και μεταξύ του γεωγραφικού μήκους 42°Δ και 51°Α. Επιπλέον το τμήμα του Ατλαντικού Ωκεανού βόρεια του γεωγραφικού πλάτους 59°B και μεταξύ του γεωγραφικού μήκους 44°Δ και 42°Δ. Η Βαλτική Θάλασσα καθώς και οι ζώνες της και η Μεσόγειος και οι δευτερεύουσες θάλασσες της, εξαιρούνται από την περιοχή αρμοδιότητας της Επιτροπής, η οποία συμπίπτει με το μεγαλύτερο μέρος της στατιστική περιοχή 27 του FAO. Τα είδη που καλύπτει η Επιτροπή αφορούν στους περισσότερους αλιευτικούς πόρους του Βορειοανατολικού Ατλαντικού με εξαίρεση τα θαλάσσια θηλαστικά, τους

εδραίους οργανισμούς και, στο βαθμό που καλύπτονται από άλλες διεθνείς συμφωνίες, τα άκρως μεταναστευτικά είδη και τα ανάδρομα ιχθυοποθέματα. Βλ. χάρτη 2.

Η Επιτροπή είναι ανοικτή προς τα ιδρυτικά μέλη (άρθρο 20). Προσχώρηση από άλλα κράτη υπόκειται στην έγκριση των τριών τετάρτων των συμβαλλομένων μελών. Τα παρόντα μέλη της Επιτροπής είναι: η Δανία (όσον αφορά τις Νήσους Φερόες και τη Γροιλανδία), η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ισλανδία, η Νορβηγία, η Πολωνία και η Ρωσική Ομοσπονδία.

Οι κύριοι στόχοι της Επιτροπής είναι να παρέχει ένα φόρουμ για διαβούλευση και ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση των αλιευτικών πόρων στο βορειοανατολικό Ατλαντικό και τις σχετικές πολιτικές διαχείρισης για τη διασφάλιση της διατήρησης και της βέλτιστης χρήσης των πόρων αυτών, και να προτείνει μέτρα διατήρησης στα ύδατα εκτός εθνικής δικαιοδοσίας. Η Επιτροπή έχει την εξουσία να προτείνει μέτρα που εφαρμόζονται στην ανοικτή θάλασσα όσον αφορά (i) τη διεξαγωγή της αλιείας (ii) τον έλεγχο της αλιείας και (iii) τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών. Τα τελευταία χρόνια, η NEAFC έχει συμφωνήσει σε μέτρα όπως ο καθορισμός των συνολικών επιτρεπόμενων αλιευμάτων για ορισμένα είδη και η θέσπιση ελάχιστων μεγεθών αλιευμένων ψαριών και μέγεθος ματιού διχτυών. Οι συστάσεις που διατυπώνονται από την NEAFC υπόκεινται στη διαδικασία ένστασης.

3.1.1.3 Οργανισμός Αλιείας Βορειοδυτικού Ατλαντικού – NAFO

Ο NAFO (Northwest Atlantic Fisheries Organization) ιδρύθηκε από τη Σύμβαση για τη Μελλοντική Πολυμερή Συνεργασία στον τομέα της Αλιείας του Βορειοδυτικού Ατλαντικού, που συνήφθη στην Οτάβα, του Καναδά, στις 24 Οκτωβρίου 1978 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1979.

Η περιοχή αρμοδιότητας του NAFO ορίζεται ως «τα ύδατα του Βορειοδυτικού Ατλαντικού Ωκεανού βόρεια από το γεωγραφικό πλάτος 35°B και δυτικά της γραμμής που εκτείνεται βόρεια από το γεωγραφικό πλάτος 35°B και από το γεωγραφικό μήκος 42°Δ έως το 59°B, από εκεί προς δυσμάς έως το γεωγραφικό μήκος 44°Δ, και από εκεί προς βορρά έως την ακτή της Γροιλανδίας, και τα νερά του κόλπου του Αγίου Λαυρεντίου, του στενού Davis και Baffin Bay νότια από το γεωγραφικό πλάτος 78°10'B. Η περιοχή αυτή συμπίπτει ακριβώς με την στατιστική περιοχή 21 του FAO. Η Σύμβαση προβλέπει την καθιέρωση «κανονιστικής ζώνης», που είναι το τμήμα της

περιοχής της Σύμβασης που βρίσκεται πέρα από τις περιοχές που υπάγονται στην αλιευτική δικαιοδοσία των παράκτιων κρατών. Βλ. χάρτη 3.

Ο NAFO καλύπτει όλους τους αλιευτικούς πόρους με τις ακόλουθες εξαιρέσεις: σολομός, τόνος και σπαθόψαρο, των αποθεμάτων των κητοειδών που διαχειρίζεται η Διεθνής Επιτροπή Φαλαινοθηρίας ή οποιαδήποτε διάδοχη οργάνωση, και τα εδραία είδη της υφαλοκρηπίδας.

Η Σύμβαση είναι ανοικτή για προσχώρηση από άλλα κράτη. Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής Αλιείας αξιολογείται σε ετήσια βάση από το Γενικό Συμβούλιο του Οργανισμού και θα πρέπει να αποτελείται από (α) Τα συμβαλλόμενα μέρη που συμμετέχουν στην αλιεία της κανονιστικής ζώνης, και (β) τα συμβαλλόμενα μέρη τα οποία παρέχουν ικανοποιητικές αποδείξεις στο Γενικό Συμβούλιο για την αναμενόμενη συμμετοχή τους στην αλιεία μέσα στην κανονιστική ζώνη κατά τη διάρκεια του έτους που λαμβάνει χώρα η ετήσια συνάντηση ή κατά τη διάρκεια του επομένου ημερολογιακού έτους. Τα σημερινά συμβαλλόμενα μέρη είναι: η Βουλγαρία, ο Καναδάς, η Κούβα, η Δανία (όσον αφορά τις Νήσους Φερόες και τη Γροιλανδία), η Εσθονία, η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ισλανδία, η Ιαπωνία, η Κορέα, η Λετονία, η Λιθουανία, η Νορβηγία, η Πολωνία, η Ρουμανία, η Ρωσία και οι ΗΠΑ .

Ο κύριος στόχος της Σύμβασης, όπως ορίζεται στο προοίμιο της είναι να προωθήσει τη διατήρηση και τη βέλτιστη αξιοποίηση των αλιευτικών πόρων του Βορειοδυτικού Ατλαντικού εντός ενός πλαισίου που συνάδει με το καθεστώς της εκτεταμένης δικαιοδοσίας των παράκτιων κρατών επί της αλιείας, και να ενθαρρύνει τη διεθνή συνεργασία και διαβούλευση σε σχέση με αυτούς τους πόρους. Η Επιτροπή Αλιείας είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και διατήρηση των αλιευτικών πόρων της κανονιστικής ζώνης. Η Επιτροπή Αλιείας, εντός της κανονιστικής ζώνης, δύναται να υιοθετήσει προτάσεις για διεθνή έλεγχο και επιβολή εντός της κανονιστικής ζώνης με σκοπό τη διασφάλιση της εφαρμογής της Σύμβασης και την εκτέλεση των βασικών λειτουργιών του NAFO. Η Επιτροπή αποφασίζει για την κατανομή των αλιευμάτων από την κανονιστική ζώνη στα συμβαλλόμενα μέρη και διατηρεί ένα σύστημα κοινών διεθνών επιθεωρήσεων για την εποπτεία και τον έλεγχο της διεθνούς αλιείας στην κανονιστική ζώνη. Οι προτάσεις της Επιτροπής Αλιείας υπόκεινται στη διαδικασία ένστασης. Η Σύμβαση προβλέπει ότι τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να καλέσουν εις προσοχή κάθε κράτος που δεν αποτελεί μέρος της σύμβασης για οποιοδήποτε θέμα

σχετικά με τις αλιευτικές δραστηριότητες των πολιτών ή των σκαφών του εν λόγω κράτους στην κανονιστική ζώνη οι οποίες φαίνεται να επηρεάζει αρνητικά την επίτευξη των στόχων της σύμβασης.

3.1.1.4 Οργανισμός Διατήρησης του Σολομού Βορείου Ατλαντικού – NASCO

Ο NASCO (North Atlantic Salmon Conservation Organization) ιδρύθηκε από τη Σύμβαση για τη Διατήρηση του Σολομού στο Βόρειο Ατλαντικό Ωκεανό, η οποία υπεγράφη στο Ρέικιαβικ, της Ισλανδίας, στις 2 Μαρτίου του 1982 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Οκτωβρίου 1983.

Η Σύμβαση εφαρμόζεται για τα αποθέματα σολομού που μεταναστεύουν πέρα από τις αλιευτικές ζώνες δικαιοδοσίας των παράκτιων κρατών του Ατλαντικού Ωκεανού βόρεια από το γεωγραφικό πλάτος 36°B σε όλη τη μεταναστευτική τους ακτίνα. Η έκταση των αρμοδιοτήτων του οργανισμού αυτού συμπίπτει με την στατιστική περιοχή FAO 27 και τμήμα της περιοχής 21. Η περιοχή αυτή υποδιαιρείται σε τρεις περιοχές που εξυπηρετούνται από τρεις διαφορετικές επιτροπές: (1) Η Επιτροπή Βορείου Αμερικής, καλύπτει όλα τα θαλάσσια ύδατα που υπάγονται στις αλιευτικές ζώνες δικαιοδοσίας των παράκτιων κρατών, ανοικτά της ανατολικής ακτής της Βόρειας Αμερικής (2) η Επιτροπή της Δυτικής Γροιλανδίας καλύπτει όλα τα θαλάσσια ύδατα που ευρίσκονται εντός της αλιευτικής ζώνης ανοικτά της ακτής της Δυτικής Γροιλανδίας, δυτικά μιας γραμμής που οριοθετείται κατά μήκος του γεωγραφικού μήκους 44°Δ, νότια έως το γεωγραφικού πλάτους 59°B, κατόπιν κατευθείαν ανατολικά έως το γεωγραφικό μήκος 42°Δ και κατόπιν κατευθείαν νότια και (3) η Επιτροπή Αλιείας Βορειοανατολικού Ατλαντικού καλύπτει όλα τα θαλάσσια ύδατα που ευρίσκονται ανατολικά της γραμμής που αναφέρεται παραπάνω. Βλ. χάρτη 4.

Η Σύμβαση είναι ανοικτή για προσχώρηση από οποιοδήποτε Κράτος που ασκεί δικαιοδοσία αλιείας στο Βόρειο Ατλαντικό Ωκεανό ή είναι κράτος προελεύσεως αποθεμάτων σολομού, εφόσον έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο. Τα παρόντα μέλη του οργανισμού αυτού είναι: ο Καναδάς, η Δανία (σε σχέση με τις Νήσους Φερόες και τη Γροιλανδία), η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Ισλανδία, η Νορβηγία, η Ρωσική Ομοσπονδία και οι ΗΠΑ.

Ο στόχος του οργανισμού αυτού είναι να συμβάλει στη διατήρηση, αποκατάσταση, ενίσχυση και ορθολογική διαχείριση των αποθεμάτων σολομού στο Βόρειο Ατλαντικό. Τα τελευταία χρόνια, έχουν εγκριθεί κάποια ρυθμιστικά μέτρα από τις τρεις Επιτροπές. Η δραματική αύξηση στην παραγωγή του Ατλαντικού σολομού εκτροφής (από λιγότερο από 30.000 τόνους το 1984 σε περισσότερους από 320.000 τόνους το 1994) αποτελεί μια σημαντική ανησυχία για το Συμβούλιο δεδομένου ότι τα εκτρεφόμενα ψάρια είναι γνωστό ότι ξεφύγουν σε μεγάλους αριθμούς και η αναπαραγωγή των ψαριών αυτών έχει παρατηρηθεί σε μεγάλες γεωγραφικές περιοχές. Η ωτοκία μεταξύ άγριων και εκτρεφόμενων σολομών έχει επίσης παρατηρηθεί και υπάρχουν πραγματικές ανησυχίες σχετικά με τις πιθανές γενετικές επιδράσεις στα άγρια αποθέματα. Υπάρχει επίσης ανησυχία για τη μεταφορά ασθενειών και παράσιτων καθώς και για άλλες περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Από το 1991 έχουν ληφθεί μέτρα για να ελαχιστοποιηθούν οι απειλές από την υδατοκαλλιέργεια σολομού στα αποθέματα άγριου σολομού. Το 1994 το Συμβούλιο εξέδωσε ψήφισμα, που περιέχει μέτρα για να ελαχιστοποιηθούν οι γενετικές και άλλες βιολογικές αλληλεπιδράσεις και ο κίνδυνος μετάδοσης ασθενειών και παρασίτων στα άγρια αποθέματα. Το θέμα παρακολουθείται από το Συμβούλιο σε ετήσια βάση.

3.1.1.5 Επιτροπή Αλιείας για τον Ανατολικό Κεντρικό Ατλαντικό (CECAF)

Η CECAF (Fishery Committee for the Eastern Central Atlantic) ιδρύθηκε με την απόφαση 1/48 του Συμβουλίου του FAO στην 48^η σύνοδό του που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη τον Ιούνιο του 1967 σύμφωνα με το άρθρο VI (2) του καταστατικού του FAO. Το καταστατικό της προωθήθηκε από το Γενικό Διευθυντή στις 19 Σεπτεμβρίου 1967 και τροποποιήθηκε από το Συμβούλιο του FAO το Νοέμβριο του 1992.

Η περιοχή αρμοδιότητας της Επιτροπής ορίζεται ως όλα τα ύδατα του Ατλαντικού που οριοθετούνται από τη γραμμή που χαράσσεται ως εξής: Από το σημείο της υψηλής στάθμης της θάλασσας στις ακτές της Αφρικής στο Cape Spartel (ΓΠ 35°47'Β, ΓΜ 5°55'Δ), ακολουθώντας την υψηλή στάθμη της θάλασσας κατά μήκος της αφρικανικής ακτής έως το σημείο Ponta da Moita Seca (ΓΠ 6°07'Ν, ΓΜ 12°16'Α) κατά μήκος μιας λοξής γραμμής σε βορειοδυτική κατεύθυνση έως το σημείο στο ΓΠ 6°Ν και ΓΜ 12°Δ, από εκεί προς βορρά έως τον ισημερινό, από εκεί προς δυσμάς έως το ΓΜ 30°Δ, από εκεί προς βορρά έως το ΓΠ 5°Β, από εκεί προς δυσμάς έως το ΓΜ

40°Δ, από εκεί προς βορρά έως το ΓΠ 36°Β, κατόπιν κατευθείαν ανατολικά έως το ΓΜ 6°Δ, κατόπιν κατά μήκος λοξής γραμμής με νοτιοανατολική κατεύθυνση προς το αρχικό σημείο στο Cape Spartel. Η περιοχή αυτή συμπίπτει κυρίως με την στατιστική περιοχή 34 του FAO. Βλ. χάρτη 5.

Η Επιτροπή καλύπτει όλους τους θαλάσσιους βιολογικούς πόρους στην περιοχή της αρμοδιότητάς της.

Τα μέλη της επιτροπής επιλέγονται από τον Γενικό Διευθυντή του FAO από τα κράτη μέλη του FAO στην Αφρική, το έδαφος των οποίων βρέχεται από τον Ατλαντικό Ωκεανό από το Cape Spartel έως τις εκβολές του ποταμού Κονγκό, καθώς και τα άλλα κράτη μέλη που ασκούν αλιεία στην περιοχή, διεξάγουν έρευνα, ή έχουν αλιευτικά συμφέροντα και ως εκ τούτου η συμβολή τους στο έργο της Επιτροπής, κρίνεται ότι είναι απαραίτητη ή επιθυμητή από τον Γενικό Διευθυντή. Τα παρόντα μέλη της CECAF είναι: Μπενίν, Καμερούν, Πράσινο Ακρωτήριο, Κονγκό, Ακτή του Ελεφαντοστού, Κούβα, Ευρωπαϊκή Ένωση, Ισημερινή Γουινέα, Γαλλία, Γκαμπόν, Γκάμπια, Γκάνα, Ελλάδα, Γουινέα, Γουινέα-Μπισάου, Ιταλία, Ιαπωνία, Ν. Κορέα, Λιβερία, Μαυριτανία, Μαρόκο, Νιγηρία, Νορβηγία, Πολωνία, Ρουμανία, Σάο Τομέ και Πρίνσιπε, Σενεγάλη, Σιέρα Λεόνε, Ισπανία, Τόγκο, ΗΠΑ και Ζαΐρ.

Οι στόχοι της Επιτροπής είναι να προωθηθεί εντός της περιοχής αρμοδιότητάς της, η βέλτιστη χρήση των θαλάσσιων βιολογικών πόρων από την ορθή διαχείριση και την ανάπτυξη της αλιείας και των αλιευτικών δραστηριοτήτων, την ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας στα υφάλμυρα οικοσυστήματα και τη βελτίωση των συναφών δραστηριοτήτων μεταποίησης και εμπορίας σύμφωνα με τους στόχους των μελών της. Η Επιτροπή δεν διαθέτει ρυθμιστικές εξουσίες, αλλά μπορεί να εκδώσει συστάσεις για θέματα διαχείρισης.

3.1.1.6 Υπουργική Διάσκεψη για Συνεργασία μεταξύ των Αφρικανικών Κρατών που Συνορεύουν με τον Ατλαντικό για θέματα Αλιείας (COMHAFAT-ATLAFCO)

Η Σύμβαση υπεγράφη στο Ντακάρ, της Σενεγάλης, στις 5 Ιουλίου 1991. Το θεσμικό πλαίσιο της Σύμβασης περιλαμβάνει τη Διάσκεψη των Υπουργών, το Προεδρείο και τη Γραμματεία. Η Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ στις 12 Ιουλίου 1995.

Η περιοχή που καλύπτεται από τη σύμβαση ορίζεται από την εξής γραμμή: αρχίζοντας από το νότιο όριο της Ναμίμπια στις εκβολές του ποταμού Orange, από εκεί

προς δυσμάς κατά μήκος του παράλληλου των 30°N προς τον μεσημβρινό 20°Δ, από εκεί προς βορρά κατά μήκος του μεσημβρινού 20°Δ προς τον ισημερινό, από εκεί προς δυσμάς κατά μήκος του ισημερινού προς το μεσημβρινό 30°Δ, από εκεί προς βορρά κατά μήκος του μεσημβρινού των 30°Δ στον παράλληλο 5°B, από εκεί προς δυσμάς κατά μήκος του παράλληλου 5°B προς τον μεσημβρινό 40°Δ, από εκεί προς βορρά κατά μήκος του μεσημβρινού 40°Δ στον παράλληλο 36°B, προς ανατολάς, μέχρι την ακτή της αφρικανικής ηπείρου στο Cape Spartel. Βλ. χάρτη 6.

Η Σύμβαση αυτή εφαρμόζεται σε όλους τους αλιευτικούς πόρους.

Η Σύμβαση είναι ανοικτή προς κύρωση, έγκριση ή αποδοχή μόνο από τα ακόλουθα μέλη: Αγκόλα, Μπενίν, Καμερούν, Πράσινο Ακρωτήριο, Κονγκό, Ακτή του Ελεφαντοστού, Γκαμπόν, Γκάμπια, Γουινέα, Γουινέα-Μπισάου, την Ισημερινή Γουινέα, τη Λιβερία, το Μαρόκο, Μαυριτανία, τη Ναμίμπια, Νιγηρία, Σάο Τομέ και Πρίνσιπε, Σενεγάλη, Σιέρα Λεόνε, το Τόγκο και το Ζαΐρ.

Οι κύριοι στόχοι της Σύμβασης είναι να επιτρέψει τα συμβαλλόμενα μέρη, μεταξύ άλλων, (i) την προώθηση μιας ενεργούς και οργανωμένης συνεργασίας στον τομέα της αλιευτικής διαχείρισης και ανάπτυξης στην περιοχή, και (ii) να αντιμετωπίσουν την πρόκληση της επισιτιστικής αυτάρκειας μέσω της ορθολογικής αξιοποίησης των αλιευτικών πόρων, στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης που θα συμπεριλάβει όλες τις συνιστώσες του τομέα της αλιείας. Σύμφωνα με το άρθρο 3, τα μέλη θα πρέπει να συνδυάσουν τις προσπάθειές τους για τη διασφάλιση της διατήρησης και ορθολογικής διαχείρισης των αλιευτικών πόρων τους και να αναλάβουν συντονισμένη δράση για την εκτίμηση των ιχθυοαποθεμάτων που βρίσκονται στα ύδατα υπό την κυριαρχία ή δικαιοδοσία περισσότερων του ενός μέλους. Επιπλέον, τα συμβαλλόμενα μέρη θα πρέπει να προσπαθήσουν να υιοθετήσουν εναρμονισμένες πολιτικές για τη διατήρηση, διαχείριση και εκμετάλλευση των αλιευτικών πόρων, ιδίως όσον αφορά τον καθορισμό των ποσοτώσεων αλιευμάτων και, κατά περίπτωση, την έγκριση από κοινού της ρύθμισης των αλιευτικών περιόδων.

3.1.1.7 Επιτροπή Αλιείας Κεντρικού Δυτικού Ατλαντικού (WECAFC)

Η WECAFC (Western Central Atlantic Fishery Commission) ιδρύθηκε από το ψήφισμα 4/61 του Συμβουλίου του FAO στην 61^η σύνοδό του που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη το Νοέμβριο του 1973 υπό το Άρθρο VI (1) του καταστατικού του FAO. Το

καταστατικό της Επιτροπής τροποποιήθηκε από το Συμβούλιο του FAO στην 74^η σύνοδό του τον Δεκέμβριο του 1978.

Η περιοχή αρμοδιότητας της Επιτροπής ορίζεται ως όλα τα θαλάσσια ύδατα του Δυτικού Κεντρικού Ατλαντικού που οριοθετούνται από μια γραμμή που χαράσσεται ως εξής: από ένα σημείο της ακτής της Νότιας Αμερικής στο ΓΠ 10°N προς βόρεια κατεύθυνση κατά μήκος της ακτής μετά την Ατλαντική είσοδο στο κανάλι του Παναμά. Στη συνέχεια από εκεί κατά μήκος των ακτών της κεντρικής και βόρειας Αμερικής έως ένα σημείο της ακτής στο ΓΠ 35°B. Από εκεί προς ανατολάς κατά μήκος του παραλλήλου αυτού έως το ΓΜ 42°Δ. Από εκεί προς βορρά κατά μήκος του μεσημβρινού αυτού έως το ΓΠ 36°B. Από εκεί προς ανατολάς κατά μήκος του παραλλήλου αυτού έως το ΓΜ 40°Δ. Από εκεί προς το νότο κατά μήκος του μεσημβρινού αυτού έως το ΓΠ 5°B. Από εκεί προς ανατολάς κατά μήκος του παραλλήλου αυτού έως το ΓΜ 30°Δ. Από εκεί προς το νότο κατά μήκος του μεσημβρινού αυτού έως τον ισημερινό. Από εκεί προς ανατολάς κατά μήκος του ισημερινού έως το ΓΜ 20°Δ. Από εκεί προς το νότο κατά μήκος του μεσημβρινού αυτού έως το ΓΠ 10°N. Προς δυσμάς κατά μήκος του παραλλήλου αυτού έως το σημείο αφετηρίας στο ΓΠ 10°N στην ακτή της Νότιας Αμερικής. Η περιοχή αυτή συμπίπτει με την στατιστική περιοχή 31 του FAO και τμήμα της περιοχής 41. Βλ. χάρτη 8.

Η Επιτροπή έχει αρμοδιότητα ενασχόλησης με όλους τους θαλάσσιους βιολογικούς πόρους.

Η συμμετοχή στην WECAFC είναι ανοικτή σε όλα τα κράτη μέλη του FAO, η οποία ενημερώνει το Γενικό Διευθυντή για την επιθυμία τους να γίνουν μέλη. Τα μέλη της Επιτροπής είναι: Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Μπαχάμες, Μπαρμπάντος, Μπελίτζε, Βραζιλία, Κολομβία, Κόστα Ρίκα, Κούβα, Ντομίνικα, Γαλλία, Γρενάδα, Γουατεμάλα, Γουινέα, Γουιάνα, Αϊτή, Ονδούρα, Τζαμάικα, Ιαπωνία, Κορέα, Μεξικό, Ολλανδία, Νικαράγουα, Παναμάς, Άγιος Χριστόφορος και Νέβις, Αγία Λουκία, Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες, Ισπανία, Σουρινάμ, Τρινιντάντ και Τομπάγκο, το Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ, Βενεζουέλα.

Οι κύριοι στόχοι της Επιτροπής είναι να διευκολύνει το συντονισμό της έρευνας, να ενθαρρύνει την εκπαίδευση και την κατάρτιση, να βοηθάει τις κυβερνήσεις των κρατών για την καθιέρωση ορθολογικών πολιτικών και να προωθεί την ορθολογική διαχείριση των πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για δύο ή περισσότερες χώρες. Η

Επιτροπή δεν διαθέτει καμία ρυθμιστική εξουσία και εκτελεί μόνο συμβουλευτικά καθήκοντα σχετικά με τη διαχείριση.

3.1.1.8 Διεθνής Επιτροπή για τη Διατήρηση των Τονοειδών του Ατλαντικού (ICCAT)

Η Διεθνής Επιτροπή για τη Διατήρηση του Τόνου του Ατλαντικού είναι υπεύθυνη για τη διατήρηση του τόνου και συναφών ειδών στον Ατλαντικό Ωκεανό και στις παρακείμενες θάλασσες. Η οργάνωση ιδρύθηκε σε μια Διάσκεψη των Αντιπροσώπων στα ΗΕ, τα οποία ετοίμασαν και ενέκριναν τη Διεθνή Σύμβαση για τη Διατήρηση του Τόνου του Ατλαντικού, που υπογράφηκε στο Ρίο Ντε Τζανέιρο της Βραζιλίας, το 1966. Μετά τη διαδικασία επικύρωσης, η σύμβαση τέθηκε επίσημα σε ισχύ το 1969. Οι επίσημες γλώσσες της ICCAT είναι η αγγλική, η γαλλική και η ισπανική.

Περίπου 30 είδη που αφορούν άμεσα στην ICCAT: (*Thunnus thynnus thynnus*), (*Katsuwonus pelamis*), (*Thunnus albacares*), (*Thunnus alalunga*), (*Thunnus obesus*), (*Xiphias gladius*), (*Tetrapturus albidus*), (*Makaira nigricans*), (*Istiophorus albicans*), (*Scomberomorus maculatus*), (*Scomberomorus cavalla*), (*Euthynnus alletteratus*), (*Auxis thazard*), (*Sarda sarda*).

Μέσω της ιδρυτικής Σύμβασης, καθιερώνεται ότι η ICCAT είναι η μόνη αλιευτική οργάνωση, που μπορεί να αναλάβει το εύρος των εργασιών που απαιτούνται για την μελέτη και διαχείριση του τόνου και των τονοειδών του Ατλαντικού. Οι μελέτες αυτές περιλαμβάνουν την βιομετρική, οικολογική και ωκεανογραφική έρευνα, με κύρια έμφαση στις επιπτώσεις επάνω στην αλιεία και την αφθονία των αποθεμάτων. Το έργο της Επιτροπής απαιτεί τη συλλογή και την ανάλυση στατιστικών πληροφοριών σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και τάσεις των αλιευτικών πόρων στην περιοχή της σύμβασης. Η Επιτροπή αναλαμβάνει επίσης εργασίες για συλλογή δεδομένων και για άλλα είδη ψαριών που αλιεύονται κατά την αλιεία τόνου («παρεμπίπτοντα αλιεύματα», κυρίως καρχαρίες) στην περιοχή της σύμβασης, και οι οποίες δεν έχουν διερευνηθεί από άλλο διεθνή οργανισμό αλιείας. Βλ. χάρτη 9.

3.1.1.9 Επιτροπή Θαλασσιών Θηλαστικών Βορείου Ατλαντικού (NAMMCO)

Η NAMMCO (North Atlantic Marine Mammal Commission) ιδρύθηκε από τη Συμφωνία για τη Συνεργασία στον τομέα της Έρευνας, Διατήρησης και Διαχείρισης

των Θαλάσσιων Θηλαστικών στο Βόρειο Ατλαντικό, που υπογράφηκε στο Nuuk, της Γροιλανδίας, στις 9 Απριλίου 1992, και η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 7 Ιουλίου 1992.

Η περιοχή αρμοδιότητας της Επιτροπής είναι ο Βόρειος Ατλαντικός. Δεν υπάρχει ακριβής οριοθέτηση της περιοχής από γραμμές γεωγραφικού μήκους και πλάτους. Στην πράξη, η περιοχή αυτή συμπίπτει με την στατιστική περιοχή 27 του FAO. Βλ. χάρτη 10.

Τα είδη που καλύπτονται από τη NAMMCO είναι όλα τα θαλάσσια θηλαστικά στο πεδίο της αρμοδιότητάς της.

Από τον Ιανουάριο του 1994, τα μέλη της Επιτροπής έχουν ως εξής: Νήσοι Φερόες, Γροιλανδία, Ισλανδία και Νορβηγία. Άλλα κράτη μέλη μπορούν επίσης να τηρούν τη συμφωνία με την επιφύλαξη της συγκατάθεσης των υφιστάμενων υπογραφόντων.

Ο στόχος της Επιτροπής είναι να συμβάλει μέσω της περιφερειακής διαβούλευσης και συνεργασίας, στη διατήρηση, την ορθολογική διαχείριση και τη μελέτη των θαλάσσιων θηλαστικών στο Βόρειο Ατλαντικό. Η Επιτροπή αποτελείται από (α) το Συμβούλιο (β) τις Επιτροπές διαχείρισης (γ) την επιστημονική επιτροπή και (δ) μια γραμματεία. Οι Διαχειριστικές Επιτροπές, σε σχέση με τα αποθέματα των θαλάσσιων θηλαστικών και στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους (i) προτείνουν στα μέλη μέτρα για τη διατήρηση και τη διαχείριση, και (ii) κάνουν συστάσεις προς το Συμβούλιο σχετικά με την επιστημονική έρευνα. Όλες οι αποφάσεις του Συμβουλίου και των Διαχειριστικών Επιτροπών λαμβάνονται με ομοφωνία και θετική ψήφο των παρόντων μελών.

3.1.1.10 Οργανισμός Αλιείας Νοτιανατολικού Ατλαντικού (SEAFO)

Ο στόχος του SEAFO (South East Atlantic Fisheries Organisation) είναι να εξασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη διατήρηση και την αειφόρο χρήση των αλιευτικών πόρων στην περιοχή αρμοδιότητας του.

Η περιοχή αρμοδιότητας του περιλαμβάνει όλα τα ύδατα πέραν των περιοχών εθνικής δικαιοδοσίας, στην περιοχή που οριοθετείται από μια γραμμή που ενώνει τα ακόλουθα σημεία κατά μήκος των γεωγραφικών παραλλήλων και μεσημβρινών:

Αρχίζοντας από το εξωτερικό όριο των υδάτων υπό εθνική δικαιοδοσία, σε ένα σημείο το ΓΠ 6°N, κατόπιν δυτικά κατά μήκος του παράλληλου 6°N έως τον

μεσημβρινό 10°Δ, από εκεί προς βορρά κατά μήκος του μεσημβρινού 10°Δ προς τον ισημερινό, από εκεί προς δυσμάς κατά μήκος του ισημερινού προς τον μεσημβρινό 20°Δ, από εκεί προς νότο κατά μήκος του μεσημβρινού 20°Δ προς τον παράλληλο 50°N, κατόπιν ανατολικά κατά μήκος του παράλληλου 50°N έως τον μεσημβρινό 30°Α, από εκεί προς βορρά κατά μήκος του μεσημβρινού των 30°Α προς την ακτή της αφρικανικής ηπείρου. Βλ. χάρτη 11.

Τα είδη που καλύπτονται από τον SEAFO είναι όλα οι θαλάσσιοι βιολογικοί πόρου των ψαριών, μαλακίων, καρκινοειδών και άλλων εδραίων ειδών στην περιοχή της σύμβασης SEAFO, αλλά εξαιρουμένων:

1. των εδραίων ειδών που υπάγονται στην αλιευτική δικαιοδοσία των παράκτιων κρατών σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 4 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών του 1982 για το Δίκαιο της Θάλασσας και

2. των άκρως μεταναστευτικών ειδών που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών του 1982 για το Δίκαιο της Θάλασσας.

Τα μέλη του SEAFO είναι: Αγκόλα, Ευρωπαϊκή Ένωση, Ιαπωνία, Ναμίμπια, Νορβηγία, Δημοκρατία της Κορέας, Νότια Αφρική.

3.1.2 RFBS ΣΤΟΝ ΙΝΔΙΚΟ ΩΚΕΑΝΟ

3.1.2.1 Επιτροπή Τόνου Ινδικού Ωκεανού (IOTC)

Η ΙΟΤC ιδρύθηκε το 1993 στην 105η Σύνοδο του Συμβουλίου του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO), βάσει του άρθρου XIV του καταστατικού του FAO. Ως εκ τούτου, τα μέλη της ΙΟΤC μπορούν να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με τη διαχείριση του τόνου και των τονοειδών, και του περιβάλλοντος τους, δεσμευτικές για όλα τα μέλη και τα συνεργαζόμενα μη συμβαλλόμενα μέρη. Η συμφωνία υπεγράφη στις 25 Νοεμβρίου 1993 και τέθηκε σε ισχύ με την προσχώρηση του δέκατου συμβαλλόμενου μέλους, στις 27 Μαρτίου 1996. Ο Δημοσιονομικός Κανονισμός της ΙΟΤC εγκρίθηκε κατά την πρώτη Ειδική Σύνοδο του οργανισμού, που πραγματοποιήθηκε στη Ρώμη στις 21 - 24 Μάρτιου 1997 και ο Διαδικαστικός Κανονισμός εγκρίθηκε κατά τη Δεύτερη Ειδική Σύνοδο, που πραγματοποιήθηκε στη Βικτώρια, Σεϋχέλλες, στις 22 - 25 Σεπτεμβρίου 1997 (με τελευταία τροποποίηση τον Ιούνιο του 2014). Μετά την απόφαση των μελών κατά την

πρώτη συνεδρία, η Γραμματεία ιδρύθηκε στη Βικτώρια, στη Δημοκρατία των Σεϋχελλών, και ξεκίνησε τη λειτουργία της τον Ιανουάριο του 1998.

Η συμφωνία ΙΟΤC προβλέπει στο Άρθρο II την περιοχή αρμοδιοτήτων της ως εξής: «Η περιοχή αρμοδιότητας της Επιτροπής περιλαμβάνει τον Ινδικό Ωκεανό (που ορίζεται για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, στις στατιστικές περιοχές FAO 51 και 57) και τις παρακείμενες θάλασσες, βορείως της Ανταρκτικής Συμβολής, στο βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο για την κάλυψη αυτών των θαλασσών για τους σκοπούς της διατήρησης και διαχείρισης των αποθεμάτων που μεταναστεύουν μέσα ή έξω από τον Ινδικό Ωκεανό». Η Επιτροπή, κατά την 4η Σύνοδο το 1999 συμφώνησε να τροποποιήσει το δυτικό όριο της περιοχής αρμοδιότητας της ΙΟΤC από 30°Α στις 20°Α, εξαλείφοντας έτσι το χάσμα μεταξύ των περιοχών που καλύπτονται από την ΙΟΤC και την ICCAT. Βλ. χάρτη 12.

Τα είδη που αναγράφονται παρακάτω ανήκουν στην διαχειριστική αρμοδιότητα της ΙΟΤC. Επιπλέον, η Γενική Γραμματεία της Επιτροπής συγκεντρώνει δεδομένα σχετικά με είδη μη στόχους, που συνδέονται και εξαρτώνται από τα είδη που πλήττονται από τις αλιευτικές δραστηριότητες τόνου, δηλαδή θαλάσσιες χελώνες, θαλάσσια θηλαστικά, θαλασσοπούλια, καρχαρίες και είδη ψαριών που αλιεύονται παρεμπιπτότως (παρεμπίπτοντα αλιεύματα).

Thunnus albacores, *Katsuwonus pelamis*, *Thunnus obesus*, *Thunnus alalunga*, *Thunnus maccoyii*, *Thunnus tonggol*, *Euthynnus affinis*, *Auxis thazard*, *Auxis rochei*, *Scomberomorus commerson*, *Scomberomorus guttatus*, *Makaira nigricans*, *Makaira indica*, *Tetrapturus audax*, *Istiophorus platypterus*, *Xiphias gladius*.

3.1.2.2 Πρόγραμμα Κόλπος της Βεγγάλης – Διακυβερνητικός Οργανισμός (BOBP-IGO)

Το BOBP-IGO (Bay of Bengal Programme Inter-Governmental Organisation) έχει εξελιχθεί από το παλαιότερο Πρόγραμμα Κόλπος της Βεγγάλης του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών.

Η σύλληψη της ιδέας για τη δημιουργία του BOBP-IGO έλαβε χώρα κατά τα πρώτα στάδια της τρίτης φάσης του BOBP (1994 - 2000) και επικυρώθηκε τελικά μέσω ψηφίσματος κατά την 24^η Συνεδρία της Συμβουλευτικής Επιτροπής του BOBP, που πραγματοποιήθηκε στο Πουκέτ, στην Ταϊλάνδη στην Οκτωβρίου 1999 (ψηφισμα Πουκέτ).

Η συμφωνία BOBP-IGO υπεγράφη επίσημα από τις κυβερνήσεις του Μπαγκλαντές, της Ινδίας και της Σρι Λάνκα στο Chennai στις 26 Απριλίου 2003 και από την κυβέρνηση των Μαλδιβών στο Chennai στις 21 Μαΐου 2003.

Η περιοχή αρμοδιότητας του BOBP-IGO αποτελείται από τις ΑΟΖ των μελών και τις συνεχόμενες ABNJ στην ανοιχτή θάλασσα. Σε αυτή την περιοχή το BOBP-IGO καλύπτει όλους τους θαλάσσιους βιολογικούς πόρους. Βλ. χάρτη 13.

Η αποστολή του BOBP-IGO είναι η προώθηση, η διευκόλυνση και η εξασφάλιση της μακροχρόνιας ανάπτυξης και χρήσης των παράκτιων αλιευτικών πόρων στον Κόλπο της Βεγγάλης με βάση υπεύθυνες αλιευτικές πρακτικές και προγράμματα άρτιας περιβαλλοντικής διαχείρισης. Το αντικείμενο του BOBP-IGO είναι συνδέσει τα κράτη μέλη με κοινή γνώση, εμπειρία και πόρους για την ενίσχυση της ποιότητας ζωής των ψαράδων τους. Αυτό επιτυγχάνεται με τη συνεργασία μεταξύ των χωρών-μελών, άλλων χώρων και οργανώσεων της περιοχής και την παροχή τεχνικών και διαχειριστικών συμβουλών για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη διαχείριση της αλιείας, με έμφαση στις μικρές, βιοτεχνικές αλιευτικές. Ο πρόδρομος του, το BOBP, με μια απόλυτη έμφαση στην ποιότητα και την αντικειμενικότητα, έχει θέσει ήδη διεθνή σημεία αναφοράς στην εκτέλεση προγραμμάτων και δραστηριοτήτων στον τομέα της αλιείας μικρής κλίμακας, γεγονός που έχει μεταφραστεί σε μετρήσιμα οφέλη για τις χώρες μέλη. Οι στόχοι του είναι οι εξής:

- αύξηση της ευαισθητοποίησης και της γνώσης των αναγκών, των οφελών και των πρακτικών διαχείρισης της παράκτιας αλιείας
- ενίσχυση των δεξιοτήτων μέσω κατάρτισης και εκπαίδευσης
- μεταφορά κατάλληλης τεχνολογίας και τεχνικών για την ανάπτυξη της αλιείας μικρής κλίμακας
- δημιουργία ενός περιφερειακού δικτύου πληροφοριών και
- προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην ανάπτυξη της παράκτιας αλιείας σε όλα τα επίπεδα.

3.1.2.3 Συμφωνία για τα Αλιεύματα του Νότιου Ινδικού Ωκεανού (SIOFA)

Οι στόχοι της SIOFA (South Indian Ocean Fisheries Agreement) είναι να εξασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη διατήρηση και την αειφόρο χρήση των αλιευτικών πόρων στην περιοχή αρμοδιότητάς της μέσω της συνεργασίας μεταξύ των

συμβαλλομένων μελών, και να προωθήσει τη βιώσιμη ανάπτυξη της αλιείας, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των αναπτυσσόμενων κρατών που είναι συμβαλλόμενα μέλη της συμφωνίας, και ιδίως των λιγότερο ανεπτυγμένων μεταξύ αυτών και των μικρών νησιωτικών αναπτυσσόμενων κρατών. Η SIOFA δεν αποτελεί περιφερειακό όργανο αλιείας (RFB) αλλά μια περιφερειακή συμφωνία αλιείας (RFA), όπως αναφέρεται στις διάφορες διατάξεις της Συμφωνίας για τα Ιχθυαποθέματα των Ηνωμένων Εθνών (UNFSA) του 1995. Δεν διαθέτει ούτε έδρα ούτε μόνιμη γραμματεία.

Η περιοχή της SIOFA οριοθετείται από μια γραμμή που ενώνει τα ακόλουθα σημεία κατά μήκος των γεωγραφικών παραλλήλων και μεσημβρινών, εκτός των υδάτων υπό εθνική δικαιοδοσία:

Αρχίζοντας από κοντινότερο σημείο στην ξηρά της Αφρικής του παραλλήλου των 10°B από εκεί προς ανατολάς κατά μήκος του εν λόγω παραλλήλου μέχρι το σημείο τομής του με τον μεσημβρινό των 65°A. Από εκεί προς νότο κατά μήκος αυτού του μεσημβρινού μέχρι το σημείο τομής του με τον ισημερινό. Από εκεί προς ανατολάς κατά μήκος του ισημερινού μέχρι το σημείο τομής του με τον μεσημβρινό των 80°A. Από εκεί προς νότο κατά μήκος αυτού του μεσημβρινού μέχρι το σημείο τομής του με τον παράλληλο των 20°N. Από εκεί προς ανατολάς κατά μήκος του εν λόγω παραλλήλου μέχρι το κοντινότερο σημείο στην ξηρά της Αυστραλίας. Από εκεί νότια και στη συνέχεια ανατολικά κατά μήκος της ακτής της Αυστραλίας μέχρι το σημείο τομής με τον μεσημβρινό των 120°A. Από εκεί προς το νότο κατά μήκος αυτού του μεσημβρινού μέχρι το σημείο τομής του με τον παράλληλο των 55°N. Από εκεί δυτικά κατά μήκος του εν λόγω παραλλήλου μέχρι το σημείο τομής του με τον μεσημβρινό των 80°A. Από εκεί βόρεια κατά μήκος αυτού του μεσημβρινού μέχρι το σημείο τομής του με τον παράλληλο των 45°N. Από εκεί δυτικά κατά μήκος του εν λόγω παραλλήλου μέχρι το σημείο τομής του με τον μεσημβρινό των 30°A. Από εκεί βόρεια κατά μήκος αυτού του μεσημβρινού μέχρι το κοντινότερο σημείο σε ξηρά της Αφρικής. Βλ. χάρτη 14.

Η SIOFA καλύπτει όλα τα θαλάσσια ιχθυαποθέματα στην περιοχή αρμοδιότητάς της.

Τα μέλη της είναι: Αυστραλία, Νησιά Κουκ ΕΕ, Γαλλία, Ιαπωνία, Μαυρίκιος και Σεϋχέλλες.

3.1.3 RFBs ΣΤΟΝ ΕΙΡΗΝΙΚΟ ΩΚΕΑΝΟ

3.1.3.1 Επιτροπή Αλιείας Δυτικού και Κεντρικού Ειρηνικού (WCPFC)

Η Επιτροπή Αλιείας Δυτικού και Κεντρικού Ειρηνικού (WCPFC) ιδρύθηκε με τη Σύμβαση για τη διατήρηση και τη διαχείριση των άκρως μεταναστευτικών ιχθυοποθεμάτων στον Δυτικό και Κεντρικό Ειρηνικό Ωκεανό (Σύμβαση WCPF), η οποία τέθηκε σε ισχύ στις 19 Ιουνίου 2004, η σύμβαση συνάφθηκε μετά από έξι χρόνια διαπραγματεύσεων, οι οποίες ξεκίνησαν το 1994. Κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της σύναψης της σύμβασης και της έναρξης ισχύος της λήφθηκαν μια σειρά από προπαρασκευαστικές διασκέψεις που έθεσαν τα θεμέλια για να αρχίσει η Επιτροπή τις εργασίες της.

Η Σύμβαση WCPF προσεγγίζει πολλές από τις διατάξεις της συμφωνίας των Ηνωμένων Εθνών για τα ιχθυοποθέματα ιχθύων (UNFSA), ενώ, την ίδια στιγμή, αντικατοπτρίζει τα ειδικά πολιτικά, κοινωνικοοικονομικά, γεωγραφικά και περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά της περιοχής στον Δυτικό και Κεντρικό Ειρηνικό Ωκεανό (WCPO). Η σύμβαση WCPFC επιδιώκει να αντιμετωπίσει τα προβλήματα στη διαχείριση της αλιείας ανοικτής θαλάσσης που προκύπτουν από την άναρχη αλιεία, την υπέρ κεφαλαιοποίηση, την υπερβολική αλιευτική ικανότητα των στόλων, την αλλαγή σημαίας των αλιευτικών σκαφών ώστε να αποφεύγουν τους ελέγχους, τα μη αποτελεσματικά επιλεκτικά αλιευτικά εργαλεία, τις αναξιόπιστες βάσεις δεδομένων και την ανεπαρκή πολυμερή συνεργασία σε σχέση με τη διατήρηση και τη διαχείριση των άκρως μεταναστευτικών ιχθυοποθεμάτων. Βλ. χάρτη 15.

3.1.3.2 Σύμβαση για τη Διατήρηση και τη Διαχείριση των Αποθεμάτων Μπακαλιάρου στην Κεντρική Βερίγγειο Θάλασσα (CCBSP)

Η CCBSP (Convention on the Conservation and Management of Pollock Resources in the Central Bering Sea) υπεγράφη στις 16 Ιουνίου 1994 στην Ουάσιγκτον και τέθηκε σε ισχύ στις 8 Δεκεμβρίου 1995.

Τα υπογράφοντα μέλη ήταν: η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, η Ιαπωνία, η Δημοκρατία της Κορέας, η Πολωνία, η Ρωσική Ομοσπονδία και οι ΗΠΑ.

Η περιοχή της Σύμβασης περιλαμβάνει τις ανοιχτές θάλασσες της Βερίγγειο Θάλασσας πέραν των 200 ναυτικών μιλίων από την ακτογραμμή μέχρι την οποία

μετρώνται τα χωρικά ύδατα των παράκτιων κρατών της Βερίγγειου Θάλασσης. Βλ. χάρτη 16.

Οι στόχοι της Σύμβασης είναι:

- η δημιουργία ενός διεθνούς καθεστώτος για τη διατήρηση, τη διαχείριση και τη βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων του μπακαλιάρου στην περιοχή της σύμβασης
- η αποκατάσταση και διατήρηση των πόρων του μπακαλιάρου στη Βερίγγειο Θάλασσα σε επίπεδα τα οποία θα επιτρέπουν τη μέγιστη βιώσιμη απόδοση τους
- η συνεργασία για τη συλλογή και την εξέταση πραγματικών στοιχείων σχετικά με τον μπακαλιάρo και άλλων θαλάσσιων βιολογικών πόρων στη Βερίγγειο Θάλασσα και
- η παροχή, εάν τα μέλη συμφωνούν, ενός φόρουμ στο οποίο να εξετάζεται η δημιουργία αναγκαίων μέτρων διατήρησης και διαχείρισης για τους θαλάσσιους βιολογικούς πόρους, εκτός από τον μπακαλιάρo στην περιοχή της σύμβασης, αν απαιτείται στο μέλλον.

Η πρώτη ετήσια Διάσκεψη των Μελών πραγματοποιήθηκε στη Μόσχα το Νοέμβριο του 1996 και κάθε χρόνο από τότε, εναλλάξ σε καθένα από τα έξι μέλη της Σύμβασης.

Η ημερήσια διάταξη των ετήσιων συνεδρίων αντιμετωπίζει τα στοιχεία για τη διατήρηση και τη διαχείριση των πόρων μπακαλιάρου της Αλάσκας στην Κεντρική Βερίγγειο Θάλασσα. Από την ίδρυση της Σύμβασης, οι πόροι μπακαλιάρου στην περιοχή της Σύμβασης ήταν κάτω από το επίπεδο, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα την δημιουργία ενός ετήσιου επίπεδο συγκομιδής για την περιοχή της σύμβασης, όπως ορίζεται από τους όρους της Σύμβασης.

3.1.3.3 Παναμερικανική Επιτροπή Τροπικού Τόννου (IATTC)

Η IATTC (Inter-American Tropical Tuna Commission) ιδρύθηκε το 1949 υπό την Σύμβαση για την καθιέρωση μιας Παναμερικανική Επιτροπής Τροπικού Τόνου με υπογραφή από τις ΗΠΑ και την Κόστα Ρίκα και τέθηκε σε ισχύ στις 3 Μαρτίου του 1950.

Το 2003 μια νέα Σύμβαση, η Σύμβαση για την Ενδυνάμωση της Παναμερικανική Επιτροπής Τροπικού Τόννου (Σύμβαση Antigua) υιοθετήθηκε από τα μέλη της IATTC. Η Σύμβαση Antigua τέθηκε σε ισχύ στις 27 Αυγούστου του 2010 και

αντιπροσωπεύει μια ουσιαστική αναθεώρηση του καταστατικού της IATTC. Η Σύμβαση Antigua αντικατοπτρίζει τις νεώτερες εξελίξεις στην αλιευτική διαχείριση συμπεριλαμβανομένης της UNFSA.

Το αντικείμενο της Σύμβασης είναι η διασφάλιση της μακροχρόνιας διατήρησης και βιώσιμης χρήσης των ιχθυαποθεμάτων που καλύπτονται από αυτή τη Σύμβαση, σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες του διεθνούς δικαίου. Η Σύμβαση εφαρμόζεται σε όλα τα αποθέματα τόνων και τονοειδών ειδών και άλλων ειδών που είναι παρεμπόδιοντα αλιεύματα από τα σκάφη αλιείας τόνου και τονοειδών, στην περιοχή αρμοδιότητας της Σύμβασης.

Η περιοχή εφαρμογής της IATTC περιλαμβάνει την περιοχή του Ειρηνικού Ωκεανού που οριοθετείται από την ακτογραμμή της Βορείου, Κεντρικής και Νοτίου Αμερικής και από τις ακόλουθες γραμμές: τον παράλληλο 50°B από την ακτή της Βορείου Αμερικής έως τη συμβολή του με τον μεσημβρινό 150°Δ, το μεσημβρινό 150°Δ έως τη συμβολή του με τον παράλληλο 50°N και το παράλληλο 50°N έως τη συμβολή του με την ακτή της Νότιας Αμερικής. Βλ. χάρτη 17.

Η Σύμβαση είναι ανοιχτή στα: (α) μέλη της Σύμβασης του 1949, (β) κράτη που δεν είναι μέλη της Σύμβασης του 1949 με ακτογραμμή που συνορεύει με την περιοχή της Σύμβασης, (γ) κράτη των οποίων τα αλιευτικά σκάφη στοχεύουν ιχθυαποθέματα που καλύπτονται από την Σύμβαση, μετά από διαβούλευση με τα κράτη μέλη ή (δ) κράτη τα οποία έχουν προσκληθεί αλλιώς να συμμετάσχουν στη Σύμβαση βάσει μιας απόφασης από τα μέλη.

Τα μέλη της Σύμβασης είναι: Μπελίτζε, Καναδάς, Κίνα, Ταϊβάν, Κολομβία, Κόστα Ρίκα, Εκουαδόρ, Ελ Σαλβαδόρ, Ευρωπαϊκής Ένωσης, Γαλλία, Γουατεμάλα, Κιριμπάτι, Ιαπωνία, Μεξικό, Νικαράγουα, Παναμάς, Περού, Δημοκρατία της Κορέας, ΗΠΑ, Βανουάτου, Βενεζουέλα.

Τα συνεργαζόμενα κράτη που δεν είναι μέλη είναι: Βολιβία, Ονδούρα, Ινδονησία, Νήσοι Κουκ.

3.1.3.4 Διεθνής Επιτροπή Ιππόγλωσσου του Ειρηνικού (IPHC)

Η IPHC (International Pacific Halibut Commission) ιδρύθηκε από τη Σύμβαση για τη Διατήρηση της Αλιείας ιππόγλωσσου, που υπογράφηκε στην Ουάσιγκτον στις 2 Μαρτίου, 1923. Η Σύμβαση τροποποιήθηκε το 1930 και το 1937. Μια νέα Σύμβαση

μεταξύ των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και του Καναδά για τη Διατήρηση της Αλιείας του Ιππόγλωσσου στο Βόρειο Ειρηνικό Ωκεανό και τη Βερίγγειο Θάλασσα υπεγράφη στην Οτάβα, του Καναδά, στις 2 Μαρτίου 1953 και τέθηκε σε ισχύ στις 28 Οκτωβρίου 1953. Όταν οι δύο χώρες επέκτειναν τις αλιευτικές δικαιοδοσίες τους, ένα πρωτόκολλο που τροποποιεί τη Σύμβαση υπεγράφη στην Ουάσιγκτον στις 29 Μαρτίου 1979 και τέθηκε σε ισχύ στις 15 Οκτωβρίου 1980.

Η Σύμβαση καλύπτει περιοχή που ορίζεται ως τα ύδατα στα ανοικτά των δυτικών ακτών των Ηνωμένων Πολιτειών και του Καναδά, συμπεριλαμβανομένων των νότιων καθώς και των δυτικών ακτών της Αλάσκας, εντός των αντίστοιχων θαλάσσιων περιοχών στις ένα από τα δύο μέλη ασκεί αποκλειστική αλιευτική δικαιοδοσία. Η θαλάσσια περιοχή περιλαμβάνει χωρίς διάκριση περιοχές μέσα και ανοικτά των χωρικών υδάτων ή εσωτερικά ύδατα των συμβαλλομένων μερών. Η περιοχή αυτή συμπίπτει με την στατιστική περιοχή 67 του FAO. Βλ. χάρτη 18.

Τα είδη που καλύπτονται από τη Σύμβαση είναι ο ιππόγλωσσος (*Hippoglossus stenolepis*), που βρίσκεται μέσα στην περιοχή της σύμβασης.

Η Σύμβαση δεν είναι ανοιχτή σε άλλα κράτη. Η συμμετοχή περιορίζεται στον Καναδά και τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Ο στόχος της Σύμβασης είναι η διατήρηση της αλιείας του ιππόγλωσσου στον Βόρειο Ειρηνικό Ωκεανό και στη Βερίγγειο Θάλασσα. Τα κύρια καθήκοντα της Επιτροπής είναι να συντονίζει επιστημονικές μελέτες σχετικά με την αλιεία του ιππόγλωσσου και να διαμορφώνει κανονισμούς που έχουν σχεδιαστεί για να αναπτυχθούν τα αποθέματα του ιππόγλωσσου σε επίπεδα που επιτρέπουν τη βέλτιστη αξιοποίηση. Η Επιτροπή έχει κανονιστικές αρμοδιότητες και καθορίζει το σύνολο των επιτρεπόμενων αλιευμάτων ιππόγλωσσου στην περιοχή της Σύμβασης. Κατόπιν έγκρισης, οι κανονισμοί εφαρμόζονται και επιβάλλονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των δύο κυβερνήσεων.

3.1.3.5 Επιτροπή Ανάδρομων Ψαριών Βορείου Ειρηνικού (NPAFC)

Η NPAFC (North Pacific Anadromous Fish Commission) ιδρύθηκε από τη Σύμβαση για τη Διατήρηση των Ανάδρομων Αποθεμάτων στο Βόρειο Ειρηνικό Ωκεανό, η οποία υπογράφηκε στη Μόσχα, της Ρωσίας, στις 11 Φεβρουαρίου 1992 και τέθηκε σε ισχύ στις 16 Φεβρουαρίου 1993, αντικατέστησε τη Διεθνή Σύμβαση για την

Αλιεία στην Ανοικτή Θάλασσα του Βόρειου Ειρηνικού που είχε τεθεί σε ισχύ από το 1952.

Η περιοχή αρμοδιότητας της Επιτροπής, ορίζεται ως τα νερά του Βόρειου Ειρηνικού Ωκεανού και των παρακείμενων θαλασσών, βόρεια του ΓΠ 33°Β, πέραν των 200 ναυτικών μιλίων από τις ακτογραμμές που εμπίπτουν οι ΑΟΖ. Είναι αυτονόητο ότι στο πλαίσιο της Σύμβασης οι δραστηριότητες, για επιστημονικούς σκοπούς, μπορούν να επεκταθούν πιο νότια στο Βόρειο Ειρηνικό Ωκεανό και τις παρακείμενες θάλασσες. Η περιοχή της Σύμβασης συμπίπτει κυρίως με τις Στατιστική Περιοχές του FAO 61, 67 και μέρος της 77. Βλ. χάρτη 19.

Τα είδη που καλύπτονται από την Επιτροπή είναι τα εξής είδη σολομού του Ειρηνικού: Chum salmon (*Oncorhynchus keta*), Coho salmon (*Oncorhynchus kisutch*), pink salmon (*Oncorhynchus gorbuscha*), sockeye salmon (*Oncorhynchus nerka*), Chinook salmon (*Oncorhynchus tshawytscha*), cherry salmon (*Oncorhynchus masou*), steelhead trout (*Oncorhynchus mykiss*).

Τα μέλη της Επιτροπής είναι: ΗΠΑ, Καναδάς Ιαπωνία, Ρωσική Ομοσπονδία και Ν. Κορέα. Η Σύμβαση δεν είναι ανοιχτή σε άλλα κράτη, αλλά μετά από πρόσκληση των αρχικών συμβαλλομένων μελών με ομοφωνία, άλλα μέλη μπορούν να προσχωρήσουν σε αυτήν.

Οι κύριοι στόχοι της Σύμβασης είναι να απαγορεύσει την απευθείας αλιεία του σολομού του Ειρηνικού από την ανοικτή θάλασσα και να περιορίσει αυστηρά την τυχαία λήψη σολομών του Ειρηνικού. Η Επιτροπή, μεταξύ άλλων, έχει το δικαίωμα (i) να συστήσει στα μέλη μέτρα για τη διατήρηση των ανάδρομων αποθεμάτων και οικολογικά συναφών ειδών στην περιοχή της Σύμβασης (ii) να προωθήσει την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με δραστηριότητες αντίθετες με τις διατάξεις της Σύμβασης (iii) να εξετάσει και να υποβάλει προτάσεις προς τα μέλη για την ψήφιση προγραμμάτων ισοδύναμων κυρώσεων για δραστηριότητες αντίθετες με τις διατάξεις της Σύμβασης και (iv) να εξετάζει και να αξιολογεί τις δράσεις επιβολής που λαμβάνονται από τα συμβαλλόμενα μέλη. Τα συμβαλλόμενα μέλη μπορούν να λάβουν μέτρα μεμονωμένα ή συλλογικά για την αποτροπή μη εξουσιοδοτημένης αλιευτικής δραστηριότητας από τρίτους και την πρόληψη της εμπορίας παράνομα αλιευμένου σολομού του Ειρηνικού. Οι αποφάσεις της Επιτροπής για όλα τα σημαντικά θέματα λαμβάνονται με συναίνεση μεταξύ όλων των μελών που είναι τα κράτη τους είναι

περιοχές προέλευσης των ανάδρομων αποθεμάτων που μεταναστεύουν στην περιοχή της Σύμβασης.

3.1.3.6 Επιτροπή Αλιείας Βορείου Ειρηνικού (NPFC)

Ο στόχος της NPFC (North Pacific Fisheries Commission) είναι να εξασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη διατήρηση και την αειφόρο χρήση των αλιευτικών πόρων στην περιοχή της αρμοδιότητάς της, ενώ ταυτόχρονα να προστατεύει τα θαλάσσια οικοσυστήματα του Βόρειου Ειρηνικού Ωκεανού.

Η NPFC έχει αρμοδιότητα για τα νερά της περιοχής ανοικτής θάλασσας του Βόρειου Ειρηνικού Ωκεανού, εκτός από τις περιοχές της ανοικτής θάλασσας της Βεριγγείου Θάλασσας και άλλων περιοχών ανοικτής θάλασσας που περιβάλλονται από ΑΟΖ ενός κράτους. Η περιοχή εφαρμογής οριοθετείται στα νότια από μία συνεχή γραμμή που αρχίζει από το θαλάσσιο όριο των υδάτων υπό τη δικαιοδοσία των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής γύρω από την Κοινοπολιτεία των Βόρειων Μαριανών Νήσων στο ΓΠ 20°B, και ανατολικά συνδέοντας τις ακόλουθες συντεταγμένες:

20° B, 180° A/Δ | 10° B, 180° A/Δ | 10° B, 140° Δ | 20° B, 140° Δ

Από εκεί ανατολικά προς το θαλάσσιο όριο των υδάτων υπό την αλιευτική δικαιοδοσία του Μεξικού. Βλ. χάρτη 20.

Η NPFC καλύπτει όλα τα ψάρια, μαλάκια, καρκινοειδή και άλλα θαλάσσια είδη που αλιεύονται από αλιευτικά σκάφη στην περιοχή της Σύμβασης, εκτός από:

(i) εδραία είδη, εφόσον αυτά υπόκεινται στα κυριαρχικά δικαιώματα των παράκτιων κρατών και είδη δείκτες των ευπαθών θαλάσσιων οικοσυστημάτων, όπως απαριθμούνται στο, ή έχουν θεσπιστεί από τη NPFC

(ii) κατάδρομα είδη

(iii) θαλάσσια θηλαστικά, θαλάσσια ερπετά και τα θαλάσσια πτηνά

(iv) άλλα θαλάσσια είδη που καλύπτονται ήδη από προ-υπάρχουσα διεθνή όργανα αλιευτικής διαχείρισης στην περιοχή αρμοδιότητας των εν λόγω οργάνων.

Τα μέλη της NPFC είναι: Καναδάς, Κίνα, Ιαπωνία, Δημοκρατία της Κορέας, Ρωσία, Ταϊβάν, ΗΠΑ.

3.1.3.7 Οργανισμός Θαλάσσιας Επιστήμης Βορείου Ειρηνικού (PICES)

Ο PICES (The North Pacific Marine Science Organization), είναι ένας διακυβερνητικός επιστημονικός οργανισμός που ιδρύθηκε από τη Σύμβαση για την Θαλάσσια Έρευνα στον Βόρειο Ειρηνικό που συμμετείχαν ο Καναδάς, η Κίνα, η Ιαπωνία και η Ρωσική Ομοσπονδία, υπογράφηκε στην Οττάβα του Καναδά στις 12 Δεκεμβρίου 1990 και τέθηκε σε ισχύ στις 24 Μαρτίου 1992, οπότε και πραγματοποίησε τις πρώτες συνεδριάσεις του. Τα μέλη του είναι ο Καναδάς, η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας, η Ιαπωνία, η Δημοκρατία της Κορέας, η Ρωσική Ομοσπονδία και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Οι σκοποί του Οργανισμού είναι οι εξής:

- Προώθηση και συντονισμός της θαλάσσιας έρευνας στον Βόρειο Ειρηνικό και τις παρακείμενες θάλασσες κυρίως από το ΓΠ 30°B και βορειότερα
- Εξέλιξη της επιστημονικής γνώσης σχετικά με το περιβάλλον του ωκεανού, τις αλληλεπιδράσεις με την γη και την ατμόσφαιρα, τις παγκόσμιες καιρικές συνθήκες και την αλλαγή του κλίματος, των βιολογικών πόρων και των οικοσυστημάτων τους, καθώς και τις επιπτώσεις των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων.
- Προώθηση της συλλογής και της ταχείας ανταλλαγής επιστημονικών πληροφοριών σχετικά με αυτά τα θέματα

Η περιοχή που καλύπτεται από τον Οργανισμό είναι η εύκρατη και υποαρκτική περιοχή του Βορείου Ειρηνικού Ωκεανού και των παρακείμενων θαλασσών, ιδιαίτερα, από το γεωγραφικό πλάτος 30°B και βορειότερα. Οι δραστηριότητες του Οργανισμού μπορούν, για επιστημονικούς λόγους, να επεκταθούν νοτιότερα στο Βόρειο Ειρηνικό Ωκεανό. Η περιοχή αυτή συμπίπτει με την στατιστική περιοχή 67 του FAO, καθώς και μέρος των Στατιστικών Περιοχών 61 και 77. Βλ. χάρτη 21.

Τα είδη που καλύπτονται από τον Οργανισμό είναι όλοι οι θαλάσσιοι βιολογικοί πόροι εντός της περιοχής αρμοδιότητάς του.

Η συμμετοχή στον Οργανισμό είναι ανοικτή για τα πέντε υπογράφοντα κράτη. Μετά την έναρξη ισχύος, η Σύμβαση είναι ανοικτή για προσχώρηση από μη υπογράφοντα κράτη και υπόκειται στην ομόφωνη έγκριση από τα συμβαλλόμενα μέλη. Οι δραστηριότητες του Οργανισμού είναι καθαρά επιστημονικές και καλύπτουν τόσο τις περιοχές υπό εθνική δικαιοδοσία όσο και την ανοικτή θάλασσα που εμπίπτει στην αρμοδιότητά του. Ο Οργανισμός δεν έχει την εξουσία να προτείνει κανονιστικά μέτρα.

3.1.3.8 Γραμματεία της Κοινότητας του Ειρηνικού (SPC)

Η Επιτροπή Νοτίου Ειρηνικού, όπως ονομαζόταν παλαιότερα η SPC (Secretariat of the Pacific Community), ιδρύθηκε στην Αυστραλία στις 6 Φεβρουαρίου 1947 στο πλαίσιο της συμφωνίας Καμπέρα από τις έξι «συμμετέχουσες κυβερνήσεις», που στη συνέχεια χορήγησαν εδάφη στον Ειρηνικό: Αυστραλία, Γαλλία, Νέα Ζηλανδία, Ολλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Τέθηκε σε ισχύ στις 29 Ιουλίου 1948, τροποποιήθηκε το 1952, 1954, 1964 και συμπληρώθηκε με Πρωτόκολλα Κατανόησης το 1974 και το 1976. Ο Οργανισμός ιδρύθηκε για την αποκατάσταση της σταθερότητας σε μια περιοχή που είχε βιώσει την αναταραχή του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, για να βοηθήσει στη διαχείριση των εξαρτώμενων εδαφών και προς όφελος του λαού του Ειρηνικού.

Το 1962, η Σαμόα ήταν το πρώτο νησί έθνος που έγινε ανεξάρτητο κράτος και το 1965 ήταν το πρώτο που έγινε η πλήρες μέλος της SPC. Άλλα νησιωτικά έγιναν ανεξάρτητα κράτη με τη σειρά τους ή ως επί το πλείστον αυτοδιοικούμενα και το 1983, στο 23^ο Συνέδριο του Νότιου Ειρηνικού στην περιοχή Σαϊπάν, όλα τα 22 νησιωτικά κράτη μέλη και περιοχές του Ειρηνικού αναγνωρίστηκαν ως συμβαλλόμενα μέλη της SPC με πλήρες δικαίωμα ψήφου.

Η απόφαση της Σαϊπάν, την οποία ακολούθησε μια μακρά περίοδος που οι ηγέτες του Ειρηνικού λάμβαναν μεγαλύτερη ιδιοκτησία του οργανισμού, σημείωσε την έναρξη μιας εποχής για SPC με ολοκληρωμένη περιφερειακή συμμετοχή και ισότιμη ψήφο για όλα τα μέλη, ανεξάρτητα από την πολιτική τους κατάσταση. Η απόφαση επιβεβαίωσε επίσης την ιδιότητα της SPC ως ένα μη-πολιτικό σώμα.

Το όνομα, Επιτροπή Νότιου Ειρηνικού, άλλαξε σε Κοινότητα του Ειρηνικού στην διάσκεψη κατά την 50^η επέτειο το 1997 ώστε να αντικατοπτρίζει την ευρεία συμμετοχή των κρατών του Ειρηνικού ως μελή της οργάνωσης. Τώρα, η ισχυρή συμμετοχή των 26 μελών στην SPC περιλαμβάνει τις 22 νησιωτικές χώρες και περιοχές του Ειρηνικού μαζί με τέσσερις από τις ιδρυτικές (η Ολλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο αποσύρθηκαν το 1962 και το 2004 αντίστοιχα, όταν εγκατέλειψαν τα συμφέροντά τους στον Ειρηνικό).

Η SPC είναι ένας διεθνής οργανισμός που εργάζεται για να βοηθήσει τους ανθρώπους του Ειρηνικού να επιτύχουν τους αναπτυξιακούς στόχους τους με την παροχή τεχνικών, επιστημονικών, ερευνητικών, πολιτικών και εκπαιδευτικών

υπηρεσιών. Εκτός από τις εργασίες της στον τομέα της γεωργίας, της προστασίας των φυτών, της αγροτικής ανάπτυξης, της δημόσιας υγείας, των εφαρμοσμένων γεωεπιστημών, της εκπαίδευσης, των πολιτιστικών ανταλλαγών, της στατιστικής, της ενέργειας και των μεταφορών, η SPC έχει επίσης ένα τμήμα Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειών και Θαλάσσιων Οικοσυστημάτων (FAME), το οποίο παρέχει την επιστημονική υποστήριξη για την ωκεάνια αλιευτική διαχείριση, και την τεχνική βοήθεια σχετικά με τη διαχείριση και την ανάπτυξη της παράκτιας αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας. Η SPC δεν συνιστά οποιαδήποτε μέτρα διαχείρισης στις χώρες μέλη της, αλλά παρέχει επιστημονικές συμβουλές σχετικά με την κατάσταση της εκμετάλλευσης των ιχθυοποθεμάτων. Όσον αφορά την αλιεία ανοικτής θαλάσσης, στα έργα της περιλαμβάνονται (i) η συλλογή και ανάλυση των στατιστικών δεδομένων των αλιευμάτων και άλλα σχετικά στοιχεία, και (ii) η επιστημονική έρευνα.

Όλοι οι νησιωτικές χώρες και οι περιοχές του Ειρηνικού, μαζί με τη Γαλλία, τις ΗΠΑ, τη Νέα Ζηλανδία και την Αυστραλία, περιλαμβάνουν τα κράτη μέλη. Αυτές οι χώρες και περιοχές εκτείνονται από τις Βόρειες Μαριάνες Νήσους στα βορειοδυτικά έως τους Νήσους Πίτκαιρν στο νοτιοανατολικό τμήμα. Η περιοχή αρμοδιότητας τους οργανισμού συμπίπτει με μέρη από τις στατιστικές περιοχές 71 και 77 του FAO. Η Γραμματεία ασχολείται με όλους τους θαλάσσιους βιολογικούς πόρους χωρίς εξαιρέσεις. Βλ. χάρτη 22.

Τα μέλη της Γραμματείας είναι: Αμερικανική Σαμόα, Αυστραλία, Νήσοι Κουκ, Ομοσπονδιακά Κράτη της Μικρονησίας, Δημοκρατία των Νήσων Φίτζι, Γαλλία, Γαλλική Πολυνησία, Γκουάμ, Κιριμπάτι, Νήσοι Μάρσαλ, Ναούρου, Νέα Καληδονία, Νιούε, Βόρειες Μαριάνες, Παλάου, Παπούα Νέα Γουινέα, Νήσοι Πίτκαιρν, Σαμόα, Νήσοι Σολομώντος, Τοκελάου, Τόγκα, Τουβαλού, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, Βανουάτου, Βαλίζ και Φουτούνα.

3.1.3.9 ΠΟΔΑ Νοτίου Ειρηνικού (SPRFMO)

Η SPRFMO (South Pacific Regional Fisheries Management Organization) είναι μια διακυβερνητική οργάνωση που δεσμεύεται, μέσα από την εφαρμογή της προληπτικής και οικοσυστημικής προσέγγισης, για την αλιευτική διαχείριση και την μακροπρόθεσμη διατήρηση και βιώσιμη χρήση των αλιευτικών πόρων του Νότιου

Ειρηνικού Ωκεανού και με τον τρόπο αυτό τη διαφύλαξη των θαλάσσιων οικοσυστημάτων στα οποία απαντούν οι πόροι.

Η περιοχή αρμοδιότητας της SPRFMO είναι τα νερά του Ειρηνικού Ωκεανού πέραν των περιοχών εθνικής δικαιοδοσίας, η οποία ορίζεται ως εξής:

(α) Ανατολικά με τη γραμμή που εκτείνεται νότια κατά μήκος του μεσημβρινού 120°A από το εξωτερικό όριο της ΑΟΖ της Αυστραλίας στα ανοικτά της νότιας ακτής της Δυτικής Αυστραλίας, στο σημείο τομής με τον παράλληλο 55°N . Στη συνέχεια, προς ανατολάς κατά μήκος του παραλλήλου 55°N έως τη διασταύρωση με τον μεσημβρινό 150°A . Στη συνέχεια προς νότο κατά μήκος του μεσημβρινού 150°A έως τη διασταύρωση με τον παράλληλο 60°N .

(β) Βόρεια με τη γραμμή που εκτείνεται ανατολικά κατά μήκος του παραλλήλου 60°N από τον μεσημβρινό 150°A έως τη διασταύρωση με το μεσημβρινό $67^{\circ}16'\Delta$.

(γ) Δυτικά με τη γραμμή που εκτείνεται βόρεια κατά μήκος του μεσημβρινού $67^{\circ}16'\Delta$ από τον παράλληλο 60°N έως τη συμβολή του με το εξωτερικό όριο της εθνικής δικαιοδοσίας της Χιλής, στη συνέχεια, κατά μήκος των εξωτερικών ορίων των ΑΟΖ της Χιλής, του Περού, του Εκουαδόρ και της Κολομβίας μέχρι τη διασταύρωση με τον παράλληλο 2°B και

(δ) Νοτίως με τη γραμμή που εκτείνεται δυτικά κατά μήκος παραλλήλου 2°B (αλλά μη συμπεριλαμβανομένης της εθνικής δικαιοδοσίας του Εκουαδόρ (Νησιά Γκαλαπάγκος) μέχρι τη διασταύρωση με το μεσημβρινό $150^{\circ}\Delta$. Κατόπιν βόρεια κατά μήκος του μεσημβρινού $150^{\circ}\Delta$ έως τη συμβολή του με τον παράλληλο 10°B , στη συνέχεια, δυτικά κατά μήκος του παραλλήλου 10°B έως τη συμβολή του με τα εξωτερικά όρια της εθνικής δικαιοδοσίας των Νήσων Μάρσαλ, και στη συνέχεια γενικά νότια και γύρω από τα εξωτερικά όρια των ΑΟΖ των κρατών και εδαφών του Ειρηνικού, της Νέας Ζηλανδίας και της Αυστραλίας μέχρι τη σύνδεση με την έναρξη της γραμμής που περιγράφεται στην παράγραφο (α) πιο πάνω.

Η SPRFMO έχει επίσης αρμοδιότητα στις ABNJ στα νερά του Ειρηνικού Ωκεανού, που οριοθετούνται από τον παράλληλο 10°B και τον 20°N και του μεσημβρινού 135°A και του $150^{\circ}\Delta$. Βλ. χάρτη 23.

Η SPRFMO καλύπτει όλα τα είδη εκτός των άκρως μεταναστευτικών ειδών.

Τα μέλη της είναι: Αυστραλία, Μπελίζ, Χιλή, Κίνα, Νήσοι Κουκ, Κούβα, Ευρωπαϊκή Ένωση, Δανία (όσον αφορά τις Νήσους Φερόες), Δημοκρατία της Κορέας, Νέα Ζηλανδία, Ρωσία, Ταϊβάν.

3.1.3.10 Κέντρο Ανάπτυξης Αλιείας Νοτιοανατολικής Ασίας (SEAFDEC)

Το SEAFDEC (Southeast Asian Fisheries Development Center) είναι ένα αυτόνομο διακυβερνητικό όργανο που ιδρύθηκε το 1967. Έχει αρμοδιότητα να αναπτύσσει και να διαχειρίζεται τις δυνατότητες της περιοχής με ορθολογική χρήση των πόρων της αλιείας με στόχο την παροχή επισιτιστικής ασφάλειας, ασφάλειας για τους ανθρώπους και την καταπολέμηση της φτώχειας μέσω της μεταφοράς των νέων τεχνολογιών, των δραστηριοτήτων έρευνας και της διάδοσης πληροφοριών.

Οι στρατηγικοί στόχοι της SEAFDEC είναι (i) να προωθηθεί η ορθολογική και βιώσιμη χρήση των αλιευτικών πόρων στην περιοχή (ii) η ενίσχυση της ικανότητας του αλιευτικού τομέα για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων διεθνών ζητημάτων και για μεγαλύτερη πρόσβαση στο διεθνές εμπόριο (iii) η ανακούφιση της φτώχειας μεταξύ των αλιευτικών κοινοτήτων στη Νοτιοανατολική Ασία και (iv) η ενίσχυση της συνεισφοράς της αλιείας στην επισιτιστική ασφάλεια και στην ποιότητα ζωής στην περιοχή.

Το SEAFDEC δεν έχει καθορισμένη γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητάς, καθώς είναι τεχνική οργάνωση χωρίς εξουσιοδότηση διαχείρισης. Τα είδη που καλύπτονται είναι όλοι οι αλιευτικοί πόροι. Βλ. χάρτη 24.

Τα μέλη είναι: Μπρουνέι Νταρουσάλαμ, Καμπότζη, Ινδονησία, Ιαπωνία, Λάος, Μαλαισία, Μιανμάρ, Φιλιππίνες, Σιγκαπούρη, Ταϊλάνδη, Βιετνάμ.

3.1.3.11 Μόνιμη Επιτροπή για το Νότιο Ειρηνικό (CPPS)

Η CPPS (Permanent Commission for the South Pacific) ιδρύθηκε από τη Συμφωνία για την Οργάνωση της Μόνιμης Επιτροπής του Συνεδρίου σχετικά με τη Χρήση και τη Διατήρηση των Θαλάσσιων Πόρων του Νότιου Ειρηνικού, που υπογράφηκε από τη Χιλή, το Εκουαδόρ και το Περού στην Πρώτη Διάσκεψη για τη Χρήση και τη Διατήρηση των Θαλάσσιων Πόρων του Νότιου Ειρηνικού, που πραγματοποιήθηκε στο Σαντιάγο, της Χιλής, τον Αύγουστο 1952.

Η Συμφωνία δεν προσδιορίζει την ακριβή περιοχή που εξυπηρετείται από την Επιτροπή, με γραμμές γεωγραφικού μήκους και πλάτους. Προβλέπει απλώς ότι η Μόνιμη Επιτροπή έχει συσταθεί με σκοπό την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στη Διακήρυξη για τη Θαλάσσια Ζώνη. Αυτή η Διακήρυξη αναφέρει ότι οι τρεις κυβερνήσεις διακηρύσσουν ως αρχή της διεθνούς θαλάσσιας πολιτικής τους, ότι η καθεμία από αυτές έχει αποκλειστική κυριαρχία και δικαιοδοσία σε όλη την επιφάνεια της θάλασσας, στον πυθμένας της θάλασσας και του υπεδάφους αυτών, που γειτνιάζουν με τις ακτές της χώρας και σε έκταση όχι λιγότερο από 200 ναυτικά μίλια από αυτή την ακτή. Αυτή η περιοχή είναι μέρος της στατιστικής περιοχής 87 του FAO. Το 1984, οι υπουργοί Εξωτερικών των χωρών μελών της CPPS αναφέρονται στα «νόμιμα συμφέροντα των παρακτίων κρατών για τη διατήρηση και τη βέλτιστη αξιοποίηση των θαλάσσιων πόρων πέραν των ζωνών των 200 μιλίων, όταν οι πόροι αυτοί αποτελούν μέρος των ίδιων πληθυσμών ειδών που υπάρχουν εντός των ζωνών των 200 μιλίων, ή ειδών που συνδέονται με αυτά». Σε αυτή τη βάση ανατέθηκε στη Γραμματεία της CPPS να αναλάβει δράση με σκοπό να εξετάσει τη δυνατότητα δημιουργίας κατάλληλων μηχανισμών για τη διατήρηση και τη βέλτιστη χρήση των πόρων αυτών. Βλ. χάρτη 25.

Τα είδη που καλύπτονται από τη συμφωνία είναι όλοι οι θαλάσσιοι βιολογικοί πόροι.

Ούτε η συμφωνία για την ίδρυση της Επιτροπής ούτε καμία από τις δηλώσεις, τα ψηφίσματα ή τις συστάσεις της Επιτροπής αναφέρει όρους όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ένταξη νέων μελών. Τα παρόντα μέλη της Επιτροπής είναι: Χιλή, Κολομβία, Εκουαδόρ και Περού.

Οι στόχοι της Συμφωνίας είναι εκείνες που ορίζονται στη Διακήρυξη για τη Θαλάσσια Ζώνη. Οι στόχοι της Διακήρυξης ήταν, μεταξύ άλλων, η ανάγκη για παροχή τροφίμων και μέσων για την ανάπτυξη της οικονομίας των λαών των τεσσάρων κυβερνήσεων. Για να γίνει αυτό είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί η διατήρηση και η προστασία των φυσικών τους πόρων στους τομείς της παρακείμενης στις ακτές τους θάλασσας και η ρύθμιση της χρήσης τους. Τα καθήκοντα της Επιτροπής, είναι, μεταξύ άλλων, (i) να προσδιορίσει τα προστατευόμενα είδη, τις ανοικτές και κλειστές εποχές και περιοχές αλιείας, τους χρόνους αλιείας και κυνηγιού, τις μεθόδους και τον εξοπλισμό, τα απαγορευμένα αλιευτικά εργαλεία και μεθόδους και να θεσπίσει γενικές διατάξεις για το κυνήγι και το ψάρεμα, (ii) να μελετήσει και να προτείνει στα

συμβαλλόμενα μέρη τα μέτρα που θεωρεί κατάλληλα για την προστασία, την άμυνα, τη διατήρηση και χρήση των θαλάσσιων πόρων, (iii) να ενθαρρύνει την επιστημονική και την τεχνική μελέτη και την έρευνα σε βιολογικά φαινόμενα στο Νότιο Ειρηνικό, και (iv) να προετοιμάσει γενικά στατιστικά στοιχεία της βιομηχανικής χρήσης των θαλάσσιων πόρων από τα συμβαλλόμενα μέρη, και να προτείνει μέτρα προστασίας με βάση τη μελέτη τους.

Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με τον FAO και τον OLDEPESCA. Η CPPS, σε συνεργασία με τον FAO έχει δημοσιεύσει μια σειρά από Δελτία με Αλιευτικά Στατιστικά για το Νοτιοανατολικό Ειρηνικό. Η Επιτροπή δημοσιεύει επίσης ένα μηνιαίο Δελτίο για τον Κλιματικό Συναγερμό, παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με το φαινόμενο Ελ Νίνιο.

3.1.4 ΑΛΛΑ RFBs

3.1.4.1 Συμβουλευτική Επιτροπή για την Αλιευτική Έρευνα (ACFR)

Η ACFR (Advisory Committee on Fishery Research) είχε αρχικά συσταθεί, ως η Γνωμοδοτική Επιτροπή Εμπειρογνομόνων για την Έρευνα στους Θαλάσσιους Πόρους (ACMRR) από τον Γενικό Διευθυντή μετά από απόφαση της Διάσκεψης του FAO στην ενδέκατη σύνοδο της, το 1961. Η αρμοδιότητα του ACMRR περιορίστηκε στην έρευνα σχετικά με τους θαλάσσιους πόρους. Ωστόσο, το 1993, το καταστατικό της ACMRR αναθεωρήθηκε από το Συμβούλιο του FAO και, με τον τρόπο αυτό, η ονομασία της Επιτροπής άλλαξε και το πεδίο εφαρμογής και οι όροι αναφοράς τροποποιήθηκαν. Η δράση αυτή ελήφθη κυρίως λόγω του ανανεωμένου ενδιαφέροντος για την έρευνα της διεθνούς αλιείας στις αρχές του 1990, μετά τη δημοσίευση μιας σημαντικής μελέτης για τη Διεθνή Αλιευτική Έρευνα, και η συμφωνία της Επιτροπής Αλιείας του FAO (COFI) να δώσει νέα ζωή στο ρόλο του FAO ως συντονιστή της έρευνας στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας.

Η ACFR (Advisory Committee on Fishery Research) έχει την αρμοδιότητα να μελετά και να συμβουλεύει τον Γενικό Διευθυντή για την κατάρτιση και την εκτέλεση του προγράμματος εργασίας του Οργανισμού της εργασίας σε σχέση με όλες τις πτυχές της αλιευτικής έρευνας:

- διατήρηση και διαχείριση των θαλάσσιων και εσωτερικών αλιευτικών πόρων

- αύξηση της παραγωγικότητας των ψαριών μέσω της ενίσχυσης των άγριων πόρων και μέσω της υδατοκαλλιέργειας
- βελτίωση των μέσων για τη μετατροπή των αλιευτικών πόρων σε ανθρώπινη τροφή
- μελέτη της δυναμικής των αλιευτικών κοινοτήτων
- κοινωνικοοικονομικές συνέπειες των αλιευτικών πολιτικών των κυβερνήσεων

Ιδιαίτερη προσοχή παρέχεται στα αλιευτικά θέματα αλιείας της ωκεανογραφικής έρευνας και στις επιπτώσεις των περιβαλλοντικών αλλαγών στη βιωσιμότητα της αλιείας. Η περιοχή αρμοδιότητας της Επιτροπής είναι παγκόσμια.

Τα μέλη της Επιτροπής επιλέγονται βάσει των εξειδικευμένων γνώσεων τους. Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή είναι αριθμητικά μικρή, αποτελείται από μόνο οκτώ μέλη, γίνονται επιλογές για ευρύτερη συμμετοχή και γεωγραφική εκπροσώπηση.

3.1.4.2 Συντονιστική Ομάδα Εργασίας για τα Αλιευτικά Στατιστικά (CWP)

Η CWP (Coordinating Working Party on Fishery Statistics) παρέχει ένα μηχανισμό για το συντονισμό των αλιευτικών στατιστικών προγραμμάτων των περιφερειακών οργανισμών αλιείας και άλλων διακυβερνητικών οργανισμών με στόχο τη συγκέντρωση αυτών των στατιστικών.

Η CWP λειτουργεί από το 1960 και σκοπός της είναι:

- να επανεξετάζει συνεχώς τις απαιτήσεις για αλιευτικές στατιστικές για την έρευνα, τη χάραξη πολιτικής και τη διαχείριση
- να συμφωνεί σχετικά με τυποποιημένες έννοιες, ορισμούς, ταξινομήσεις και μεθοδολογίες για τη συλλογή και ταξινόμηση των αλιευτικών στατιστικών
- να υποβάλει προτάσεις για το συντονισμό και τον εξορθολογισμό των στατιστικών δραστηριοτήτων μεταξύ των σχετικών διακυβερνητικών οργανισμών.

Η CWP συστάθηκε με την απόφαση 23/59 της Διάσκεψης του FAO βάσει του άρθρου VI-2 του καταστατικού του Οργανισμού στη δέκατη σύνοδό του το 1959. Το καταστατικό της CWP τροποποιήθηκαν και εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο του FAO στις εκατοστή όγδοη σύνοδο του τον Ιούνιο του 1995.

Η CWP απαρτίζεται από εμπειρογνώμονες που διορίζονται από διακυβερνητικούς οργανισμούς που έχουν αρμοδιότητα στον τομέα των αλιευτικών στατιστικών. Επί του παρόντος υπάρχουν 19 οργανισμοί που συμμετέχουν στη CWP: (CCAMLR), (CCSBT), (FAO), (GFCM), (IOTC), (IATTC), (ICCAT), (ICES), (IWC), (NASCO), (NEAFC), (NACA), (NAFO), (ΟΟΣΑ), (SEAFO), (SPC), (SEAFDEC), (Eurostat), (WCPFC).

Η CWP συνεδριάζει σε ολομέλεια περίπου κάθε δύο χρόνια και πραγματοποιεί συνόδους και *ad hoc* συνεδριάσεις, όταν απαιτείται. Αν και πρώτα η CWP είχε αρμοδιότητα για κάλυψη της αλιείας του Βορείου Ατλαντικού, από το 1995 η CWP έχει επεκτείνει την αρμοδιότητά της σε όλα τα θαλάσσια υδάτινα σώματα.

3.1.4.3. Σύστημα Παρακολούθησης Αλιευτικών Πόρων (FIRMS)

Το FIRMS (Fishery Resources Monitoring System) έχει πρωταρχικό στόχο να παρέχει πρόσβαση σε ένα ευρύ πεδίο πληροφοριών υψηλής πιστότητας για την παγκόσμια παρακολούθηση και διαχείριση των θαλάσσιων αλιευτικών πόρων.

Το FIRMS σχηματίζει μια ενοποιημένη συνεργασία από διεθνείς οργανισμούς, περιφερειακά όργανα αλιείας και στο μέλλον, και από εθνικά επιστημονικά ιδρύματα τα οποία με επίσημες συμφωνίες θα αναφέρουν και μοιράζονται πληροφορίες σχετικές με τους αλιευτικούς πόρους.

Το FIRMS είναι μέρος του Παγκοσμίου Συστήματος Πληροφοριών Αλιείας (FIGIS). Οι πληροφορίες που παρέχονται από τα συνεργαζόμενα μέλη οργανώνονται σε μία βάση δεδομένων και δημοσιεύονται με την μορφή δελτίων. Το σύστημα παρέχει στους ιδιοκτήτες των δεδομένων τα εργαλεία ώστε να διασφαλιστεί η ελεγχόμενη διάχυση υψηλής πιστότητας και ενημερωμένων πληροφοριών.

3.1.4.4 Επιτροπή για τη Διατήρηση των Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων της Ανταρκτικής (CCAMLR)

Η CCAMLR (Commission for the Conservation of Antarctic Marine Living Resources) ιδρύθηκε από την Σύμβαση για τη Διατήρηση των Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων της Ανταρκτικής που υπογράφηκε στην Καμπέρα στις 20 Μαΐου του 1980 και τέθηκε σε ισχύ στις 7 Απριλίου του 1982.

Η περιοχή αρμοδιότητάς της CCAMLR αποτελείται από την περιοχή νότια της γραμμής που συνδέει τα παρακάτω σημεία μεταξύ παραλλήλων γεωγραφικού πλάτους και μεσημβρινούς γεωγραφικού μήκους.

50°N, 0° A/Δ, 50°N, 30°A, 45°N, 30°A, 45°N, 80°A, 55°N, 150°A, 60°N, 150°A, 60°N, 50°N, 50°Δ, 50°N, 0° A/Δ.

Η περιοχή αυτή συμπίπτει με τις στατιστικές περιοχές 48, 58 και 88 του FAO. Βλ. χάρτη 26.

Η Σύμβαση εφαρμόζεται στους θαλάσσιους βιολογικούς πόρους της Ανταρκτικής όπως ορίζονται από τη Σύμβαση: «οι πληθυσμοί των ψαριών, μαλακίων, καρκινοειδών, και όλων των άλλων ζωντανών οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων των πουλιών που απαντούν νότια της Ανταρκτικής Σύγκλισης».

Η Σύμβαση είναι ανοιχτή για την ένταξη οποιουδήποτε Κράτους ενδιαφέρεται για δραστηριότητες έρευνας ή εκμετάλλευσης σε σχέση με τους θαλάσσιους βιολογικούς πόρους στους οποίους εφαρμόζεται η Σύμβαση. Επιπλέον, η Σύμβαση είναι ανοιχτή για την ένταξη ολοκληρωμένων περιφερειακών οικονομικών οργανισμών που δημιουργούν κυρίαρχα κράτη, μέλη των οποίων οργανισμών περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα κράτη μέλη της Επιτροπής, και στους οποίους οργανισμούς τα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει, συνολικά ή μέρος, αρμοδιότητα σχετική με τα ζητήματα που καλύπτονται από την Επιτροπή. Η ένταξη αυτών των ολοκληρωμένων περιφερειακών οικονομικών οργανισμών αποτελεί αντικείμενο διαβούλευσης μεταξύ των μελών της Επιτροπής. Αυτή τη στιγμή τα μέλη της Επιτροπής αποτελούνται από: (α) συμβαλλόμενα μέλη τα οποία συμμετείχαν στη συνάντηση στην οποία υιοθετήθηκε η Σύμβαση, (β) κάθε κράτος μέλος που εντάχθηκε στη Σύμβαση και έχει γίνει μέλος της Επιτροπής κατά τη διάρκεια που το εντασσόμενο μέλος δραστηριοποιήθηκε με την έρευνα ή την εκμετάλλευση θαλασσιών βιολογικών πόρων στους οποίους εφαρμόζεται η Σύμβαση και (γ) κάθε ολοκληρωμένος περιφερειακός οικονομικός οργανισμός ο οποίος έχει ενταχθεί στη Σύμβαση και έχει την δυνατότητα να γίνει μέλος της Επιτροπής σε περίοδο που κατά τη διάρκεια της οποίας και τα κράτη μέλη του έχουν αυτή τη δυνατότητα. Τα μέλη της Επιτροπής είναι: Αργεντινή, Αυστραλία, Βέλγιο, Βραζιλία, Χιλή, Κίνα, Ευρωπαϊκή Ένωση, Γαλλία, Γερμανία, Ινδία, Ιταλία, Ιαπωνία, Ναμίμπια, Ν. Κορέα, Νέα Ζηλανδία, Νορβηγία, Πολωνία, Ρωσική Ομοσπονδία, Νότια Αφρική, Ισπανία, Σουηδία, Ουκρανία, Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ και Ουρουγουάη.

Μέλη που έχουν ενταχθεί στη Σύμβαση, αλλά δεν είναι μέλη της Επιτροπής είναι: Βουλγαρία, Καναδάς, Νήσοι Κουκ, Φινλανδία, Ελλάδα, Άγιος Μαυρίκιος, Ολλανδία, Πακιστάν, Παναμάς, Περού και Βανουάτου.

Ο κύριος στόχος της Σύμβασης είναι η διατήρηση των Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων της Ανταρκτικής. Μέσω της διαχείρισης στοχεύει στην εξισορρόπηση «διατήρησης» και «λογικής χρήσης» για να διασφαλιστεί ότι η εκμετάλλευση των πόρων είναι αειφόρος, ότι οι υπάρχουσες οικολογικές σχέσεις μεταξύ των εκμεταλλευόμενων, εξαρτημένων και σχετικών ειδών διατηρείται και ότι οι εξαντλημένοι πληθυσμοί επανέρχονται σε επίπεδα στα οποία η βιολογική παραγωγικότητάς τους είναι μεγίστη.

Οι κύριες λειτουργίες της Επιτροπής είναι (α) να διασφαλίσει ότι όλες οι δραστηριότητες έρευνας και εκμετάλλευσης εκτελούνται σύμφωνα με τους στόχους της Σύμβασης, (β) να διατυπώνει, υιοθετεί και να αναθεωρεί μέτρα διατήρησης, (γ) να συλλέγει, αναλύει και να διαχέει πληροφορίες για την κατάσταση των πόρων και (δ) να διευκολύνει τις δραστηριότητες έρευνας. Η Επιτροπή έχει κανονιστική εξουσία και τα κανονιστικά μέτρα είναι αντικείμενο της διαδικασίας ένστασης. Η Επιτροπή έχει μια επιστημονική υποεπιτροπή η οποία συμβουλευεται εξειδικευμένες ομάδες εργασίας. Η Επιτροπή έχει επίσης μια διαρκή υποεπιτροπή Παρατήρησης και Επιθεώρησης της οποίας οι πρωταρχικές λειτουργίες είναι να αναφέρει τα αποτελέσματα επιθεωρήσεων στα αλιευτικά σκάφη και να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τα μέτρα διατήρησης σε ισχύ.

3.1.4.5 Επιτροπή για τη Διατήρηση του Κυανόπτερου Τόννου του Νοτίου Ημισφαιρίου (CCSBT)

Ο Κυανόπτερος Τόννος του Νοτίου Ημισφαιρίου (SBT) (*Thunnus maccoyii*) αλιεύονταν εντατικά στο παρελθόν, με το αλιεύμα του να φτάνει τους 80.000 τόνους το χρόνο στις αρχές του 1960. Αυτή η εντατικοποίηση είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση των πληθυσμών των ώριμων ατόμων και το ετήσιο αλιεύμα άρχισε να μειώνεται απότομα.

Στα μέσα της δεκαετίας του 1980 ήταν πλέον εμφανές ότι τα αποθέματα του SBT ήταν σε ένα επίπεδο όπου απαιτούνταν η διαχείριση και διατήρηση τους. Χρειαζόταν ένα μηχανισμός για να περιορίσει την αλίευση. Τα κύρια κράτη αλιείας

SBT Αυστραλία, Ιαπωνία και Νέα Ζηλανδία, εκείνη την περίοδο ξεκίνησαν να ζητούν αυστηρές ποσοτώσεις στους αλιευτικούς τους στόλους από το 1985 ως ένα μέτρο διατήρησης και διαχείρισης προκειμένου να ενεργοποιήσουν την ανάκαμψη των αποθεμάτων.

Στις 20 Μαΐου 1994 η υπάρχουσα εθελοντική διαχειριστική συμφωνία μεταξύ της Αυστραλίας, Ιαπωνίας και Νέας Ζηλανδίας επισημοποιήθηκε όταν η Σύμβαση για τη Διατήρηση του Κυανόπτερου Τόννου του Νοτίου Ημισφαιρίου, η οποία είχε υπογραφεί από τις τρεις χώρες τον Μάιο του 1993, τέθηκε σε ισχύ. Η Σύμβαση δημιούργησε την CCSBT (Commission for the Conservation of Southern Bluefin Tuna). Η CCSBT εδρεύει στην Καμπέρα της Αυστραλίας.

Άλλα κράτη ήταν ενεργά στην αλιεία του SBT, γεγονός που μείωσε την αποτελεσματικότητα των μέτρων διατήρησης και διαχείρισης που εφαρμόζαν τα μέλη. Τα πρωταρχικά μη μέλη ήταν η Κορέα, η Ταϊβάν και η Ινδονησία. Υπήρχε και ένας αριθμός άλλων αλιευτικών σκαφών που έφεραν σημαίες ευκαιρίας, τα οποία δραστηριοποιούνταν. Στη βάση της αρχής, η CCSBT ενθάρρυνε τη συμμετοχή αυτών των κρατών.

Η Δημοκρατία της Κορέας και η Ινδονησία εντάχθηκαν στην Επιτροπή στις 17 Οκτωβρίου και 8 Απριλίου 2008 αντίστοιχα. Η αλιευτική οντότητα της Ταϊβάν εντάχθηκε στην Εκτεταμένη Επιτροπή στις 30 Αυγούστου 2002.

Η CCSBT, στη συνάντηση που έλαβε χώρα τον Οκτώβριο του 2003, συμφώνησε να προσκαλέσει χώρες με αλιευτικό ενδιαφέρον να συμμετάσχουν στις δραστηριότητες ως επίσημα Συνεργαζόμενα, Μη Μέλη. Τα Συνεργαζόμενα, Μη Μέλη συμμετέχουν κανονικά στις εργασίες της CCSBT αλλά δεν έχουν δικαίωμα ψήφου. Η αποδοχή ενός Συνεργαζόμενου, Μη Μέλους απαιτεί συνέπεια στους στόχους διαχείρισης και διατήρησης της CCSBT και στα συμφωνημένα αλιευτικά όρια. Το καθεστώς των Συνεργαζόμενων, Μη Μελών θεωρείται σαν ένα μεταβατικό μετρό προς την πλήρη ένταξη και κανονική συμμετοχή στην Σύμβαση.

Οι Φιλιππίνες, η Ν. Αφρική και η ΕΕ έχουν γίνει επίσημα δεκτές σαν Συνεργαζόμενα, Μη Μέλη στις 2 Αυγούστου 2004, 24 Αυγούστου 2006 και 13 Οκτωβρίου 2006 αντίστοιχα.

Η Σύμβαση δεν αναφέρει συγκεκριμένα γεωγραφικά όρια που καλύπτονται από την αρμοδιότητά της. Ο Κυανόπτερος Τόννος αποτελεί έναν αλιευτικό πόρο που

αλιεύεται στον Ινδικό, στο Νότιο Ατλαντικό και στο Νότιο Ειρηνικό ωκεανό. Το είδος ωτοκεί νότια της Ιάβας, στην Ινδονησία, από όπου τα νεαρά άτομα μεταναστεύουν ανατολικά μέσω του νοτίου τμήματος της Αυστραλιανής αλιευτικής ζώνης προς τη Ν. Ζηλανδία. Κάποια νεαρά άτομα από τον ίδιο αναπαραγωγικό χώρο μεταναστεύουν δυτικά μέσω του Ινδικού ωκεανού προς τη Νότια Αφρική. Υποτίθεται λοιπόν ότι η Επιτροπή είναι υπεύθυνη τουλάχιστον για όλη αυτή την περιοχή που περιγράφηκε παραπάνω. Βλ. χάρτη 27.

Τα είδη που καλύπτονται από την Σύμβαση είναι ο SBT. Η Επιτροπή είναι επίσης υπεύθυνη για τη συλλογή πληροφοριών για «οικολογικά σχετιζόμενα είδη» τα οποία ορίζονται από τη σύμβαση ως θαλάσσιοι ζωντανό οργανισμοί οι οποίοι σχετίζονται με τον SBT συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά αλλά όχι περιοριστικά τόσο τους θηρευτές όσο και τη λεία του SBT.

Οι στόχοι της Σύμβασης είναι να διασφαλίσει, μέσω κατάλληλης διαχείρισης τη διατήρηση και την ιδανική εκμετάλλευση των παγκοσμίων αποθεμάτων του SBT. Η Επιτροπή παρέχει επίσης ένα φόρουμ όπου άλλες χώρες και οντότητες μπορούν να συμμετέχουν ενεργά στα ζητήματα του SBT. Οι λειτουργίες της Επιτροπής περιλαμβάνουν:

- Υιοθέτηση μέτρων διατήρησης και διαχείρισης στα οποία συμπεριλαμβάνονται μέγιστα επιτρεπτά όρια αλιευμάτων και ο καταμερισμός τους μεταξύ των μελών
- Μελετά και διαχειρίζεται κανονιστικά μέτρα για να πετύχει τους στόχους της Σύμβασης
- Εκτελεί και συντονίζει προγράμματα επιστημονικής έρευνας με στόχο την συλλογή, ανάλυση και ερμηνεία των πληροφοριών για τον SBT
- Λαμβάνει αποφάσεις για την υποστήριξη και εφαρμογή αλιευτικής διαχείρισης
- Δρα ως συντονιστικός μηχανισμός για τις δραστηριότητες των μελών στην αλιεία του SBT.
- Ενθαρρύνει δραστηριότητες που έχουν στόχο την διατήρηση οικολογικά σχετιζόμενων ειδών και παρεμπιπτόντων αλιευμάτων.
- Παροτρύνει μη μέλη που εμπλέκονται στην αλιεία, να προσχωρήσουν, να αιτηθούν για να γίνουν συνεργαζόμενα μη-μέλη ή να συμμετέχουν σε παρατηρητές στις δραστηριότητες της Επιτροπής.

Άλλα επιπρόσθετα μέτρα μπορούν να υιοθετηθούν επιπλέον από την CCSBT. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με ομόφωνη ψήφο.

3.1.4.6 Διεθνής Επιτροπή Φαλαινοθηρίας (IWC)

Η IWC (International Whaling Commission) ιδρύθηκε βάσει της Διεθνούς Σύμβασης για τη Ρύθμιση της Φαλαινοθηρίας, η οποία υπεγράφη στην Ουάσιγκτον στις 2 Δεκεμβρίου 1946 και τέθηκε σε ισχύ στις 10 Νοεμβρίου 1948. Η Σύμβαση τροποποιήθηκε το 1956 και το Παράρτημα της Σύμβασης τροποποιείται ετησίως. Το προοίμιο της Σύμβασης αναφέρει ότι η πρόθεσή της είναι να παρέχει την κατάλληλη διατήρηση των αποθεμάτων των φαλαινών, καθιστώντας έτσι δυνατή την ομαλή ανάπτυξη του κλάδου της φαλαινοθηρίας.

Η Επιτροπή έχει αρμοδιότητα παγκοσμίως σε πλοία εργοστάσια, σταθμούς ξηράς και φαλινοθήρες που βρίσκονται στη δικαιοδοσία των συμβαλλόμενων κυβερνήσεων, καθώς και σε όλα τα ύδατα που ασκείται η φαλαινοθηρία. Βλ. χάρτη 28.

Το κύριο καθήκον της IWC είναι να επανεξετάζει και να αναθεωρεί συνεχώς τα αναγκαία μέτρα που χρειάζονται, όπως περιλαμβάνονται στο Παράρτημα της Σύμβασης το οποίο διέπει την άσκηση δραστηριοτήτων φαλαινοθηρίας ανά τον κόσμο. Τα μέτρα αυτά, μεταξύ άλλων, προβλέπουν την πλήρη προστασία ορισμένων ειδών, ορίζουν συγκεκριμένες περιοχές ως καταφύγια φαλαινών, θέτουν όρια για τον αριθμό και το μέγεθος των φαλαινών που μπορούν να συλληφθούν, καθορίζουν ανοικτές και κλειστές εποχές και περιοχές για τη φαλαινοθηρία και απαγορεύουν την αιχμαλωσία των νεογνών που θηλάζουν καθώς και των θηλυκών που συνοδεύονται από νεογνά. Η συλλογή των εκθέσεων αλιευμάτων και άλλα στατιστικά και βιολογικά στοιχεία περιλαμβάνεται επίσης στις δραστηριότητές της.

Το 1975 υιοθετήθηκε μια νέα πολιτική για τη διαχείριση των φαλαινών εγκρίθηκε από την IWC. Αυτή είχε σχεδιαστεί για να φέρει όλα τα αποθέματα σε επίπεδα που θα παρέχουν τις μεγαλύτερες μακροπρόθεσμες συγκομιδές, με τον καθορισμό ορίων σύλληψης για μεμονωμένα αποθέματα κάτω από τις βιώσιμες αποδόσεις τους. Λόγω της αβεβαιότητας ως προς τις επιστημονικές αναλύσεις και, επομένως, ως προς την ακριβή κατάσταση των διαφόρων αποθεμάτων φαλαινών, η IWC αποφάσισε κατά τη συνεδρίασή της το 1982 ότι θα πρέπει να υπάρξει μια παύση στην εμπορική φαλαινοθηρία για όλα τα αποθέματα από το 1985/1986. Μια

αναθεωρημένη διαδικασία διαχείρισης αναπτύχθηκε στη συνέχεια, την οποία αποδέχθηκε και ενέκρινε η Επιτροπή το 1994. Αυτό εξισορροπεί τις κάπως αντικρουόμενες απαιτήσεις για να εξασφαλιστεί ότι ο κίνδυνος για μεμονωμένες αποθέματα δεν αυξάνεται σοβαρά, διατηρώντας παράλληλα την υψηλότερη συνεχιζόμενη απόδοση.

Επιπλέον, η Επιτροπή συντονίζει και χρηματοδοτεί εργασίες διατήρησης σε πολλά είδη κητοειδών. Αυτό περιλαμβάνει τις εργασίες για τη μείωση της συχνότητας των χτυπημάτων από πλοία, τον συντονισμό δράσεων απεμπλοκής και την κατάρτιση Διαχειριστικών Σχεδίων Διατήρησης για βασικά είδη και πληθυσμούς. Πρόσφατα, η Επιτροπή ενέκρινε ένα στρατηγικό σχέδιο για την παρακολούθηση φαλαινών έτσι ώστε να διευκολυνθεί περαιτέρω η ανάπτυξη της δραστηριότητας αυτής με τρόπο που είναι υπεύθυνος και συνεπής με τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές. Τα ρυθμιστικά μέτρα που θεσπίζονται από την Επιτροπή, υπόκεινται σε διαδικασία ένστασης.

Η Επιτροπή αναλαμβάνει εκτενείς μελέτες και έρευνες για τους πληθυσμούς κητοειδών και δημοσιεύει το δικό της επιστημονικό περιοδικό με κριτές, το περιοδικό Έρευνα και Διαχείριση Κητοειδών.

Τα μέλη της Επιτροπής είναι: Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Αργεντινή, Αυστραλία, Αυστρία, Βέλγιο, Μπελίτζε, Μπενίν, Βραζιλία, Βουλγαρία, Καμπότζη, Καμερούν, Χιλή, Κίνα, Κολομβία, Δημοκρατία του Κονγκό, Κόστα Ρίκα, Ακτή του Ελεφαντοστού, Κροατία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Δανία, Δομινικά, Δομινικανή Δημοκρατία, Εκουαδόρ, Ερυθραία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Γκαμπόν, Γκάμπια, Γερμανία, Γκάνα, Γρενάδα, Γουατεμάλα, Γουινέα, Γουινέα-Μπισσάου, Ουγγαρία, Ισλανδία, Ινδία, Ιρλανδία, Ισραήλ, Ιταλία, Ιαπωνία, Κένυα, Κιριμπάτι, Λάος, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλι, Νήσοι Μάρσαλ, Μαυριτανία, Μεξικό, Μονακό, Μογγολία, Μαρόκο, Ναούρου, Ολλανδία, Νέα Ζηλανδία, Νικαράγουα, Νορβηγία, Ομάν, Παλάου, Παναμάς, Περού, Πολωνία, Πορτογαλία, Δημοκρατία της Κορέας, Ρουμανία, Ρωσική Ομοσπονδία, Άγιος Χριστόφορος και Νέβις, Αγία Λουκία, Άγιος Βικέντιος / Γρεναδίνες, Σαν Μαρίνο, Σενεγάλη, Σλοβακία, Σλοβενία, Νησιά Σολομώντα, Νότια Αφρική, Ισπανία, Σουρινάμ, Σουηδία, Ελβετία, Τόγκο, Τουβαλού, Ηνωμένο Βασίλειο, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Τανζανίας, Ουρουγουάη.

3.1.5 RFBs ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΜΠΙΠΤΟΥΝ ΣΕ ΑΒΝJ

Υπάρχουν πολλά Περιφερειακά όργανα αλιείας τα οποία δεν εμπίπτουν στο αντικείμενο της παρούσας εργασίας καθώς δεν αφορούν, ή δεν είναι ο πρωταρχικός τους στόχος οι ΑΒΝJ. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- International Baltic Sea Fishery Commission (IBSFC)
- General Fisheries Commission for the Mediterranean (GFCM)
- Sub-Regional Commission on Fisheries (SRCF)
- Regional Fisheries Committee for the Gulf of Guinea – Comité Régional des Pêches du Golfe de Guinée (CORÉP)
- Joint Technical Commission for the Argentina/Uruguay Maritime Front (CTMFM)
- Caribbean Regional Fisheries Mechanism (CRFM)
- Fishery Committee of the West Central Gulf of Guinea (FCWC)
- Joint Norwegian-Russian Fisheries Commission (JointFish)
- Regional Organization for the Conservation of the Environment of the Red Sea and Gulf of Aden (PERSGA)
- Regional Commission for Fisheries (RECOFI)
- Southwest Indian Ocean Fisheries Commission (SWIOFC)
- Asia-Pacific Fishery Commission (APFIC)
- Pacific Salmon Commission (PSC)
- Forum Fisheries Agency (FFA)
- Agreement on the Conservation of Albatrosses and Petrels (ACAP)
- Latin American Organization for Fisheries Development (OLDEPESCA)
- Central America Fisheries and Aquaculture Organization (OSPESCA)
- Central Asian and Caucasus Regional Fisheries and Aquaculture Commission (CACFish)
- Committee on Inland Fisheries and Aquaculture of Africa (CIFA)
- Commission for Inland Fisheries and Aquaculture of Latin America and the Caribbean (COPEPESCAALC)
- European Inland Fisheries and Aquaculture Advisory Commission (EIFAAC)

- Lake Tanganyika Authority (LTA)
- Lake Victoria Fisheries Organization (LVFO)
- Network of Aquaculture Centers in Asia-Pacific (NACA)
- Mekong River Commission (MRC)

3.2 ΟΡΥΚΤΟΙ ΠΟΡΟΙ / ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΡΧΗ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΥΘΜΕΝΑ – ISA

Η ISA (International Seabed Authority) αποτελεί έναν αυτόνομο διεθνή οργανισμό που ιδρύθηκε υπό της UNCLOS του 1982 και την Συμφωνία του 1994 σχετικά με την Εφαρμογή του 11^{ου} Μέρους της UNCLOS. Η ISA, σύμφωνα με το καθεστώς για τον θαλάσσιο και ωκεάνιο πυθμένα και το υπέδαφος αυτών πέρα από τα όρια εθνικής δικαιοδοσίας (από δω και στο εξής «Περιοχή») όπως καθιερώθηκαν στον 11^ο Μέρος και στη Συμφωνία, είναι ο οργανισμός μέσω του οποίου τα Κράτη Μέλη της Σύμβασης μπορούν να οργανώνουν και να ελέγχουν τις δραστηριότητες στην Περιοχή, ιδιαίτερα με σκοπό την εκμετάλλευση των πόρων της Περιοχής.

Η ISA, η οποία εδρεύει στο Kingston της Τζαμάικα, δημιουργήθηκε στις 16 Νοεμβρίου 1994, αφού τέθηκε σε ισχύ η Σύμβαση του 1982. Η ISA ξεκίνησε να λειτουργεί ολοκληρωμένα σαν αυτόνομος διεθνής οργανισμό τον Ιούνιο του 1996, όταν εγκαταστάθηκε στην περιοχή και τις εγκαταστάσεις στο Kingston, τα οποία χρησιμοποιούνταν πριν από Το Γραφείο των ΗΕ του Kingston για το Δίκαιο της Θάλασσας. Οι συναντήσεις της ISA λαμβάνουν χώρα στο Συνεδριακό Κέντρο της Τζαμάικα στο κέντρο του Kingston. Τα όργανα της ISA περιλαμβάνουν την Συνέλευση, το Συμβούλιο, τη Νομική και Τεχνική Επιτροπή, τη Χρηματοοικονομική Επιτροπή και τη Γραμματεία. Στην ISA συμμετέχουν 166 κράτη μέλη.

Η ISA έχει αρμοδιότητα σε όλους τους στερεούς, υγρούς ή αέριους ορυκτούς πόρους, οι οποίοι αναγνωρίζονται υπό το UNCLOS ως «η κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας». Η ISA επιβλέπει την ανάπτυξη των πόρων, διανέμει τα οφέλη που προκύπτουν από την Περιοχή και διασφαλίζει ότι το θαλάσσιο περιβάλλον προστατεύεται από επιβλαβείς επιπτώσεις οι οποίες μπορούν να προκύψουν κατά τη διάρκεια των εργασιών εξόρυξης.

Η ISA έχει καθιερώσει κανονισμούς για την εξερεύνηση πολυμεταλλικών κονδύλων, ή κονδύλων μαγγανίου και βρίσκεται στη διαδικασία ανάπτυξης

περιβαλλοντικών κανονισμών σχετικά με τις δραστηριότητες εξερεύνησης ορυκτών στις υδροθερμικές πηγές και στον φλοιό στα θαλάσσια όρη. Όλοι αυτοί οι κανονισμοί περιλαμβάνουν ή θα περιλαμβάνουν στο μέλλον, μέτρα πρόληψης της ρύπανσης, προστασίας και διατήρησης των φυσικών πόρων και πρόληψη της καταστροφής του θαλασσίου περιβάλλοντος. Επιπλέον, για το σκοπό αυτό, η ISA χρηματοδοτεί και συντονίζει τη θαλάσσια επιστημονική έρευνα, διατηρεί μια εξειδικευμένη βάση δεδομένων (POLYDAT) η οποία περιέχει δεδομένα και πληροφορίες για τους πόρους στον θαλάσσιο πυθμένα διεθνώς και παρακολουθεί τις τρέχουσες εξελίξεις στην επιστημονική εξέλιξη για το θαλάσσιο περιβάλλον στον βαθύ πυθμένα.

3.2.1 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΗΣ

Αυτή τη στιγμή οι κύριες περιοχές εξερεύνησης με σκοπό την εξόρυξη υποθαλάσσιων ορυκτών πόρων είναι οι εξής:

- Περιοχές εξερεύνησης Πολυμεταλλικών Κονδύλων στη Ζώνη Θραύσης Clarion-Clipperton (βλ. χάρτη 29)
- Περιοχές εξερεύνησης Πολυμεταλλικών Κονδύλων και Πολυμεταλλικών Σουλφιδίων στον Ινδικό Ωκεανό (βλ. χάρτη 30)
- Περιοχές εξερεύνησης Πολυμεταλλικών Σουλφιδίων στις Ατλαντικές Μεσοωκεάνιες Ράχες (βλ. χάρτη 31I)

Η ISA έχει υπογράψει 15ετή συμβόλαια με 17 εργολάβους για εξερεύνηση περιοχών που διαθέτουν πολυμεταλλικούς κονδύλους, πολυμεταλλικά σουλφίδια και σιδηρομαγνητικές κρούστες πλούσιες σε κοβάλτιο, στον βαθύ θαλάσσιο πυθμένα.

Δώδεκα από αυτά τα συμβόλαια είναι για εξερεύνηση πολυμεταλλικών κονδύλων στη Ζώνη Θραύσης Clarion-Clipperton (11) και στη Λεκάνη του Κεντρικού Ινδικού Ωκεανού (1). Τρία συμβόλαια είναι για την εξερεύνηση πολυμεταλλικών σουλφιδίων στη Ράχη του Νοτιοδυτικού Ινδικού Ωκεανού, Κεντρικού Ινδικού Ωκεανού και στις Μεσοωκεάνιες Ράχες του Ατλαντικού Ωκεανού και δύο συμβόλαια για την εξερεύνηση κρούστων πλούσιων σε κοβάλτιο στον Δυτικό Ειρηνικό Ωκεανό.

Η υπογραφή αυτών των συμβολαίων επιτρέπει σε αυτούς τους εργολάβους να εξερευνήσουν συγκεκριμένα μέρη των βαθέων ωκεανών εκτός εθνικής δικαιοδοσίας. Ο κάθε εργολάβος απαιτείται να προτείνει ένα πρόγραμμα για την εκπαίδευση των υπηκόων των αναπτυσσόμενων κρατών. Το πρόγραμμα εκπαίδευσης, όπως

συμφωνείται με την ISA, ενσωματώνεται στο συμβόλαιο ως παράρτημα. Επίσης ο κάθε εργολάβος απαιτείται να υποβάλλει ετήσια έκθεση της εφαρμογής του προγράμματος δραστηριοτήτων του. Πριν την έναρξη του προγράμματος δραστηριοτήτων βάση του συμβολαίου, κάθε εργολάβος απαιτείται επίσης να υποβάλλει στον Γενικό Γραμματέα ένα πλάνο έκτακτης ανάγκης για την αποτελεσματική απόκριση σε περιστατικά που θα προκύψουν από τις δραστηριότητές του στην περιοχή εξερεύνησης. Η υπογραφή αυτών των συμβολαίων εξερεύνησης προσδίδει πρακτική και πραγματική ουσία στο μοναδικό καθεστώς της Περιοχής όπως καθιερώθηκε από τη Σύμβαση του 1982 και τη Συμφωνία του 1994 και αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό βήμα για τη διεθνή κοινωνία. Στον Πίνακα I του παραρτήματος καταγράφονται τα συμβόλαια σε ισχύ.

3.2.2 ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

Στην καρδιά του καθεστώτος για την Περιοχή όπως καθιερώθηκε από το 11^ο μέρος της UNCLOS και τη Συμφωνία του 1994 είναι το επονομαζόμενο παράλληλο σύστημα το οποίο περιγράφεται στο άρθρο 153 της Σύμβασης. Ένα ουσιώδες στοιχείο του παράλληλου συστήματος είναι η κράτηση περιοχών, που στην περίπτωση των πολυμεταλλικών κονδύλων, οι κλειστές περιοχές εξαιρούνται από την άσκηση δραστηριοτήτων από την ISA μέσω των εταιρειών, μεμονωμένα ή σε συνεργασία με τα αναπτυσσόμενα κράτη.

Το σύστημα κράτησης περιοχών περιγράφεται στο παράρτημα III, άρθρο 8 της Σύμβασης, στη Συμφωνία (παράρτημα, τομέας 3, παράγραφος 11 (β)) και στους Κανονισμούς Αναζήτησης και Εξερεύνησης Πολυμεταλλικών Κονδύλων στην Περιοχή (κανονισμοί 15-17). Κάθε αίτηση εξερεύνησης πολυμεταλλικών κονδύλων πρέπει να καλύπτει μια συνολική περιοχή, η οποία πρέπει να είναι συνεχόμενη, αρκούντως μεγάλη και με ικανή υπολογισμένη εμπορική αξία για να υποστηρίξει δύο επιχειρήσεις εξόρυξης και να χωρίζεται σε δύο μέρη «ίσης υπολογιζόμενης εμπορικής αξίας». Το ένα μέρος δεσμεύεται για τον αιτούντα και το άλλο μέρος γίνεται κλειστή περιοχή. Η περιοχή της αίτησης δεν πρέπει να ξεπερνά συνολικά τα 150.000 χλμ². Ο αιτών απαιτείται να υποδείξει τις συντεταγμένες που θα διαχωρίζουν την περιοχή της αίτησης σε αυτά τα δύο μέρη. Η κατάδειξη της κλειστής περιοχής μπορεί είτε να προηγείται της αίτησης για έγκριση ενός σχεδίου εργασίας για εξερεύνηση, είτε μπορεί να γίνει ταυτόχρονα με αυτή την αίτηση. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει ικανοποιητικά

δεδομένα και πληροφορίες για να επιτρέψει στο Συμβούλιο να καταδείξει την κλειστή περιοχή βάση της υπολογιζόμενης εμπορικής αξίας κάθε μέρους. Το Συμβούλιο, βάση των δεδομένων και των πληροφοριών που υποβάλλονται από τον αιτούντα, αν βρεθούν ικανοποιητικά, και λαμβάνοντας υπόψη την σύσταση της Νομικής και Τεχνικής Επιτροπής, καταδεικνύει το μέρος της περιοχής της αίτησης που θα είναι η κλειστή περιοχή. Οι περιοχές που καταδεικνύονται, γίνονται κλειστές μόλις το σχέδιο εργασίας για την μη-κλειστή περιοχή εγκριθεί και υπογραφεί το συμβόλαιο.

Το 2005, το Συμβούλιο, μετά από σύσταση της Νομική και Τεχνική Επιτροπής, κατέδειξε τους τομείς W2 και E2 στην περιοχή της αίτησης (1.462 χλμ² και 54.284 χλμ² αντίστοιχα, στο σύνολο 72.746 χλμ²) ως κλειστή περιοχή. (ISBA/11/C/10, Απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με την αίτηση για έγκριση του σχεδίου εργασίας για την εξερεύνηση από την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας εκπροσωπούμενη από το Γερμανικό Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο Γεωεπιστημών και Φυσικών Πόρων, Επιλεγμένες Αποφάσεις 11, 42). Τις πρώτες επτά κλειστές περιοχές συνεισέφεραν οι πρωτοπόροι καταγεγραμμένοι επενδυτές κατά την Προπαρασκευαστική Επιτροπή για την ISA και το Διεθνές Δικαστήριο για το Δίκαιο της Θάλασσας.

3.2.3 ΕΞΟΡΥΚΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ

Ο «Εξορυκτικός Κώδικας» αναφέρεται στο περιεκτικό σύνολο των κανόνων, κανονισμών και διαδικασιών που εκδίδονται από την ISA για την ρύθμιση της αναζήτησης, εξερεύνησης και εκμετάλλευσης των θαλάσσιων ορυκτών στην Περιοχή. Όλοι οι κανόνες, οι κανονισμοί και οι διαδικασίες εκδίδονται στο πλαίσιο ενός γενικού νομικού πλαισίου που καθιερώθηκε από την UNCLOS του 1982 και την Συμφωνία Εφαρμογής της του 1994, σχετικά με την εξόρυξη στα βαθύ θαλάσσιο πυθμένα.

Μέχρι σήμερα, η ISA έχει εκδώσει:

- Κανονισμούς για την Αναζήτηση και Εξερεύνηση Πολυμεταλλικών Κονδύλων στην Περιοχή (υιοθέτηση 13 Ιουλίου 2000) οι οποίοι ενημερώθηκαν και υιοθετήθηκαν ξανά στις 25 Ιουλίου 2013.
- Κανονισμούς για την Αναζήτηση και Εξερεύνηση Πολυμεταλλικών Σουλφιδίων στην Περιοχή (υιοθέτηση 7 Μαΐου 2010) και
- Κανονισμούς για την Αναζήτηση και Εξερεύνηση Κρούστων Πλούσιων σε Κοβάλτιο (υιοθέτηση 27 Ιουλίου 2012)

Αυτοί οι κανονισμοί περιλαμβάνουν τις απαραίτητες φόρμες αίτησης για δικαιώματα εξερεύνησης καθώς επίσης και πρότυπους όρους για συμβόλαια εξερεύνησης. Το σύνολο αυτών των κανονισμών σχηματίζει τον Εξορυκτικό Κώδικα μαζί με τις συστάσεις της Νομικής και Τεχνικής Επιτροπής της ISA για την καθοδήγηση των εργολάβων στην εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την εξερεύνηση πολυμεταλλικών κονδύλων. Οι ισχύοντες κανονισμοί και συστάσεις βρίσκονται στον Πίνακα II.

3.3 ΝΑΥΤΙΛΙΑ / ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ – IMO

Το 1948 σε μία διεθνή σύνοδο που πραγματοποιήθηκε στη Γενεύη, υιοθετήθηκε η σύμβαση που επίσημα ίδρυσε τον IMO (International Maritime Organization). Η Σύμβαση του IMO τέθηκε σε ισχύ το 1958 και ο νέος Οργανισμός πραγματοποίησε την πρώτη του συνάντηση για πρώτη φορά τον επόμενο χρόνο.

Οι σκοποί του οργανισμού, όπως συνοψίζονται στο Άρθρο 1(α) της Σύμβασης είναι «να παρέχει τον μηχανισμό συνεργασίας μεταξύ των κυβερνήσεων στο πεδίο των κυβερνητικών κανονισμών και πρακτικών σε σχέση με τεχνικά ζητήματα κάθε είδους που επηρεάζουν την ναυτιλία που εξυπηρετεί το διεθνές εμπόριο, να ενθαρρύνει και να διευκολύνει τη γενική αποδοχή των υψηλότερων δυνατών στάνταρτ σε θέματα που αφορούν τη ναυτιλιακή ασφάλεια, την αποδοτικότητα της ναυσιπλοΐας και την πρόληψη και τον έλεγχο της θαλάσσιας ρύπανσης από τα πλοία». Ο IMO είναι επίσης εξουσιοδοτημένος να ασχολείται με τα διοικητικά και νομικά θέματα που είναι σχετικά με τους σκοπούς του.

Ο πρώτος στόχος του IMO ήταν να υιοθετήσει μια νέα έκδοση της Διεθνούς Σύμβασης για την Ασφάλεια της Ζωής στη Θάλασσα (SOLAS), η πιο σημαντική από όλες τις συνθήκες που ασχολούνται με την ασφάλεια στη θάλασσα. Αυτό επιτεύχθηκε το 1960 και ο IMO έστρεψε τότε την προσοχή του σε θέματα όπως η διευκόλυνση της διεθνούς ναυτιλιακής κίνησης, τις γραμμές φορτίων και τη μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων, ενώ αναθεωρήθηκε το σύστημα μέτρησης της χωρητικότητας των πλοίων.

Ωστόσο, αν και η ασφάλεια ήταν και παραμένει η πιο σημαντική ευθύνη του IMO, ένα νέο πρόβλημα άρχισε να αναδύεται – η ρύπανση. Η αύξηση της ποσότητας πετρελαίου που μεταφέρεται δια θαλάσσης και το μέγεθος των πετρελαιοφόρων ήταν

ιδιαίτερη ανησυχία και η καταστροφή του Torrey Canyon το 1967, κατά την οποία 120.000 τόνοι πετρελαίου χύθηκαν στη θάλασσα, κατέδειξε το μέγεθος του προβλήματος.

Κατά τη διάρκεια των επόμενων ετών ο ΙΜΟ εισήγαγε μια σειρά μέτρων που αποσκοπούν στην πρόληψη των ατυχημάτων δεξαμενοπλοίων και στην ελαχιστοποίηση των συνεπειών τους. Αντιμετώπισε επίσης την περιβαλλοντική απειλή που προκαλείται από συνήθειες εργασίες, όπως ο καθαρισμός των δεξαμενών φόρτωσης πετρελαίου και η διάθεση των αποβλήτων από το μηχανοστάσιο κάτι το οποίο σε όρους ποσότητας είναι πολύ μεγαλύτερη απειλή από ότι η τυχαία ρύπανση.

Το πιο σημαντικό από όλα αυτά τα μέτρα ήταν η Διεθνής Σύμβαση για την Πρόληψη της Ρύπανσης από τα Πλοία, του 1973, όπως τροποποιήθηκε από το Πρωτόκολλο του 1978 (MARPOL 73/78). Καλύπτει όχι μόνο τυχαία και λειτουργική ρύπανση πετρελαίου, αλλά και ρύπανση από χημικές ουσίες, φορτία σε συσκευασμένη μορφή, λύματα, σκουπίδια και ατμοσφαιρική ρύπανση.

Στον ΙΜΟ δόθηκε επίσης το έργο για τη θέσπιση ενός συστήματος για την παροχή αποζημίωσης σε όσους είχαν υποστεί οικονομική ζημία ως αποτέλεσμα της ρύπανσης. Δύο συνθήκες εκδόθηκαν, το 1969 και το 1971, οι οποίες επέτρεψαν στα θύματα ρύπανσης από πετρέλαιο να λάβουν αποζημίωση πολύ πιο απλά και γρήγορα από ότι ήταν δυνατό πριν. Και οι δύο συμβάσεις τροποποιήθηκαν το 1992, και πάλι το 2000, με αύξηση των ορίων αποζημίωσης που καταβάλλεται στα θύματα ρύπανσης. Μια σειρά από άλλες νομικές συμβάσεις έχουν αναπτυχθεί από τότε, οι περισσότερες από τις οποίες αφορούν θέματα ευθύνης και αποζημίωσης.

Νέες συμβάσεις που σχετίζονται με το θαλάσσιο περιβάλλον εκδόθηκαν τη δεκαετία του 2000, μεταξύ των οποίων μία για τα συστήματα αντιρύπανσης (AFS 2001), μια άλλη για τη διαχείριση του υδάτινου έρματος για την αποτροπή της εισβολής ξενικών ειδών (BWM 2004) και μια άλλη για την ανακύκλωση πλοίων (Διεθνής Σύμβαση Χονγκ Κονγκ για την Ασφαλή και Περιβαλλοντικά Ορθή Ανακύκλωση Πλοίων, 2009).

Στη δεκαετία του 2000 δόθηκε επίσης έμφαση στην ασφάλεια στη θάλασσα, με ένα νέο, ολοκληρωμένο σύστημα ασφαλείας για τη διεθνή ναυτιλία να μπαίνει σε ισχύ τον Ιούλιο του 2004, συμπεριλαμβανομένου του γεγονότος ότι ο Διεθνής Κώδικας

Πλοίων και Λιμενικών Εγκαταστάσεων (ISPS), έγινε υποχρεωτικός βάσει των τροποποιήσεων της SOLAS που εγκρίθηκαν το 2002.

Το 2005, ο IMO ενέκρινε τροποποιήσεις της Σύμβασης για την Καταστολή των Παράνομων Πράξεων (Suppression of Unlawful Acts – SUA) κατά της Ασφάλειας της Ναυσιπλοΐας, το 1988, και το σχετικό Πρωτόκολλο (SUA 2005), το οποίο, μεταξύ άλλων, καθιερώνει το δικαίωμα ένα κράτος μέλος να επιβιβαστεί σε ένα πλοίο που φέρει τη σημαία ενός άλλου κράτους μέλους αν το επιθυμεί, όταν κράτος μέλος έχει βάσιμους λόγους να υποπτεύεται ότι το πλοίο ή άτομα επί του πλοίου συμμετέχει, συμμετείχε ή θα συμμετάσχει σε διάπραξη αδικήματος στο πλαίσιο της Σύμβασης.

Καθώς τα όργανα του IMO τέθηκαν σε ισχύ και εφαρμογή, οι εξελίξεις στην τεχνολογία και τα διδάγματα από ατυχήματα, οδήγησαν σε αλλαγές και τροποποιήσεις που υιοθετούνται συνεχώς.

Η εστίαση του IMO στην εφαρμογή συνεχίζεται, με το τεχνικό πρόγραμμα συνεργασίας να αποτελεί βασικό σκέλος των εργασιών του.

Βασικά θέματα στην ημερήσια διάταξη του IMO για τη δεκαετία του 2010 περιλαμβάνουν:

- Η αντιμετώπιση της μάστιγας της σύγχρονης πειρατείας, ιδίως στα ύδατα ανοικτά της Σομαλίας και στον Κόλπο του Άντεν, και στον Κόλπο της Γουινέας
- Η αντιμετώπιση της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα πλοία εξασφαλίζοντας έτσι τη συμβολή του IMO στο θέμα της κλιματικής αλλαγής
- Η δημιουργία ενός βιώσιμου συστήματος θαλάσσιων μεταφορών
- Η διατήρηση της ασφάλειας της ανθρώπινης ζωής στη θάλασσα και το ανθρώπινο στοιχείο, ειδικά τον ναυτικό, στο επίκεντρο των εργασιών του IMO.

Η αποστολή του IMO, όπως αναφέρεται στο ψήφισμα A.1060 (28), η οποία καθορίζει το στρατηγικό σχέδιο για τον Οργανισμό (για την εξαετή περίοδο 2014-2019):

«Η αποστολή του IMO ως εξειδικευμένη υπηρεσία του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών είναι να προωθεί την ασφαλή, φιλική προς το περιβάλλον, αποδοτική και βιώσιμη ναυτιλία μέσω της συνεργασίας. Αυτό θα επιτευχθεί με την υιοθέτηση των

υψηλότερων δυνατών προτύπων ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, αποδοτικότητας της ναυσιπλοΐας και της πρόληψης και του ελέγχου της ρύπανσης από τα πλοία, καθώς και μέσα από την εξέταση των σχετικών νομικών θεμάτων και την αποτελεσματική δράση των οργάνων του IMO, με στόχο την καθολική και ομοιόμορφη εφαρμογή τους».

Υπό το καθεστώς του IMO υπάρχει η πρόβλεψη για τον καθορισμό «Ειδικών Περιοχών» στις οποίες επιτρέπεται η υιοθέτηση ειδικών υποχρεωτικών μεθόδων για την πρόληψη ρύπανσης από τα πλοία. Μία από αυτές τις ειδικές περιοχές βρίσκεται σε ABNJ, στην Ανταρκτική και στο Νότιο Ωκεανό. Υπάρχει επίσης η πρόβλεψη για τον καθορισμό Ιδιαίτερως Ευαίσθητων Θαλασσιών Περιοχών (Particularly Sensitive Sea Areas – PSSAs), περιοχών που χρειάζονται ειδική προστασία μέσω του IMO λόγω της σημασίας τους για οικολογικούς, κοινωνικοοικονομικούς και επιστημονικούς λόγους, και οι οποίες μπορεί να είναι ευάλωτες σε ζημιές από τη διεθνή ναυσιπλοΐα. Ο IMO έχει επίσης αναπτύξει ένα εύρος συμφωνιών οι οποίες διαχειρίζονται τις επιπτώσεις της ναυτιλίας στο θαλάσσιο περιβάλλον.

3.4 ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ / ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ – CBD

Η CBD (Convention on Biological Diversity) τέθηκε σε ισχύ στις 29 Δεκεμβρίου 1993. Έχει τρεις κύριους σκοπούς:

1. Τη Διατήρηση της βιοποικιλότητας
2. Τη βιώσιμη χρήση των συστατικών της βιοποικιλότητας
3. Το δίκαιο και ισότιμο διαμοιρασμό των οφελών που προκύπτουν από την εκμετάλλευση των γενετικών πόρων

Οι βιολογικοί πόροι της γης είναι ζωτικής σημασίας για τη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της ανθρωπότητας. Ως αποτέλεσμα, αναγνωρίζεται όλο και περισσότερο ότι η βιοποικιλότητα αποτελεί ένα παγκόσμιο κεφάλαιο εξαιρετικής αξίας για τις τωρινές και μελλοντικές γενιές. Την ίδια στιγμή, η απειλή στα είδη και στα οικοσυστήματά τους είναι μεγαλύτερη από ποτέ. Η εξαφάνιση ειδών εξαιτίας των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων συνεχίζει με επικίνδυνους ρυθμούς.

Για να αντιμετωπίσουν αυτή την κατάσταση το Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών (United Nations Environment Programme – UNEP) συγκάλεσε την *Ad Hoc* Ομάδα Εργασίας Εμπειρογνομώνων για την Βιοποικιλότητα το Νοέμβριο του 1988 για να εξερευνήσει την ανάγκη για μια διεθνή σύμβαση για τη

βιοποικιλότητα. Λίγο αργότερο, το Μάιο του 1989, ιδρύθηκε η *Ad Hoc* Ομάδα Εργασίας Τεχνικών και Νομικών Εμπειρογνομόνων για να προετοιμάσουν ένα διεθνές νομικό όργανο για τη διατήρηση και την βιώσιμη χρήση της βιοποικιλότητας. Οι εμπειρογνώμονες έπρεπε να λάβουν υπόψη «την ανάγκη για τον καταμερισμό του κόστους και των οφελών μεταξύ των ανεπτυγμένων και των αναπτυσσόμενων κρατών» καθώς επίσης και «τρόπους και μέσα για να υποστηρίξουν την καινοτομία των τοπικών κοινωνιών».

Μέχρι το Φεβρουάριο του 1991, η *Ad Hoc* Ομάδα Εργασίας έγινε γνωστή ως η Διακυβερνητική Επιτροπή διαπραγμάτευσης. Οι εργασίες της κορυφώθηκαν στις 22 Μαΐου 1992 με την Διάσκεψη της Ναϊρόμπι για την Υιοθέτηση του Συμφωνημένου Κειμένου για τη Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα.

Η Σύμβαση άνοιξε για υπογραφή στις 5 Ιουνίου 1992 κατά τη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον και την Ανάπτυξη («Διάσκεψη Κορυφής» του Ρίο). Έμεινε ανοιχτή μέχρι τις 4 Ιουνίου 1993, οπότε είχε λάβει 168 υπογραφές. Η Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ στις 29 Δεκεμβρίου 1993, 90 μέρες μετά την 30^η επικύρωσή της. Η πρώτη συνεδρία της Διάσκεψης των Μελών (Conference of the Parties – COP) προγραμματίστηκε για τις 29 Νοεμβρίου – 9 Δεκεμβρίου 1994 στις Μπαχάμες.

Η CBD εμπνεύστηκε από την αυξανόμενη δέσμευση της παγκόσμιας κοινότητας προς την βιώσιμη ανάπτυξη. Αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό βήμα για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας, της βιώσιμης χρήσης των συστατικών της και το δίκαιο και ισότιμο διαμοιρασμό των οφελών που προκύπτουν από τη χρήση των γενετικών πόρων. Βασίζεται δε στη αρχή ότι η διατήρηση της βιοποικιλότητας αποτελεί «κοινή υπόθεση της ανθρωπότητας».

Παρόλο που στις ABNJ οι διατάξεις της CBD δεν εφαρμόζονται στα συστατικά της βιοποικιλότητας *per se* (όπως γίνεται στις περιοχές εντός εθνικής δικαιοδοσίας), εφαρμόζονται σε μεμονωμένες χώρες σε σχέση με τις εθνικές τους δραστηριότητες που μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά τη βιοποικιλότητα όπου βρίσκεται. Στις ABNJ, οι 188 χώρες που έχουν επικυρώσει την CBD έχουν δύο αυστηρές υποχρεώσεις. 1^ο, τα μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν ότι οι δραστηριότητες εντός της δικαιοδοσίας τους ή υπό τον έλεγχό τους δεν προκαλούν ζημιά στο περιβάλλον άλλων κρατών ή σε ABNJ. 2^ο, τα μέλη οφείλουν να συνεργάζονται σε σχέση με τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση της βιοποικιλότητας στις ABNJ, είτε άμεσα, ή μέσω του κατάλληλου διεθνούς οργανισμού.

Τα μέλη της CBD οφείλουν να εφαρμόζουν αυτές τις δεσμεύσεις με συνέπεια στα δικαιώματα και τις απαιτήσεις των κρατών υπό τη UNCLOS.

Στην COP της CBD του 2004, η διάσκεψη κάλεσε τη Γενική Συνέλευση των ΗΕ και άλλους σχετικούς διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς να λάβουν επείγοντα μέτρα άμεσης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης διάρκειας για την προστασία περιοχών με θαλάσσια όρη, υδροθερμικές πηγές, και κοράλλια κρύων υδάτων καθώς επίσης και άλλα ευάλωτα οικοσυστήματα. Στα μέλη προτάθηκε να λάβουν παρόμοιες δράσεις. Η COP ζήτησε επιπλέον από την *Ad Hoc* Ανοιχτή Ομάδα Εργασίας για τις Προστατευόμενες Περιοχές να διερευνήσει επιλογές συνεργασίας για την καθιέρωση ΘΠΠ/MPAs στις ABNJ.

Η UNCLOS και η CBD προβλέπουν την ανάπτυξη επιπλέον συμφωνιών, μέτρων και μηχανισμών συνεργασίας, για την εφαρμογή των υποχρεώσεων υπό αυτές τις Συμβάσεις, για την προστασία και διατήρηση του θαλασσίου περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Η CBD μπορεί να έχει συγκεκριμένο και σοβαρό ρόλο στη συμβολή για τις διεθνείς δράσεις για την προστασία των ευαίσθητων και αντιπροσωπευτικών οικοσυστημάτων στις ABNJ, μέσα και από την ίδρυση ΘΠΠ/MPAs. Αυτός ο ρόλος θα μπορούσε να επικεντρωθεί αποτελεσματικά στην καθιέρωση επιστημονικών, προληπτικών και οικοσυστημικών πληροφοριών, μέσα από την ανάπτυξη οικολογικών κριτηρίων και τη δημιουργία ενός μητρώου αντιπροσωπευτικών δικτύων ΘΠΠ/MPAs.

3.5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ

Το Πρόγραμμα Περιφερειακών Θαλασσών, ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1974 στον απόηχο της Συνδιάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον που πραγματοποιήθηκε στη Στοκχόλμη το 1972 και αποτελεί το πιο σημαντικό επίτευγμα του Περιβαλλοντικού Προγράμματος των ΗΕ (UNEP) τα τελευταία 40 χρόνια.

Το Συμβούλιο του UNEP ενέκρινε την περιφερειακή προσέγγιση για τον έλεγχο της θαλάσσιας ρύπανσης αρκετές φορές πριν να δημιουργηθεί μια ομάδα δράσης επιστημών και αξιωματούχων για την δημιουργία ενός Σχεδίου Δράσης για τη Μεσόγειο, η τελική μορφή του οποίου υιοθετήθηκε στη Βαρκελώνη τον Φεβρουάριο του 1975.

Το Πρόγραμμα Περιφερειακών Θαλασσών στοχεύει στην αντιμετώπιση της επιταχυνόμενης υποβάθμισης των ωκεανών και των παρακτίων περιοχών παγκοσμίως,

μέσα από τη βιώσιμη διαχείριση και τη χρήση του θαλασσίου και παρακτίου περιβάλλοντος, καλώντας χώρες που γειτονεύουν σε συγκεκριμένες και στοχευόμενες δράσεις για την προστασία του κοινού τους θαλασσίου περιβάλλοντος. Αυτό επιτεύχθηκε με την δημιουργία προγραμμάτων Περιφερειακών Θαλασσών που συνοδεύονται από οδηγίες για άρτια περιβαλλοντική διαχείριση η οποία συντονίζεται και εφαρμόζεται από χώρες που μοιράζονται ένα κοινό όγκο υδάτων.

Το Πρόγραμμα Περιφερειακών Θαλασσών καλύπτει 18 περιοχές του κόσμου, καθιστώντας το ένα από τις πιο παγκόσμιες και περιεκτικές πρωτοβουλίες για την προστασία του θαλασσίου και του παρακτίου περιβάλλοντος. Από την ίδρυσή του το Πρόγραμμα προωθεί μια μοναδική προσέγγιση για αυτό τον σκοπό. Ο κύριος ρόλος του Προγράμματος Περιφερειακών Θαλασσών του UNEP είναι να υποστηρίζει τα προγράμματα Περιφερειακών Θαλασσών να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους με στόχο τις προτεραιότητες που έχουν αναγνωριστεί στις σχετικές Αποφάσεις του Συμβουλίου του UNEP, για να συνεισφέρουν στην επιτυχία του χρονοδιαγράμματος της Ατζέντας 21, της Παγκόσμιας Διάσκεψης Κορυφής για την Βιώσιμη Ανάπτυξη (WSSD) και τους MDG (Millennium Development Goals), καθώς και να συμβιβάσουν τις προτεραιότητες της παγκόσμιας διατήρησης με την πραγματικότητα της εφαρμογής τους σε τοπικό επίπεδο.

Τα περισσότερα προγράμματα Περιφερειακών Θαλασσών λειτουργούν μέσω ενός σχεδίου δράσης, το οποίο υιοθετείται από τις κυβερνήσεις μέλη προκειμένου να καθιερωθεί μια συγκεκριμένη στρατηγική και ένα πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος και την υλοποίηση του προγράμματος, βασισμένη στις ιδιαίτερες περιβαλλοντικές προκλήσεις της περιοχής καθώς επίσης και στην κοινωνικοοικονομική και πολιτική κατάσταση.

Από τα προγράμματα Περιφερειακών Θαλασσών, δεκατέσσερα έχουν επίσης υιοθετήσει νομικά δεσμευτικές συμβάσεις οι οποίες εκφράζουν τη δέσμευση και την πολιτική βούληση των κυβερνήσεων να αντιμετωπιστούν τα κοινά περιβαλλοντικά θέματα μέσα από κοινές συντονισμένες δράσεις. Οι περισσότερες συμβάσεις έχουν προσθέσει πρωτόκολλα, νομικές συμφωνίες για συγκεκριμένα θέματα όπως οι προστατευόμενες περιοχές και η ρύπανση από την ξηρά.

Σήμερα, περισσότερες από 143 χώρες συμμετέχουν σε 13 προγράμματα Περιφερειακών Θαλασσών που ιδρύθηκαν υπό την αιγίδα του UNEP. Αυτά είναι τα εξής:

1. Ανατολική Περιοχή Αφρικής (Σύμβαση Ναϊρόμπι)
2. Θάλασσες Ανατολικής Ασίας
3. Μεσόγειος (Σύμβαση Βαρκελώνης)
4. Βορειοδυτικός Ειρηνικός
5. Δυτική Περιοχή Αφρικής (Σύμβαση Αμπιτζάν)
6. Καραϊβική (Σύμβαση Καρταχένα)

Τα ως άνω προγράμματα διοικούνται απευθείας από το Πρόγραμμα Περιφερειακών Θαλασσών του UNEP υπό την έννοια ότι το UNEP έχει την ευθύνη για τη γραμματειακή λειτουργία συνήθως μέσα από μια Περιφερειακή Μονάδα Συντονισμού (Regional Coordinating Unit - RCU) που έχει ιδρυθεί στην περιοχή. Για αυτά τα προγράμματα το UNEP είναι επίσης υπεύθυνο για την διαχείριση των καταπιστευμάτων και την παροχή χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, καθώς επίσης και τεχνικών συμβουλών και ως εκ τούτου εμπλέκεται ευθέως στις εργασίες και τις δραστηριότητές τους.

7. Μαύρη Θάλασσα (Σύμβαση Βουκουρεστίου)
8. Βορειοανατολικός Ειρηνικός (Σύμβαση Αντίγκουα)
9. Ερυθρά Θάλασσα και Κόλπος του Άντεν (Σύμβαση Τζέντα)
10. Περσικός Κόλπος (Σύμβαση Κουβέιτ)
11. Θάλασσες Νότιας Ασίας
12. Νοτιοανατολικός Ειρηνικός (Σύμβαση Λίμα)
13. Ειρηνικός (Συμβάσεις Αρία, Waigani και Noumea)

Για αυτά τα προγράμματα, κάποιος άλλος περιφερειακός οργανισμός φιλοξενεί και παρέχει την Γραμματεία. Επιπρόσθετα, οι χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (καταπιστεύματα) διαχειρίζονται από το ίδιο το πρόγραμμα. Εντούτοις, οι περιφερειακές δραστηριότητες συνεχίζουν να αποτελούν μέρος του Παγκοσμίου Προγράμματος Περιφερειακών Θαλασσών το οποίο με τη σειρά του δρα ως μια πλατφόρμα συνεργασίας και συντονισμού.

Επιπλέον των παραπάνω, υπάρχουν προγράμματα τα οποία δεν έχουν ιδρυθεί υπό την αιγίδα του UNEP. Συμμετέχουν στις παγκόσμιες συναντήσεις για τις

Περιφερειακές Θάλασσες, μοιράζονται εμπειρίες και ανταλλάσσουν συμβουλές για τις αρχές προστασίας και υποστηρίζουν την ανάπτυξη άλλων προγραμμάτων. Κατά συνέπεια, αποτελούν σημαντικά μέλη της οικογένειας των προγραμμάτων Περιφερειακών Θαλασσών και επίσης είναι σημαντικοί εταίροι στην προστασία και αποκατάσταση του θαλασσιού και παρακτίου περιβάλλοντος.

Ο ρόλος του παγκοσμίου Προγράμματος Περιφερειακών Θαλασσών είναι να ενισχύσει τη σύνδεση, τον συντονισμό και τη συνέργια ανάμεσα και μεταξύ των παγκοσμίων, περιφερειακών και συνεταιρικών προγραμμάτων, οργανισμών και ενδιαφερόμενων ομάδων. Σε αντάλλαγμα τα περιφερειακά προγράμματα υποστηρίζουν την εφαρμογή των στρατηγικών κατευθύνσεων του παγκοσμίου Προγράμματος Περιφερειακών Θαλασσών και αναφέρουν σε αυτό περιοδικά την πρόοδο τους.

Τα συνεργατικά προγράμματα είναι:

1. Αρκτική
2. Ανταρκτική (Σύμβαση για τη Διατήρηση των Θαλάσσιων Βιολογικών Πόρων της Ανταρκτικής)
3. Βαλτική (Σύμβαση Ελσίνκι)
4. Κασπία (Σύμβαση Τεχεράνης)
5. Βορειοανατολικός Ατλαντικός (Σύμβαση Όσλο-Παρισίου)

Όλα τα προγράμματα αντικατοπτρίζουν μια παρόμοια προσέγγιση, ωστόσο το καθένα είναι προσαρμοσμένο από τις κυβερνήσεις και τους οργανισμούς που συμμετέχουν ώστε να ταιριάζει στις κατά τόπους περιβαλλοντικές προκλήσεις. Η δράση των προγραμμάτων Περιφερειακών Θαλασσών συντονίζεται από το Τμήμα Περιφερειακών Θαλασσών του UNEP που εδρεύει στα Κεντρικά Γραφεία στη Ναϊρόμπι. Οι Περιφερειακές Μονάδες Συντονισμού (Regional Coordination Units – RCUs), υποβοηθούμενες από τα Περιφερειακά Κέντρα Δράσης (Regional Activity Centres – RACs) επιβλέπουν την εφαρμογή των προγραμμάτων και των περιφερειακών σχεδίων δράσης σε θέματα όπως επείγοντα περιστατικά στο θαλάσσιο περιβάλλον, διαχείριση πληροφορίας και παρακολούθηση ρύπανσης.

Η RCU της κάθε περιοχής αποτελεί το νευραλγικό κέντρο διοίκησης για τις δραστηριότητες που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης και έχει τη γενική ευθύνη για την εφαρμογή των αποφάσεων των κρατών μελών (ή συμβαλλόμενων μερών) σχετικά με την λειτουργία του σχεδίου δράσης. Η RCU είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση

και εφαρμογή νομικών εγγράφων, του προγράμματος εργασίας και των στρατηγικών και των αρχών που υιοθετούνται από τα κράτη μέλη. Η RCU εκτελεί επίσης λειτουργίες σε διπλωματικό, πολιτικό και σε επίπεδο δημοσίων σχέσεων για το σχέδιο δράσης. Τέλος, η RCU συνεργάζεται με τις κυβερνήσεις, άλλες υπηρεσίες των ΗΕ και μη και ΜΚΟ προκειμένου να διευκολύνει την ανάπτυξη της δυναμικής των RACs και των κυβερνήσεων.

Το RAC εξυπηρετεί όλα τα κράτη μέλη πραγματοποιώντας δραστηριότητες σχετικά με το σχέδιο δράσης όπως έχουν συμφωνηθεί και υπαγορεύονται από τη Διάσκεψη των Μελών ή από διακυβερνητικές αποφάσεις. Τα RACs έχουν κομβικό ρόλο στην εφαρμογή των διαφόρων στοιχείων και δραστηριοτήτων του σχεδίου δράσης σε περιφερειακό, υποπεριφερειακό, εθνικό και μερικές φορές τοπικό επίπεδο. Τα RACs αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του σχεδίου δράσης και αναφέρονται απευθείας στη RCU. Συνήθως υποστηρίζονται οικονομικά από τα συμβαλλόμενα μέλη και την χώρα που φιλοξενούνται μέσα από χρηματοοικονομικούς μηχανισμούς του σχεδίου δράσης.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΣΤΑ ΒΑΘΙΑ ΥΔΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΘΑΛΑΣΣΕΣ

4.1 ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ – ΜΡAs

Οι θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές – ΘΠΠ (ΜΡΑ) είναι ουσιαστικά ένας χώρος στον ωκεανό, όπου οι ανθρωπογενείς δραστηριότητες ρυθμίζονται πιο αυστηρά σε σχέση με τα περιβάλλοντα ύδατα. Αυτές οι περιοχές χαίρουν ειδικής προστασίας για τους φυσικούς ή ιστορικούς θαλάσσιους πόρους που έχουν από τοπικές, πολιτειακές, γηγενείς, περιφερειακές, ή εθνικές αρχές. Οι αρχές που ασκούν προστασία διαφέρουν σημαντικά από χώρα σε χώρα.

Υπάρχουν πολλοί επίσημοι ορισμοί των ΜΡAs, αλλά ο πιο ευρέως χρησιμοποιούμενος ορισμός είναι ο ορισμός της IUCN:

«Σαφώς καθορισμένος γεωγραφικός χώρος, αναγνωρισμένος, και διαχειριζόμενος κατ' αποκλειστικότητα, μέσω νομικών ή άλλων αποτελεσματικών μέσων, για να επιτευχθεί η μακροπρόθεσμη διατήρηση της φύσης με τις σχετικές προσφορές του οικοσυστήματος και τις πολιτιστικές του αξίες».

4.1.1 ΤΥΠΟΙ ΜΡAs

Υπάρχουν πολλά είδη θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών που πληρούν αυτή την ευρεία έννοια, και η οποία μπορεί να έχει ένα ευρύ φάσμα στόχων διατήρησης. Οι στόχοι αυτοί μπορούν να περιλαμβάνουν:

Οικολογικοί στόχοι:

- Διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και διατήρησης της γενετικής ποικιλότητας των θαλάσσιων ειδών και των συστημάτων
- Προστασία των ειδών και των πληθυσμών που εξαντλούνται, απειλούνται, είναι σπάνια ή απειλούμενα
- Διατήρηση των ενδιαιτημάτων που θεωρούνται κρίσιμα για την επιβίωση ή / και τον κύκλο ζωής ειδών, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικά σημαντικών ειδών
- Αποκλεισμό των εξωτερικών δραστηριοτήτων που επηρεάζουν αρνητικά τις θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές

Ανθρωπογενείς στόχοι:

- Διατήρηση της ευημερίας των ανθρώπων που επηρεάζονται από τη δημιουργία θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών
- Διατήρηση, προστασία και διαχείριση των ιστορικών και πολιτιστικών χώρων και των φυσικών αισθητικών αξιών των θαλάσσιων και των ποτάμιων εκβολών, για τις παρούσες και τις μελλοντικές γενιές
- Διευκόλυνση της ερμηνείας των θαλάσσιων συστημάτων και των ποτάμιων εκβολών, για τους σκοπούς της συντήρησης, της εκπαίδευσης και του τουρισμού
- Φιλοξενία με κατάλληλα συστήματα διαχείρισης ενός ευρέως φάσματος ανθρωπογενών δραστηριοτήτων συμβατών με τον πρωταρχικό στόχο ρύθμισης των θαλασσών και των ποτάμιων εκβολών και
- Παροχή έρευνας και εκπαίδευσης, καθώς και παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων της ανάπτυξης και των πρακτικών των παρακείμενων χρήσεων γης.

Οι MPAs μπορούν να περιλαμβάνουν περιοχές/αποθέματα θαλασσίων πόρων (marine reserves) στις οποίες απαγορεύεται αυστηρά η απομάκρυνση οποιουδήποτε πόρου, καθώς και άλλες περιοχές στις οποίες παρέχεται μερική προστασία (εποχιακό κλείσιμο, όρια αλιευμάτων, κλπ). Πολλές θαλάσσιες προστατευόμενες περιοχές είναι περιοχές πολλαπλών χρήσεων, όπου επιτρέπεται μια ποικιλία χρήσεων. Για παράδειγμα, υπάρχουν πολλά διαφορετικά είδη MPAs στα ύδατα των ΗΠΑ, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται εθνικά πάρκα, καταφύγια άγριας ζωής, μνημεία και θαλάσσια καταφύγια, περιοχές κλειστές για την αλιεία, κρίσιμα ενδιαιτήματα, ενδιαιτήματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, θεματικά πάρκα, περιοχές διατήρησης, προστατευόμενες ή αποθετικές ποτάμιες εκβολές, και πολλές άλλες. Ενώ υπάρχουν μερικές περιοχές αποθέματα θαλασσίων πόρων, με απαγόρευση απόσπασης πόρων, η συντριπτική πλειοψηφία των MPAs, τόσο όσον αφορά τον αριθμό όσο και την έκταση, είναι ανοικτές για ψάρεμα, καταδύσεις, κωπηλασία, και άλλες ψυχαγωγικές και εμπορικές χρήσεις.

Συνεπώς, οι τύποι των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων που ρυθμίζονται, και η αυστηρότητα των κανονισμών, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τους στόχους της εκάστοτε ΜΡΑ.

4.1.2 ΤΥΠΟΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΤΩΝ ΜΡΑς

Υπάρχουν μια σειρά από τεχνικές διαχείρισης ΜΡΑς που μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Οι τεχνικές αυτές μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε τρόπους για απαγόρευσης και περιορισμού των δραστηριοτήτων.

Απαγόρευση: Απόλυτη απαγόρευση της πρόσβασης σε μια ορισμένη περιοχή είναι η απλούστερη μορφή της κανονισμού. Είναι μια μορφή ελέγχου που θεσπίζει μια σαφή βάση ναι/όχι δηλαδή αν ένα άτομο έχει βρεθεί στην περιοχή, έχει παραβιάσει τον κανονισμό. Η απαγόρευση ορισμένων δραστηριοτήτων εντός της καθορισμένης περιοχής είναι μια άλλη απαγορευτική τεχνική. Για παράδειγμα, εάν η αλιεία απαγορεύεται σε μια συγκεκριμένη περιοχή και ένα άτομο αλιεύει εκεί, τελεί υπό παράβαση.

Περιορισμοί: Στις ΜΡΑς σε όλο τον κόσμο, συχνά επιτρέπεται κάποιο επίπεδο ανθρωπογενούς δραστηριότητας, ιδιαίτερα αν αυτό συνεπάγεται με την αναγνώση, την εκτίμηση της φύσης, την εκπαίδευση ή την έρευνα. Η διαχειριστική πρόκληση είναι να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν μέτρα που περιορίζουν τη δυνατότητα των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων σε επίπεδα που δεν προκαλούν βλάβες ή μη αποδεκτές επιπτώσεις. Οι περιορισμοί είναι επίσης πιο δύσκολο στην εκτέλεση από ότι οι απαγορεύσεις – είναι πιο πολύπλοκο για τους χρήστες του χώρου να τους κατανοήσουν και μπορεί να είναι πιο δύσκολο για τους διαχειριστές να τους επιβάλουν. Ωστόσο, ο περιορισμός αντί της απαγόρευσης των δραστηριοτήτων σε μια περιοχή συνήθως είναι περισσότερο αποδεκτός από τους χρήστες της έκτασης και μπορεί να εφαρμοστεί πιο εύκολα. Περιορισμός με χωρικό έλεγχο περιλαμβάνει τη ρύθμιση των δραστηριοτήτων ειδικά σε ένα μέρος ή μέρη της ΜΡΑ.

- Χωρική διαχείριση: Χωρικός έλεγχος των δραστηριοτήτων.
- Χρονικός έλεγχος: Οι διαχειριστικές αλλαγές με την πάροδο του χρόνου, όπως μια κλειστή αλιευτική περίοδος. Για παράδειγμα, αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την προστασία των περιοχών αναπαραγωγής για τα ψάρια.

- Περιορισμός Εξοπλισμού: Κανονισμός για τη χρήση του εξοπλισμού ή της τεχνολογίας που είναι αποτελεσματική για το σκοπό της βραχυπρόθεσμα, αλλά επιζήμια για τους πόρους μακροπρόθεσμα (π.χ. περιορισμοί της τράτας βυθού).
- Ποσοστώσεις: Καθορισμός ορίων για την επιτρεπόμενη αλιευτική συγκομιδή με το στόχο να αφηθεί αρκετός αριθμός των πόρων για να ανανεωθούν.
- Άδειες: Χορήγηση άδειας, με επίσημα έγγραφα, για ένα άτομο ή άτομα να συμμετέχουν σε συγκεκριμένες δραστηριότητες στην ΜΡΑ. Οι άδειες μπορούν να εκδίδονται με βάση την ικανότητα, την κατανομή των πόρων, ή άλλα χαρακτηριστικά.

Οι ΜΡAs είναι μόνο ένα από τα πολλά εργαλεία διαχείρισης θαλάσσιων πόρων. Ρυθμίζουν κυρίως τις ανθρωπογενείς δραστηριότητες διαχωρίζοντάς αυτές χωρικά. Μόνες τους δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν προβλήματα όπως η ρύπανση, η κλιματική αλλαγή ή η υπεραλίευση. Απαιτούνται και άλλες στρατηγικές διαχείρισης για τη ενίσχυση των περιοχών/αποθεμάτων θαλασσίων πόρων. Είναι πιο αποτελεσματικές όταν χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με άλλα μέτρα διαχείρισης.

Η εποικοδομητική συμμετοχή του κοινού στο σχεδιασμό ΜΡAs είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων διατήρησης, τόσο στον καθορισμό των χώρων όσο και στην εξασφάλιση της αποτελεσματικής μακροπρόθεσμης διαχείρισής τους. Σε πολλές περιπτώσεις, οι διάφορες αρχές και οι οργανισμοί αναζητούν τη δημόσια συμβολή στο σχεδιασμό, τη θέση, και το σχέδιο διαχείρισης για μια νέα ΜΡΑ ή για καθορισμό περιοχών/αποθεμάτων θαλασσίων πόρων εντός των υφιστάμενων ΜΡAs. Οι προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται για τη συμβολή των ενδιαφερομένων ποικίλλουν σημαντικά ανάλογα με τις ειδικές απαιτήσεις των υπηρεσιών διαχείρισης, τις πολιτικές, τα χρονοδιαγράμματα, και άλλους περιορισμούς. Το δημόσιο ενδιαφέρον σε αυτές τις πολύ διαφορετικές διαδικασίες σχεδιασμού κυμαίνεται από συνεχή ουσιαστική συμμετοχή κατά τη διάρκεια αρκετών ετών, έως και πιο περιορισμένη συμμετοχή που επικεντρώνεται κυρίως σε σχολιασμό προκαταρκτικών σχεδίων που δημιουργούνται εσωτερικά.

Το βέλτιστο μέγεθος, ο αριθμός και η τοποθεσία των ΜΡAs καθορίζεται από τους διαχειριστικούς στόχους μιας συγκεκριμένης περιοχής. Υπάρχουν τρία βασικά σχέδια που χρησιμοποιούνται και συζητούνται πιο συχνά: μικρή ενιαία περιοχή, μεγάλη ενιαία περιοχή, ή ένα δίκτυο περιοχών. Μια μικρή περιοχή μπορεί να χρησιμοποιηθεί

για να προστατεύσει ένα μοναδικό ενδιαίτημα, μια ειδική θέση που λαμβάνει χώρα ένα γεγονός του κύκλου ζωής (όπως η μαζική ωοτοκία που συμβαίνει σε έναν ενιαίο χώρο), ή ένα μοναδικό ναυάγιο. Μια μεγάλη ενιαία περιοχή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την προστασία περιοχών αναπαραγωγής των ειδών, ένα αντιπροσωπευτικό ενδιαίτημα είτε από αλιευτική πίεση ή από γενική καταστροφή, ή μια μεγάλη συλλογή από ιστορικά πλοία. Ένα δίκτυο MPAs μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την προστασία ενδιαιτημάτων που χρειάζονται για την ποικιλομορφία στα στάδια της ζωής που είναι κοινά μεταξύ των θαλάσσιων ειδών για να εξασφαλιστεί π.χ. η μεταφορά των προνυμφών σε μία ολόκληρη περιοχή.

Τα περισσότερα συστήματα διαχείρισης των MPAs χρησιμοποιούν μια ποικιλία από διαχειριστικές προσεγγίσεις για την επίτευξη των στόχων της MPA.

4.2 ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Ή ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ (EBSAs)

Οι EBSAs είναι ειδικές περιοχές στους ωκεανούς που εξυπηρετούν σημαντικούς σκοπούς, με ποικίλους τρόπους, για την υποστήριξη της υγιούς λειτουργίας των ωκεανών και των πολλών οφελών που παρέχει.

Οι ωκεανοί είναι υπό αυξανόμενη απειλή από τις διάφορες ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Οι πιο πιεστικές απειλές προέρχονται από την υπεραλίευση, από τις καταστροφικές αλιευτικές πρακτικές, και την παράνομη, λαθραία και άναρχη αλιευτική δραστηριότητα. Άλλα αναδυόμενα προβλήματα περιλαμβάνουν τα θαλάσσια απορρίμματα, τη θαλάσσια ρύπανση από τα πλοία, τη μεταφορά ξενικών ειδών, τις παράνομες απορρίψεις και τις σωρευτικές επιδράσεις των ιστορικών ιστορικά, την εξόρυξη ορυκτών από τον βυθό, και την ηχορύπανση.

Οι συνδυασμένες επιπτώσεις των απειλών αυτών, καθώς και οι πιθανές επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος και της οξίνισης των ωκεανών, έχουν θέσει χιλιάδες είδη σε κίνδυνο εξαφάνισης, και έχουν χειροτερέψει τη δομή, τη λειτουργία, την παραγωγικότητα και την ανθεκτικότητα των θαλάσσιων οικοσυστημάτων.

Προς το παρόν, οι ωκεανοί του κόσμου δεν προστατεύονται σε πολύ μεγάλη έκταση, με μόνο περίπου το 0,8% των ωκεανών να είναι εντός συστημάτων προστατευόμενων περιοχών. Συνεχώς, λαμβάνονται μέτρα για την ενίσχυση της προστασίας και της βιώσιμης διαχείρισης. Προκειμένου να υποστηριχθεί η

αποτελεσματική πολιτική δράση από τις χώρες και τους αρμόδιους διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς, είναι ζωτικής σημασίας να οικοδομηθεί μια καλή κατανόηση των οικολογικά και βιολογικά σημαντικών περιοχών των ωκεανών που υποστηρίζουν την υγιή θαλάσσια οικοσυστήματα.

4.2.1 ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ EBSAs

Το 2008, η ένατη συνεδρίαση της Διάσκεψης των Μελών της Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλότητα (COP 9) ενέκρινε τα ακόλουθα επιστημονικά κριτήρια για τον προσδιορισμό των οικολογικά ή βιολογικά σημαντικών θαλάσσιων περιοχών που χρήζουν προστασίας στις ανοιχτές θάλασσες και τα βαθιά ύδατα.

Επιστημονικά κριτήρια της CBD για τις EBSAs (annex I, decision IX/20)

- Μοναδικότητα ή Σπανιότητα
- Ειδική σημασία για τα στάδια του κύκλου ζωής των ειδών
- Σημασία για απειλούμενα, σε κίνδυνο, η μειούμενα είδη ή/και ενδιαιτήματα
- Περιοχές που χαρακτηρίζονται ευάλωτες, εύθραυστες, ευαίσθητες ή που ανακάμπτουν πολύ δύσκολα
- Βιολογική παραγωγικότητα
- Βιοποικιλότητα
- Φυσικότητα

4.2.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ EBSAs

Το 2010, κατά την δέκατη συνεδρίαση της Διάσκεψης των Μελών της Σύμβασης για τη Βιολογική Ποικιλότητα (COP 10) σημειώνεται ότι η εφαρμογή των κριτηρίων για τις EBSAs είναι μια επιστημονική και τεχνική άσκηση, ότι στις περιοχές που διαπιστώθηκε ότι πληρούν τα κριτήρια πρέπει να απαιτηθεί ενίσχυση των μέτρων διατήρησης και διαχείρισης, και ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσα από μια ποικιλία μέσων, συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών και τις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στην COP σημειώθηκε ακόμη ότι η εφαρμογή των κριτηρίων EBSA είναι μια ανοιχτή και εξελισσόμενη διαδικασία που θα πρέπει να συνεχιστεί για να επιτρέψει τη συνεχή βελτίωση και ενημέρωση με βάση τις διαθέσιμες βελτιωμένες επιστημονικές και τεχνικές πληροφορίες σε κάθε περιοχή.

Στην COP 10 τονίστηκε ότι η αναγνώριση των EBSAs και η επιλογή των μέτρων διατήρησης και διαχείρισης είναι ένα θέμα που αφορά τα κράτη μέλη και τους αρμόδιους διακυβερνητικούς οργανισμούς, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας.

Επίσης τονίστηκε ότι για την αναγνώριση των EBSAs θα πρέπει να χρησιμοποιούνται οι βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές και τεχνικές πληροφορίες και να ενσωματώνεται η παραδοσιακή, επιστημονική, τεχνική και τεχνολογική γνώση των αυτοχθόνων και τοπικών κοινοτήτων. Για αυτό το λόγο ζητήθηκε από τον Εκτελεστικό Γραμματέα να διευκολυνθεί η διαθεσιμότητα και η διαλειτουργικότητα των βέλτιστων διαθέσιμων συνόλων δεδομένων και πληροφοριών της θαλάσσιας και παράκτιας βιοποικιλότητας σε όλη την παγκόσμια, περιφερειακή και εθνική κλίμακα.

Επιπλέον ζητήθηκε από τον Εκτελεστικό Γραμματέα να οργανώσει μια σειρά περιφερειακών συναντήσεων εργασίας, με πρωταρχικό στόχο να διευκολυνθεί η περιγραφή των EBSAs μέσω της εφαρμογής των επιστημονικών κριτηρίων, καθώς και μέσω άλλων σχετικών, συμβατών και συμπληρωματικών επιστημονικών κριτηρίων που έχουν συμφωνηθεί εθνικά και διακυβερνητικά, καθώς και την επιστημονική καθοδήγηση για την εφαρμογή των κριτηρίων EBSA. Αυτές είναι:

- ΝΔ Ειρηνικός
- Καραϊβική και μέσος Δυτικός Ατλαντικός
- Νότιος Ινδικός Ωκεανός
- Ανατολικός Τροπικό και Έυκρατος Ειρηνικός
- Βόρειος Ειρηνικός
- ΝΑ Ατλαντικός
- Αρκτικός
- ΒΔ Ατλαντικός
- Μεσόγειος (αναμένεται)

Στην COP 10 ζητήθηκε από το Επικουρικό Όργανο Επιστημονικών, Τεχνικών και Τεχνολογικών Συμβουλών (SBSTTA) να συντάξει εκθέσεις με βάση την επιστημονική και τεχνική αξιολόγηση των πληροφοριών από τις περιφερειακές συναντήσεις εργασίας, ώστε να καθοριστούν οι λεπτομέρειες των περιοχών που πληρούν τα επιστημονικά κριτήρια για την εξέταση τους με διαφανή τρόπο από την

COP της CBD, με σκοπό η έκθεση να υποβληθεί στη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών (UNGA), και ιδίως στην *Ad Hoc* Ανοιχτή Άτυπη Ομάδα Εργασίας, καθώς και τους σχετικούς διεθνείς οργανισμούς, τα μέλη και άλλες κυβερνήσεις.

Επιπλέον η COP 10 ενθάρρυνε τα μέλη, τις άλλες κυβερνήσεις και τις αρμόδιες διακυβερνητικές οργανώσεις να συνεργαστούν συλλογικά ή σε περιφερειακή ή υποπεριφερειακή βάση, για να αναγνωρίζουν και να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για τη διατήρηση και την αειφόρο χρήση σε σχέση με τις EBSAs, κυρίως με τη δημιουργία αντιπροσωπευτικών δικτύων θαλάσσιων προστατευόμενων περιοχών, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, συμπεριλαμβανομένης της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, και με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές πληροφορίες, και να ενημερώνουν για τις σχετικές διαδικασίες τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ.

4.3 ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ – ΕΙΑs

Η ΕΙΑ (Environmental Impact Assessment) ή ΕΠΕ στα ελληνικά, είναι μια διαδικασία αξιολόγησης των πιθανών περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός προτεινόμενου έργου, αναπτυξιακού σχεδίου, προγράμματος ή μιας πολιτικής λαμβάνοντας υπόψη τις αλληλοσχετιζόμενες κοινωνικοοικονομικές, πολιτιστικές και υγειονομικές επιπτώσεις, τόσο τις ευεργετικές όσο και τις αρνητικές.

Οι ΕΠΕ ξεκίνησαν κατά τη δεκαετία του 1960, ως μέρος της αυξανόμενης περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης. Τότε οι ΕΠΕ αφορούσαν μια τεχνική εκτίμηση με σκοπό να συνεισφέρει σε πιο αντικειμενική λήψη αποφάσεων. Στις ΗΠΑ, οι ΕΠΕ επισημοποιήθηκαν το 1969 με τη θέσπιση της Εθνικής Περιβαλλοντικής Πολιτικής Πράξης (National Environmental Policy Act).

Η Διεθνής Ένωση για την Εκτίμηση Επιπτώσεων (International Association for Impact Assessment – IAIA) ορίζει την ΕΠΕ ως «η διαδικασία αναγνώρισης, πρόβλεψης, εκτίμησης και μετριασμού των βιοφυσικών, κοινωνικών, και άλλων σχετικών αποτελεσμάτων από αναπτυξιακές προτάσεις πριν οι κύριες αποφάσεις ληφθούν και λάβουν χώρα δεσμεύσεις». Οι ΕΠΕ είναι μοναδικές στο ότι δεν απαιτούν προσκόλληση σε ένα προαποφασισμένο περιβαλλοντικό αποτέλεσμα, αλλά πιο πολύ απαιτούν αυτοί που λαμβάνουν τις αποφάσεις να υπολογίζουν τις περιβαλλοντικές αξίες στις αποφάσεις τους και να δικαιολογήσουν αυτές τις αποφάσεις υπό το φως

λεπτομερών περιβαλλοντικών μελετών και δημοσίων σχολίων για τις πιθανές περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Το UNEP ορίζει την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) ως ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται για να προσδιορίσει τις περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις ενός έργου πριν από τη λήψη αποφάσεων. Στόχος του είναι να προβλέψει τυχόν περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο πρώιμο στάδιο του σχεδιασμού και της ανάπτυξης του έργου, να προτείνει τρόπους και μέσα για τη μείωση των δυσμενών επιπτώσεων, να διαμορφώνει προγράμματα ώστε να ταιριάζουν με το τοπικό περιβάλλον και να παρουσιάσει τις προβλέψεις και τις επιλογές στις ομάδες λήψης αποφάσεων. Με τη χρήση των ΕΠΕ μπορεί να επιτευχθούν περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη, όπως η μείωση του κόστους και του χρόνου υλοποίησης και σχεδιασμού του έργου, αποφεύγοντας το κόστος καθαρισμού και τα νομικά και κανονιστικά εμπόδια. Παρόλο που μια ΕΠΕ μπορεί να οδηγήσει σε δύσκολες οικονομικές αποφάσεις και διάφορα πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα, τελικά οδηγεί στην προστασία του περιβάλλοντος παρέχοντας μια στέρεα βάση για αποτελεσματική και βιώσιμη ανάπτυξη.

Αν και η νομοθεσία και η πρακτική ποικίλλει σε όλο τον κόσμο, τα θεμελιώδη συστατικά μιας ΕΠΕ περιλαμβάνουν αναγκαστικά τα εξής στάδια:

- Έλεγχος για να καθοριστεί ποια έργα ή αναπτυξιακοί σχεδιασμοί απαιτούν πλήρη ή μερική μελέτη εκτίμησης των επιπτώσεων
- Ανασκόπηση για να προσδιοριστεί ποιες είναι οι πιθανές επιπτώσεις που είναι σημαντικές για αξιολόγηση (με βάση τις νομοθετικές απαιτήσεις, τις διεθνείς συμβάσεις, τη γνώση και συμμετοχή του κοινού), για να εντοπιστούν εναλλακτικές λύσεις που ακυρώνουν ή μετριάζουν τις αρνητικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα (συμπεριλαμβανομένων των: να μην προχωρήσει το έργο, να εξευρεθούν εναλλακτικά σχέδια ή περιοχές μέσω των οποίων αποφεύγονται οι επιπτώσεις, να ενσωματωθούν δικλίδες ασφαλείας στο σχεδιασμό του έργου, ή να παρασχεθεί αποζημίωση για τις δυσμενείς επιπτώσεις), και τελικά για να συγκεντρωθούν όροι αναφοράς για την εκτίμηση των επιπτώσεων
- Εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων και ανάπτυξη εναλλακτικών λύσεων, ώστε να προβλεφθούν και να προσδιοριστούν οι πιθανές περιβαλλοντικές

επιπτώσεις του προτεινόμενου έργου ή του αναπτυξιακού σχεδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της λεπτομερούς ανάλυσης των εναλλακτικών λύσεων

- Αναφορά της Δήλωσης (Environmental Impact Statement – EIS) ή Έκθεση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένου ενός σχεδίου περιβαλλοντικής διαχείρισης (environmental management plan EMP), και μια μη τεχνική περίληψη για το ευρύ κοινό.
- Αναθεώρηση της Δήλωσης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (EIS), με βάση τους όρους αναφοράς (πεδίο) και τη δημόσια (περιλαμβανομένης και της κρατικής) συμμετοχή.
- Λήψη απόφασης για το αν θα εγκριθεί το σχέδιο ή όχι, και κάτω από ποιες συνθήκες και
- Παρακολούθηση, συμμόρφωση, επιβολή και περιβαλλοντικός έλεγχος. Παρακολούθηση για το αν οι προβλεπόμενες επιπτώσεις και τα προτεινόμενα μέτρα μετριασμού, όπως ορίζεται στο EMP. Επαλήθευση της συμμόρφωσης των προτάσεων με το EMP, για να εξασφαλίσει ότι οι απρόβλεπτες επιπτώσεις ή τα μέτρα μετριασμού που απέτυχαν να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται έγκαιρα.

4.4 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ – SEAs

Οι Sadler και Verheem (1996) ορίζουν ως SEA (Strategic Environmental Assessment) ή ΣΠΕ στα ελληνικά ως την επίσημη, συστηματική και ολοκληρωμένη διαδικασία εντοπισμού και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προτεινόμενων πολιτικών, σχεδίων ή προγραμμάτων προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι συμπεριλαμβάνονται πλήρως και απευθύνεται σωστά όσο το δυνατόν νωρίτερα στη λήψη αποφάσεων επί ίσοις όροις με τους οικονομικούς και κοινωνικούς παράγοντες.

Από αυτό τον αρχικό ορισμό το πεδίο εφαρμογής των SEA γρήγορα αναπτύχθηκε και επεκτάθηκε, και ο αριθμός των ορισμών των SEA έχει πολλαπλασιαστεί ανάλογα. Η SEA, από τη φύση της, καλύπτει ένα ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων ή μια ευρύτερης περιοχή και συχνά πάνω σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα από ότι η εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων.

SEA μπορεί να εφαρμοστεί σε έναν ολόκληρο τομέα (όπως μια εθνική πολιτική για την ενέργεια, για παράδειγμα) ή σε μια γεωγραφική περιοχή (για παράδειγμα, στο πλαίσιο ενός καθεστώτος περιφερειακής ανάπτυξης). Η SEA δεν αντικαθιστά ή μειώνει την ανάγκη για ΕΙΑ σε επίπεδο έργου (αν και σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί), αλλά μπορεί να βοηθήσει στην εξορθολογισμένη και εστιασμένη ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών ζητημάτων (συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας) στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, καθιστώντας συχνά τις ΕΙΑ σε επίπεδο έργου μια πιο αποτελεσματική διαδικασία.

Η SEA συνήθως περιγράφεται ως δυναμική και «καθοδηγούμενη από τη βιωσιμότητα», ενώ η ΕΙΑ συχνά περιγράφεται ως αντιδραστική σε μεγάλο βαθμό.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Το πρώτο χαρακτηριστικό που καθίσταται άμεσα σαφές είναι ότι ο κυρίως όγκος της διακυβερνητικής δραστηριότητας αφορά τους βιολογικούς πόρους. Πρόκειται για εάν τομέα που 1^ο ο άνθρωπος απέκτησε πολύ σύντομα πρόσβαση (ήδη από τα αρχαία χρόνια και τον 20^ο αι. στις ABNJ), 2^ο τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν σχετικά νωρίς στην ιστορία έπρεπε να αντιμετωπιστούν και ως εκ τούτου υπάρχει εκτεταμένη εμπειρία μέσα από δοκιμασμένα κανονιστικά μέτρα και πολιτικές, λανθασμένες επιλογές και μακροχρόνιες μετρήσεις των αποτελεσμάτων. Εξάλλου οι βιολογικοί πόροι ικανοποιούν μια από τις βασικότερες ανάγκες της ανθρωπότητας, την ανάγκη για τροφή, και επιπλέον είναι η δραστηριότητα με εξαιρετικά μεγάλη επαναληψιμότητα και συχνότητα σε σχέση π.χ. με την εξόρυξη ορυκτών πόρων.

Οι παραπάνω θεσμοί, όργανα και εργαλεία αποτελούν τα πιο γνωστά, ευρέως χρησιμοποιούμενα και αυτά με την μεγαλύτερη ιστορία. Ένα ζήτημα όπως η διακυβέρνηση των περιοχών εκτός εθνικής δικαιοδοσίας, με τη δυναμική που έχει και με τις συνεχείς εξελίξεις που το χαρακτηρίζουν δεν μπορεί να περιορίζεται σε συγκεκριμένους τρόπους και μεθόδους διακυβέρνησης. Ως εκ τούτου η διακυβέρνηση των ανοιχτών θαλασσών και των βαθέων υδάτων είναι και αυτή δυναμική και ακολουθεί τις εξελίξεις ώστε να προσαρμόζεται και στις ανάγκες αλλά και στις διαφορετικές αντιδράσεις των εμπλεκόμενων μερών. Χαρακτηριστικό είναι ότι οι παραπάνω οργανισμοί προσπαθούν να αλλάζουν συνεχώς τους κανονισμούς και τις οδηγίες τους, αφουγκραζόμενοι όσο το δυνατόν περισσότερο τις απαιτήσεις της κοινωνίας μέσα από τις κυβερνήσεις ή από τις ΜΚΟ. Αυτό όμως δεν είναι εύκολο και η δράση τους επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες.

Σε μια εποχή σαν τη σημερινή όπου η ανθρωπότητα καλείται να αντιμετωπίσει σοβαρά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα αλλά και την πολιτική αστάθεια σε διάφορα μέρη του κόσμου, η στόχευση για την διατήρηση και διαχείριση του περιβάλλοντος σε απομακρυσμένα σημεία όπως είναι οι περιοχές εκτός εθνικής δικαιοδοσίας μοιραία τοποθετείται σε δεύτερη μοίρα. Δεν είναι τυχαίο ότι σημαντικά βήματα σε όλες αυτές τις διαδικασίες πραγματοποιήθηκαν σε εποχές οικονομικής άνθισης (αρχές 80', μέσα 90', 2000-2008). Την παρούσα περίοδο που ιδιαίτερα στη χώρα μας αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο οι οικονομίες προσπαθούν ακόμη να

ανακάμψουν από την μεταδιδόμενη κρίση του 2008, ζητήματα σαν αυτά τοποθετούνται σε χαμηλότερες θέσεις στη σειρά προτεραιότητας των πρωτοβουλιών των κρατών.

Επιπλέον, λόγω των διπλωματικών συνδέσεων μεταξύ των κρατών, σε μεγάλο βαθμό όλα αυτά τα ζητήματα ανάγονται σε πολιτικό επίπεδο μέσα από τα διεθνή φόρα. Κατά αυτόν τον τρόπο χάνεται η σημασία και ουσία των μέτρων, και οι οποίες διαχειριστικές προσπάθειες καταλήγουν να αποτελούν διπλωματικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών, όπως π.χ. συμβαίνει και σε άλλα ζητήματα (εμπάργκο, ονοματολογίες, στρατιωτικές συμφωνίες).

Εκτός αυτών των προβλημάτων ένα βασικό πρόβλημα στη διακυβέρνηση των θαλασσιών περιοχών εκτός εθνικής δικαιοδοσίας είναι αυτά καθαυτά τα δομικά χαρακτηριστικά. Ο μεγάλος αριθμός συμμετοχής των κρατών στις διάφορες συμφωνίες, καθιστά εξαιρετικά δυσκίνητη την όποια διαδικασία αναμόρφωσης, εξέλιξης, εκσυγχρονισμού και τελικά βελτίωσης των διαχειριστικών μέτρων. Αυτό άλλωστε γίνεται αντιληπτό από τα μεγάλα χρονικά διαστήματα που μεσολαβούν ανάμεσα σε διαφορετικές συνεδριάσεις, αποφάσεις αλλά και στην εφαρμογή των όποιων νέων μέτρων.

Εκτός από αυτή τη δυσκίνησία υφίστανται ουσιαστικά προβλήματα από τα κενά στο περιεχόμενο της διακυβέρνησης. Αυτά είναι τα κανονιστικά κενά όπως:

- Έλλειψη πληρότητας. Υπάρχουν ακόμη πολλές δραστηριότητες και τομείς που δεν ρυθμίζονται.
- Κατακερματισμός. Δεν υπάρχει ολιστική παγκόσμια προσέγγιση η οποία απαιτείται σε ένα ζήτημα όπως είναι το περιβάλλον και τα μεγάλα οικοσυστήματα.
- Έλλειψη συμπαγών οργάνων. Τα περισσότερα όργανα δρουν σε συμβουλευτική και προτασιακή βάση. Εξάλλου τα κύρια μέσα επιβολής, αφορούν ήπιο δίκαιο. Αυτό αφήνει την αυστηρή και αποτελεσματική εφαρμογή στην ευχέρεια του κάθε κράτους η οποία δεν μπορεί να ελεγχθεί. Επιπροσθέτως σε αυτό οι ελλείψεις σε προσωπικό και η απουσία δραστηρής αρμοδιότητας των οργανισμών τα καθιστά μη συμπαγή.
- Περιορισμένο πεδίο εφαρμογής. Πολλοί οργανισμοί αφορούν συγκεκριμένη περιοχή ή είδη, απομακρύνοντας έτσι τη διακυβέρνηση από την ολιστική προσέγγιση όπως αναφέρθηκε και παραπάνω.

Επίσης υπάρχουν θεσμικά κενά όπως:

- Τοπικές αρμοδιότητες. Όπως με τον κατακερματισμό, πολλοί οργανισμοί έχουν αρμοδιότητα τοπικά και όχι παγκόσμια και ολοκληρωμένα.
- Γεωγραφικά κενά. Ακόμη και σήμερα και μετά από τόσες εξελίξεις στην διακυβέρνηση των θαλασσιών περιοχών εκτός εθνικής δικαιοδοσίας υπάρχουν περιοχές οι οποίες παραμένουν μη ρυθμιζόμενες.

Και γενικότερα διακυβερνητικά κενά όπως:

- Έλλειψη κοινών αρχών διακυβέρνησης. Έχουν γίνει διάφορες προτάσεις για την υιοθέτηση κάποιων κοινών αρχών πολλές από τις οποίες αναφέρονται και στα καταστατικά, ιδρυτικά κείμενα πολλών οργάνων. Αρχές όπως:
 - Σεβασμός, συνέπεια και συμβατότητα στο διεθνές δίκαιο, στο νόμο των θαλασσών και ιδιαίτερα στη UNCLOS
 - Προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας
 - Διεθνής συνεργασία
 - Επιστημονική προσέγγιση
 - Κρατική υπευθυνότητα
 - Οικοσυστημική προσέγγιση
 - Προληπτική προσέγγιση
 - Προσαρμοστική διαχείριση
 - Βιώσιμη και ισότιμη χρήση των πόρων προς όφελος των σημερινών και μελλοντικών γενεών
 - Αρχή των κοινών και διαφορετικών υποχρεώσεων
 - Αρχή του «ρυπαίνων πληρώνει»
 - Διαφάνεια και ευθύνη
 - Ειρηνική επίλυση διαφορών

Το σύνολο των παραπάνω εν δυνάμει μπορεί να διαμορφώσει ένα πλαίσιο λειτουργίας που θα οδηγήσει στα επιθυμητά αποτελέσματα. Όπως γίνεται αντιληπτό, στο σύνολο τους οι αρχές αυτές δεν τηρούνται από κανέναν οργανισμό.

- Έλλειψη διαφάνειας. Αυτό κυρίως αφορά την εφαρμογή της διακυβέρνησης μέσα από τοπικούς και κατά τόπους κρατικούς φορείς με ότι αυτό συνεπάγεται.

- Μερική συμμετοχή. Πολλά ενδιαφερόμενα μέρη, είτε είναι κράτη, οργανώσεις, ή άλλες οντότητες είναι αποκομμένες από τις υφιστάμενες διαδικασίες.

Κατά συνέπεια, ο μόνος τρόπος να υπερκεραστούν τα παραπάνω εμπόδια είναι η δημιουργία ενός συμπυκνωμένου, περιεκτικού και αυστηρού συνόλου κανόνων και νόμων σε παγκόσμιο επίπεδο. Ένα διεθνές όργανο θα μπορεί να αναγνωρίσει και να ενδυναμώσει μια κοινή παγκόσμια αρμοδιότητα για διατήρηση και βιώσιμη χρήση των ABNJ. Επιπλέον, θα μπορούσε να καθιερώσει ένα περιεκτικό, νομικό, θεσμικό και διακυβερνητικό πλαίσιο που θα εδραιωθεί στους υπάρχοντες περιφερειακούς και τοπικούς θεσμούς, ώστε να αντιμετωπίσει όλα τα προβλήματα και να γεφυρώσει όλα τα κενά. Με τη λειτουργία του ένα τέτοιο όργανο θα μπορούσε να εκδώσει ένα σύνολο κοινών και περισσότερο συγκεκριμένων δεσμευτικών υποχρεώσεων, τα οποία θα μπορούν να βελτιώσουν την προσπάθεια, που έχει στόχο τη διατήρηση, και να παρέχουν ξεκάθαρες διαδικασίες και μηχανισμούς συνεργασίας και συντονισμού.

Κλείνοντας, και προκειμένου να γίνει μια ανασκόπηση της παρούσας εργασίας, μπορεί να ειπωθεί ότι τα προβλήματα στη διακυβέρνηση των ABNJ είναι τα ίδια προβλήματα που αντιμετώπισε ο συγγραφέας στην προσπάθειά του να κατανοήσει και καταγράψει το θέμα. Η βέλτιστη προσέγγιση θα ήταν επιμέρους καταγραφή και ανάλυση του τρέχοντος διακυβερνητικού πλαισίου σε συγκεκριμένη περιοχή, δραστηριότητα ή αντικείμενο (π.χ. αλιευτικό είδος ή ορυκτός πόρος). Ούτως ή άλλως πρόκειται για ένα ανεξάντλητο ζήτημα, συνεχώς εναλλασσόμενο και εξελισσόμενο στο οποίο η επιμέρους προσπάθεια μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην κατανόηση και βελτίωσή του σε ολιστικό επίπεδο.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΕΣ – ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

- United Nations General Assembly. Agreement for the implementation of the provisions of the united nations convention on the law of the sea of 10 December 1982 relating to the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks. 1995
- United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982
- United Nations Conference on Environment & Development. AGENDA 21. 1992
- UNEP. Ecosystems and Biodiversity in Deep Waters and High Seas. 2006
- FAO FISHERIES TECHNICAL PAPER 495. The state of world highly migratory, straddling and other high seas fishery resources and associated species. 2006
- FAO. Deep Sea 2003: Conference on the Governance and Management of Deep-sea Fisheries. 2003
- FAO. Agreement to promote compliance with international conservation and management measures by fishing vessels on the high seas. 1995
- FAO. International Guidelines for the management of deep-sea fisheries in the high seas. 2009
- FAO LEGISLATIVE STUDY 47. The regulation of driftnet fishing on the high seas: legal issues. 1991
- FAO. Technical Consultation on International Guidelines for the management of deep-sea fisheries in the high seas. 2008
- FAO. Expert consultation on deep-sea fisheries in the high seas. 2006
- FAO FISHERIES AND AQUACULTURE TECHNICAL PAPER 522. Worldwide review of bottom-fisheries in the high seas. 2009
- FAO. Workshop on data and knowledge in deep-sea fisheries in the high seas. 2007
- FAO. Expert consultation on international guidelines for the management of deep-sea fisheries in the high seas. 2007
- FAO. Workshop on vulnerable ecosystems and destructive fishing in deep-sea fisheries. 2007
- FAO. Workshop on the implementation of the FAO international guidelines for the management of deep-sea fisheries in the high seas – challenges and ways forward. 2010

- FAO. Deep-sea fisheries in the high seas. A trawl industry perspective on the International Guidelines for the Management of Deep-sea Fisheries in the High Seas. 2008
- FAO. Structure and process of the 1993-1995 United Nations conference on straddling fish stocks and highly migratory fish stocks. 1995
- FAO. Fisheries regulations under extended jurisdiction and international law. 1992
- FAO. Summary information on the role of international fishery and other bodies with regard to the conservation and management of living resources of the high seas. 1996
- IUCN. An International Instrument on Conservation and Sustainable Use of Biodiversity in Marine Areas beyond National Jurisdiction Exploring Different Elements to Consider.
- IUCN. High seas marine protected areas and deep-sea fishing by Kristina M. Gjerde. 2006.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- www.un.org
- www.fao.org
- www.iucn.org
- www.isa.org
- www.cbd.int
- www.imo.org
- <http://europa.eu>

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

- Jeff Ardron, Kristina Gjerde, Sian Pullen, Virginie Tilot, “Marine spatial planning in the high seas”, Marine Policy 32 (2008), 832– 839.
- Jeff A. Ardron, Rosemary Rayfuse, Kristina Gjerde, Robin Warner, “The sustainable use and conservation of biodiversity in ABNJ: What can be achieved using existing international agreements?”, Marine Policy 49 (2014), 98–108.
- Jeff A. Ardron, Malcolm R. Clark, Andrew J. Penney, Thomas F. Hourigan, Ashley A. Rowden, Piers K. Dunstan, Les Watling, Timothy M. Shank, Di M. Tracey,

- Mathew R. Dunn, Steven J. Parker, “A systematic approach towards the identification and protection of vulnerable marine ecosystems”, *Marine Policy* 49 (2014), 146–154.
- Claire W. Armstrong, Sybille van den Hove, “The formation of policy for protection of cold-water coral off the coast of Norway”, *Marine Policy* 32 (2008), 66–73.
 - Claire W. Armstrong, Naomi S. Foley, Viktoria Kahui, Anthony Grehan, “Cold water coral reef management from an ecosystem service perspective”, *Marine Policy* 50 (2014), 126–134.
 - Natalie C. Ban, Sara M. Maxwell, Daniel C. Dunn, Alistair J. Hobday, Nicholas J. Bax, Jeff Ardron, Kristina M. Gjerde, Edward T. Game, Rodolphe Devillers, David M. Kaplan, Piers K. Dunstan, Patrick N. Halpin, Robert L. Pressey, “Better integration of sectoral planning and management approaches for the interlinked ecology of the open oceans”, *Marine Policy* 49 (2014), 127–136.
 - Trond Bjørndal, “Overview, roles, and performance of the North East Atlantic fisheries commission (NEAFC)”, *Marine Policy* 33 (2009), 685–697.
 - Robert Blasiak, Ken Furuya, Hisashi Kurokura, Nobuyuki Yagi, Akane Minohara, James L. Anderson, Peter Bridgewater, Benjamin S. Halpern, Joji Morishita, “Paradigms of sustainable ocean management”, *Marine Policy* 48 (2014), 206–211.
 - Donald F. Boesch, “The role of science in ocean governance”, *Ecological Economics* 31 (1999), 189–198.
 - R.E. Boschen, A.A. Rowden, M.R. Clark, J.P.A. Gardner, “Mining of deep-sea seafloor massive sulfides: A review of the deposits, their benthic communities, impacts from mining, regulatory frameworks and management strategies”, *Ocean & Coastal Management* 84 (2013), 54–67.
 - Arianna Broggiato, Sophie Arnaud-Haond, Claudio Chiarolla, Thomas Greiber, “Fair and equitable sharing of benefits from the utilization of marine genetic resources in areas beyond national jurisdiction: Bridging the gaps between science and policy”, *Marine Policy* 49 (2014), 176–185.
 - H. Calado, K. Ng, C. Lopes, L. Paramio, “Introducing a legal management instrument for offshore marine protected areas in the Azores—The Azores Marine Park”, *Environmental Science and Policy* 14 (2011), 1175–1187.

- Robin Churchill, “Legal uncertainties in international high seas fisheries management”, *Fisheries Research* 37 (1998), 225–237.
- Elizabeth M. De Santo, “The Darwin Mounds special area of conservation: Implications for offshore marine governance”, *Marine Policy* 41 (2013), 25–32.
- Klaus Dodds, “Flag planting and finger pointing: The Law of the Sea, the Arctic and the political geographies of the outer continental shelf”, *Political Geography* 29 (2010), 63–73.
- Elisabeth Druel, Kristina M. Gjerde, “Sustaining marine life beyond boundaries: Options for an implementing agreement for marine biodiversity beyond national jurisdiction under the United Nations Convention on the Law of the Sea”, *Marine Policy* 49 (2014), 90–97.
- Daniel C. Dunn, Jeff Ardron, Nicholas Bax, Patricio Bernal, Jesse Cleary, Ian Cresswell, Ben Donnelly, Piers Dunstan, Kristina Gjerde, David Johnson, Kristin Kaschner, Ben Lascelles, Jake Rice, Henning von Nordheimj, Louisa Wood, Patrick N. Halpin, “The Convention on Biological Diversity's Ecologically or Biologically Significant Areas: Origins, development, and current status”, *Marine Policy* 49 (2014), 137–145.
- Julia A. Ekstrom, Oran R. Young, Steve D. Gaines, Maria Gordon, Bonnie J. McCay, “A tool to navigate overlaps in fragmented ocean governance”, *Marine Policy* 33 (2009), 532–535.
- Dorota Englender, Jenny Kirschey, Aleke Stöfen, Andreas Zink, “Cooperation and compliance control in areas beyond national jurisdiction”, *Marine Policy* 49 (2014), 186–194.
- Lucia Fanning, Robin Mahon, Patrick McConney, Jorge Angulo, Felicity Burrows, Bisessar Chakalall, Diego Gil, Milton Haughton, Sherry Heileman, Sergio Martinez, L’ouverture Ostine, Adrian Oviedo, Scott Parsons, Terrence Phillips, Claudia Santizo Arroya, Bertha Simmons, Cesar Toro, “A large marine ecosystem governance framework”, *Marine Policy* 31 (2007), 434–443.
- David Freestone, David Johnson, Jeff Ardron, Kate Killerlain Morrison, Sebastian Unger, “Can existing institutions protect biodiversity in areas beyond national jurisdiction? Experiences from two on-going processes”, *Marine Policy* 49 (2014), 167–175.

- Antonius Gagern, Jeroen van den Bergh “A critical review of fishing agreements with tropical developing countries”, *Marine Policy* 38 (2013), 375–386.
- Eric L. Gilman, “Bycatch governance and best practice mitigation technology in global tuna fisheries”, *Marine Policy* 35 (2011), 590–609.
- Lyle Glowka, “Putting marine scientific research on a sustainable footing at hydrothermal vents”, *Marine Policy* 27 (2003), 303–312.
- Peter M. Haas, “Prospects for effective marine governance in the NW Pacific region”, *Marine Policy* 24 (2000), 341–348.
- P.M. Haas, “Reply to comment on “Prospects for effective marine governance in the Northwest Pacific region””, *Marine Policy* 24 (2000), 499–500
- Jochen Halfara, Rodney M. Fujita, “Precautionary management of deep-sea mining”, *Marine Policy* 26 (2002), 103–106.
- Rognvaldur Hannesson, “Rights based fishing on the high seas: Is it possible?”, *Marine Policy* 35 (2011), 667–674.
- Porter Hoagland, Stace Beaulieu, Maurice A. Tivey, Roderick G. Eggert, Christopher German, Lyle Glowka, Jian Lin, “Deep-sea mining of seafloor massive sulfides”, *Marine Policy* 34 (2010), 728–732.
- Katherine Houghton, Julien Rochette, “Editorial. Introduction: Advancing governance of areas beyond national jurisdiction”, *Marine Policy* 49 (2014), 81–84.
- Katherine Houghton, “Identifying new pathways for ocean governance: The role of legal principles in areas beyond national jurisdiction”, *Marine Policy* 49 (2014), 118–126.
- Hsiang-Wen Huang, “Bycatch of high sea longline fisheries and measures taken by Taiwan: Actions and challenges”, *Marine Policy* 35 (2011), 712–720.
- Stuart Kaye, “Implementing high seas biodiversity conservation: global geopolitical considerations”, *Marine Policy* 28 (2004), 221–226.
- Ingrid Kvalvik, “Managing institutional overlap in the protection of marine ecosystems on the high seas. The case of the North East Atlantic”, *Ocean & Coastal Management* 56 (2012), 35–43.
- Pierre Leenhardt, Bertrand Cazalet, Bernard Salvat, Joachim Claudet, François Feral, “The rise of large-scale marine protected areas: Conservation or geopolitics?”, *Ocean & Coastal Management* 85 (2013), 112–118.

- Michael Lodge, David Johnson, Gwenaëlle Le Gurun, Markus Wengler, Phil Weaver, Vikki Gunn, “Seabed mining: International Seabed Authority environmental management plan for the Clarion–Clipperton Zone. A partnership approach”, *Marine Policy* 49 (2014), 66–72.
- Frank Maes, “The international legal framework for marine spatial planning”, *Marine Policy* 32 (2008), 797– 810.
- Robin Mahon, Lucia Fanning, Patrick McConney, “A governance perspective on the large marine ecosystem approach”, *Marine Policy* 33 (2009), 317–321.
- Nele Matz-Lück, Johannes Fuchs, “The impact of OSPAR on protected area management beyond national jurisdiction: Effective regional cooperation or a network of paper parks?”, *Marine Policy* 49 (2014), 155–166.
- P. Duran Munoz, M. Sayago-Gil, “An overview of cold-water coral protection on the high seas: The Hatton bank (NE Atlantic) – A case study”, *Marine Policy* 35 (2011), 615–622.
- P. Duran Munoz, M. Sayago-Gil, F.J. Murillo, J.L. Del Río, L.J. Lopez-Abellan, M. Sacau, R. Sarralde, “Actions taken by fishing Nations towards identification and protection of vulnerable marine ecosystems in the high seas: The Spanish case (Atlantic Ocean)”, *Marine Policy* 36 (2012), 536–543.
- Elliott A. Norse, Sandra Brooke, William W.L. Cheung, Malcolm R. Clark, Ivar Ekeland, Rainer Froese, Kristina M. Gjerde, Richard L. Haedrich, Selina S. Heppell, Telmo Morato, Lance E. Morgan, Daniel Pauly, Rashid Sumaila, Reg Watson, “Sustainability of deep-sea fisheries”, *Marine Policy* 36 (2012), 307–320.
- B.C. O’Leary, R.L. Brown, D.E. Johnson, H. von Nordheim, J. Ardron, T. Packeiser, C.M. Roberts, “The first network of marine protected areas (MPAs) in the high seas: The process, the challenges and where next”, *Marine Policy* 36 (2012), 598–605.
- H. Osterblom, A. Gardmark, L. Bergstrom, B. Muller-Karulis, C. Folke, M. Lindegren, M. Casini, P. Olsson, R. Diekmann, T. Blenckner, C. Humborg, C. Mollmann, “Making the ecosystem approach operational—Can regime shifts in ecological- and governance systems facilitate the transition?”, *Marine Policy* 34 (2010), 1290–1299.

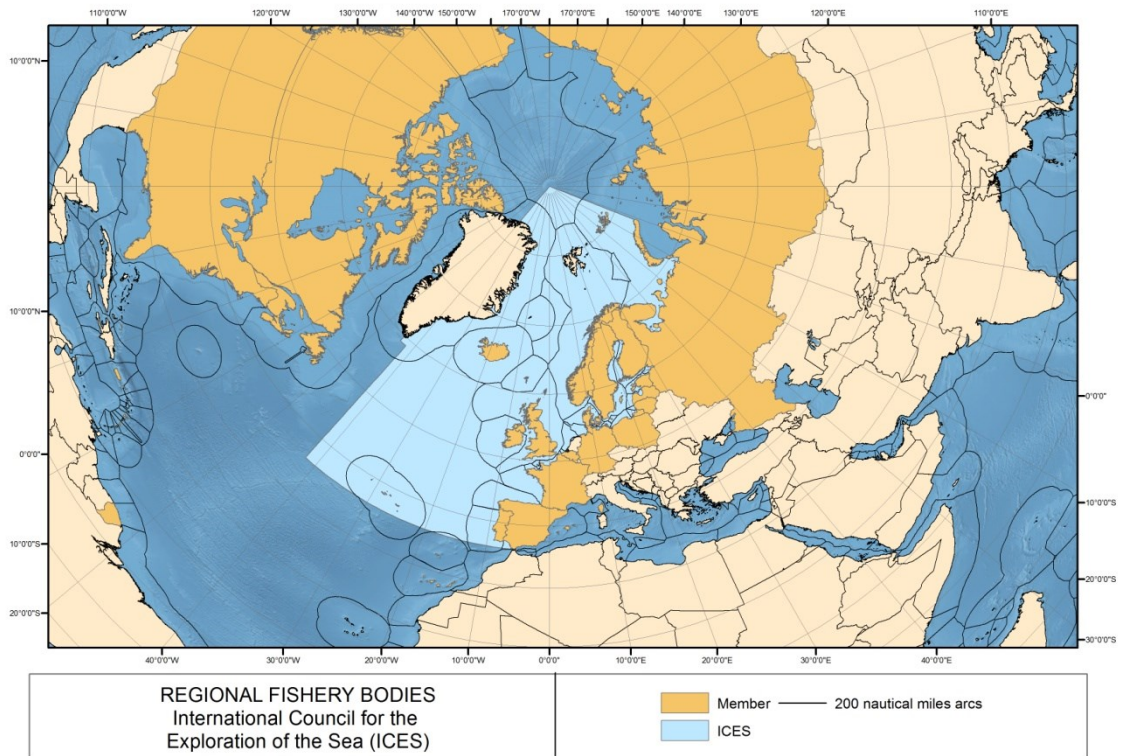
- Jake Rice, Kristina M. Gjerde, Jeff Ardron, Salvatore Arico, Ian Cresswell, Elva Escobar, Susie Grant, Marjo Vierros, “Policy relevance of biogeographic classification for conservation and management of marine biodiversity beyond national jurisdiction, and the GOODS biogeographic classification”, *Ocean & Coastal Management* 54 (2011), 110–122.
- Julien Rochette, Raphael Bille, “Governance of marine biodiversity beyond national jurisdictions: Issues and perspectives. Report of the international seminar “Towards a new governance of high seas biodiversity” (Principality of Monaco, March 20–21, 2008)”, *Ocean & Coastal Management* 51 (2008), 779–781.
- Julien Rochette, Sebastian Unger, Dorothee Herr, David Johnson, Takehiro Nakamura, Tim Packeiser, Alexander Proelss, Martin Visbeck, Andrew Wright, Daniel Cebrian, “The regional approach to the conservation and sustainable use of marine biodiversity in areas beyond national jurisdiction”, *Marine Policy* 49 (2014), 109–117.
- Olav Schram Stokke, “A legal regime for the Arctic? Interplay with the Law of the Sea Convention”, *Marine Policy* 31 (2007), 402–408.
- Olav Schram Stokke, “Trade measures and the combat of IUU fishing: Institutional interplay and effective governance in the Northeast Atlantic”, *Marine Policy* 33 (2009), 339–349.
- Erika J. Techera, Natalie Klein, “Fragmented governance: Reconciling legal strategies for shark conservation and management”, *Marine Policy* 35 (2011), 73–78.
- Klaus Töpfer, Laurence Tubiana, Sebastian Unger, Julien Rochette, “Charting pragmatic courses for global ocean governance”, *Marine Policy* 49 (2014) 85–86.
- Mark J. Valencia, “Comment on Prospects for effective marine governance in the NW Pacific region”, *Marine Policy* 24 (2000), 439–440.
- Adalberto Vallega, “Ocean governance in post-modern society – a geographical perspective”, *Marine Policy* 25 (2001), 399–414.
- Adalberto Vallega, “The regional approach to the ocean, the ocean regions, and ocean regionalisation—a post-modern dilemma”, *Ocean & Coastal Management* 45 (2002) 721–760.

- C.L. Van Dover, C.R. Smith, J. Ardron, D. Dunn, K. Gjerde, L. Levin, S. Smith, The Dinard Workshop Contributors, “Designating networks of chemosynthetic ecosystem reserves in the deep sea”, *Marine Policy* 36 (2012), 378–381.
- Judith van Leeuwen, Jesper Raakjaer, Luc van Hoof, Jan van Tatenhove, Ronán Long, Kristen Ounanian, “Implementing the Marine Strategy Framework Directive: A policy perspective on regulatory, institutional and stakeholder impediments to effective implementation”, *Marine Policy* ** (****) *-* (article in press), Available online 20 March 2014.
- Jan van Tatenhove, Jesper Raakjaer, Judith van Leeuwen, Luc van Hoof, “Regional cooperation for European seas: Governance models in support of the implementation of the MSFD”, *Marine Policy* ** (****) *-* (article in press), Available online 18 March 2014.
- Sebastian Villasante, Telmo Morato, David Rodriguez-Gonzalez, Manel Antelo, Henrik Österblom, Les Watling, Claire Nouvian, Matthew Gianni, Gonzalo Macho, “Sustainability of deep-sea fish species under the European Union Common Fisheries Policy”, *Ocean & Coastal Management* 70 (2012), 31–37.
- Martin Visbeck, Ulrike Kronfeld-Goharani, Barbara Neumann, Wilfried Rickels, Jörn Schmidt, Erik van Doorn, Nele Matz-Lück, Konrad Ott, Martin F. Quaas, “Securing blue wealth: The need for a special sustainable development goal for the ocean and coasts”, *Marine Policy* 48 (2014), 184–191.
- Martin Visbeck, Ulrike Kronfeld-Goharani, Barbara Neumann, Wilfried Rickels, Jörn Schmidt, Erik van Doorn, Nele Matz-Lück, Alexander Proelss, “A Sustainable Development Goal for the Ocean and Coasts: Global ocean challenges benefit from regional initiatives supporting globally coordinated solutions”, *Marine Policy* 49 (2014), 87–89.

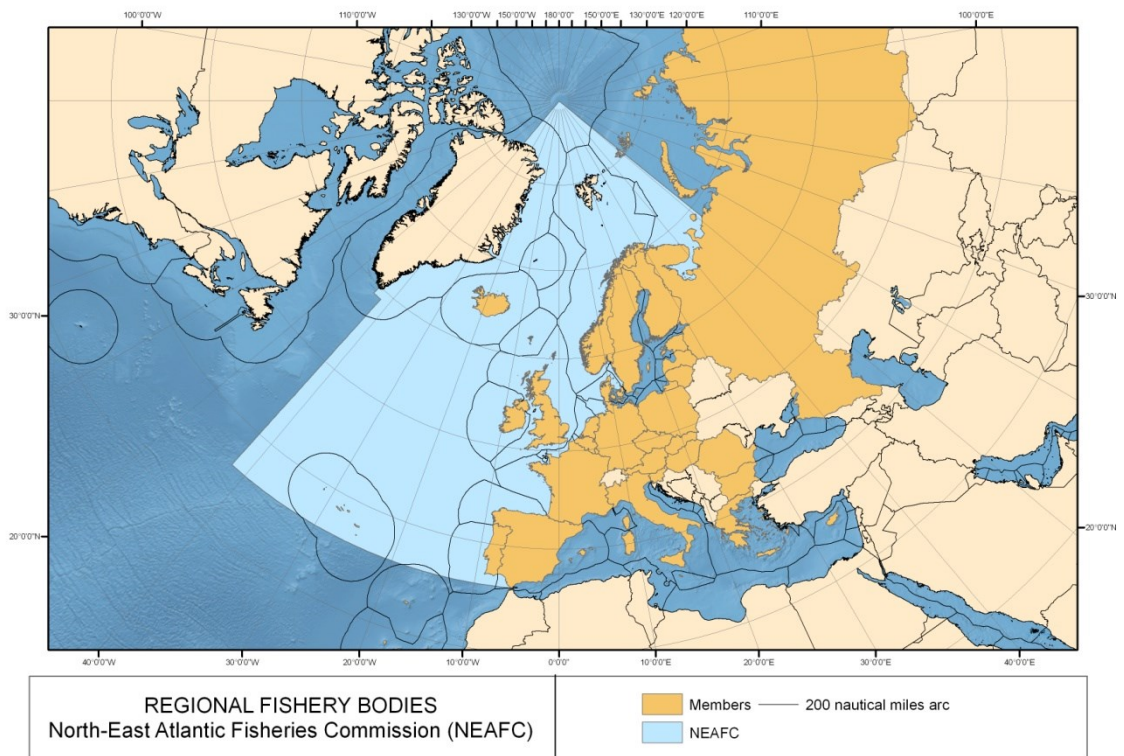
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΧΑΡΤΕΣ

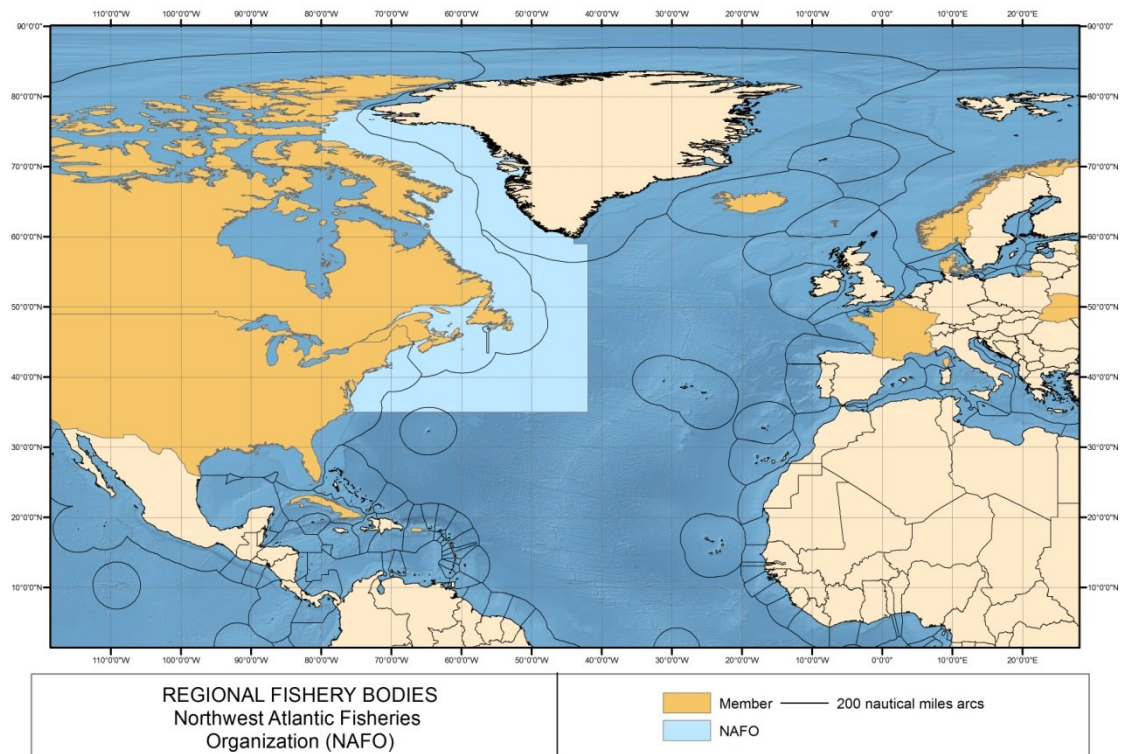
Πανεπιστήμιο Πειραιώς

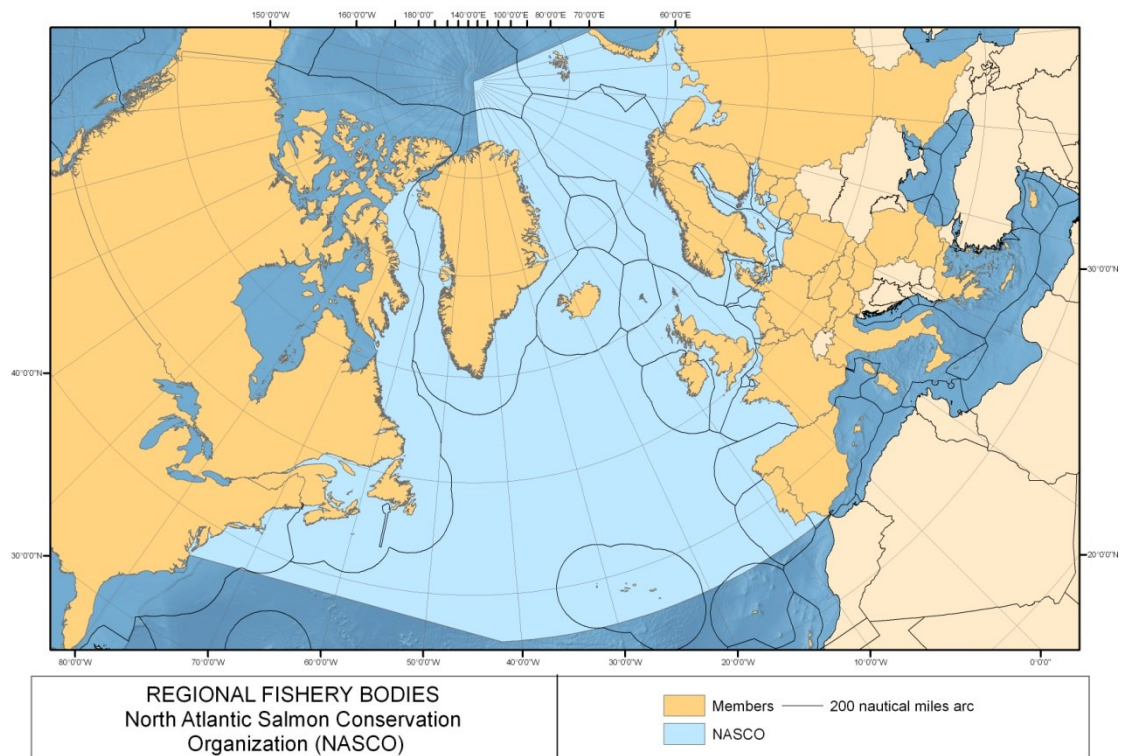
ΧΑΡΤΗΣ 1 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

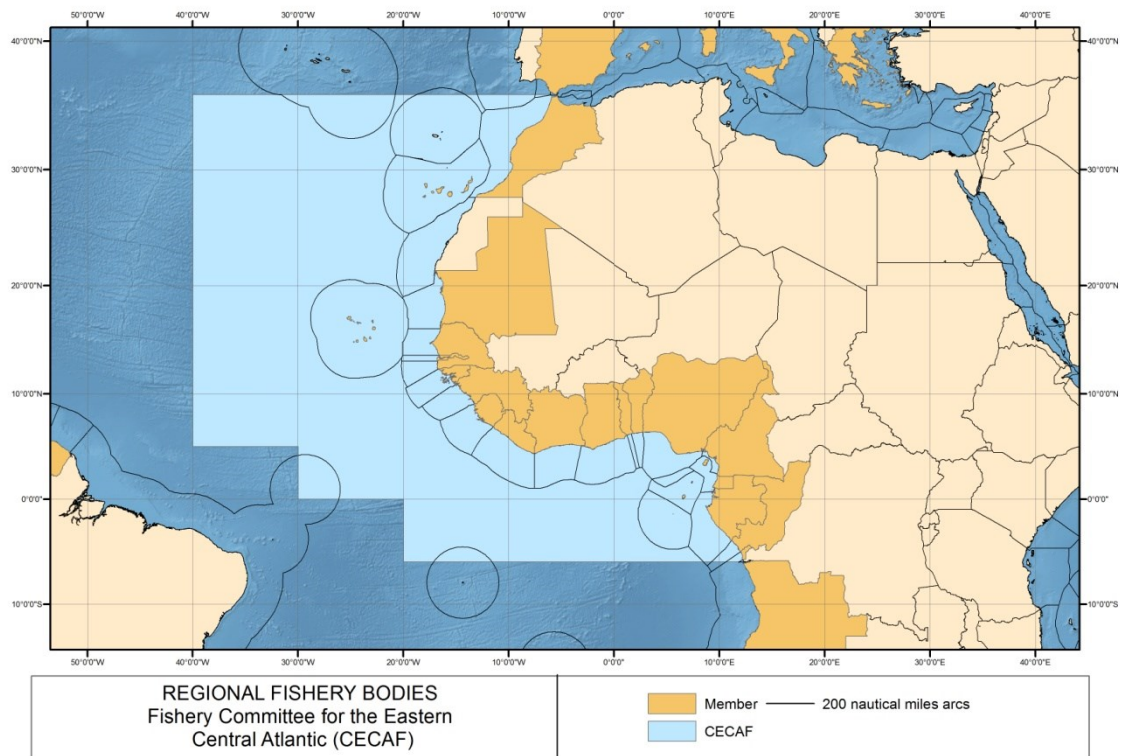
ΧΑΡΤΗΣ 2 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

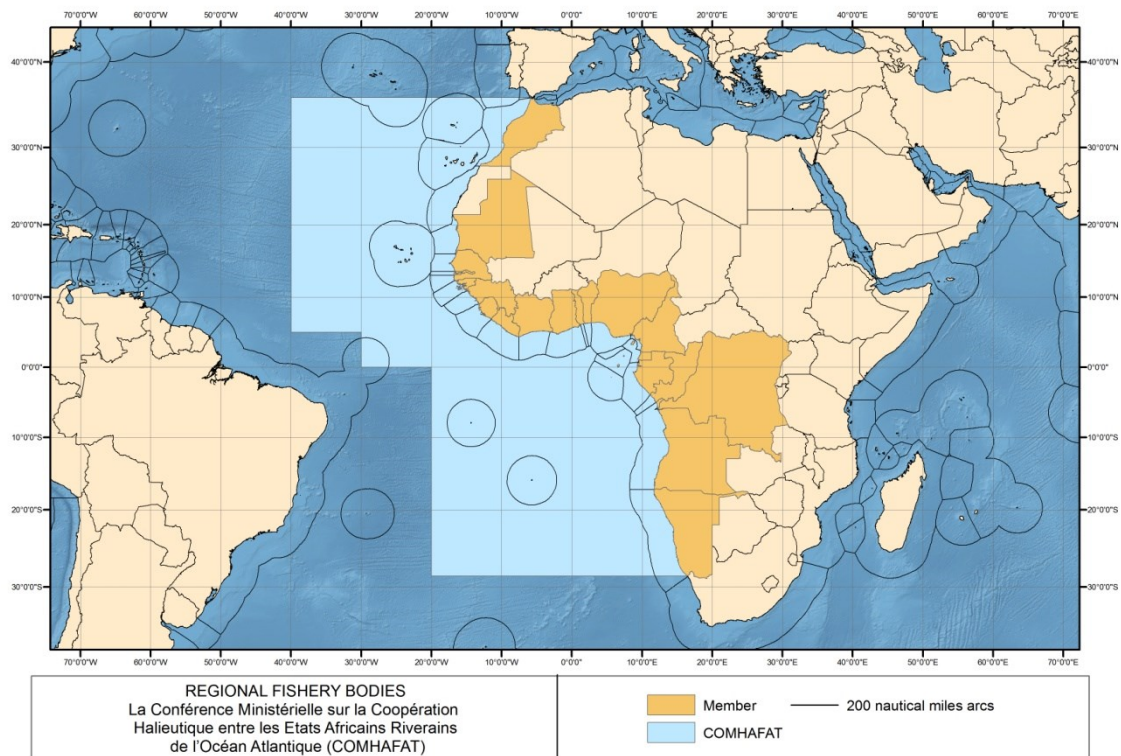
ΧΑΡΤΗΣ 3 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

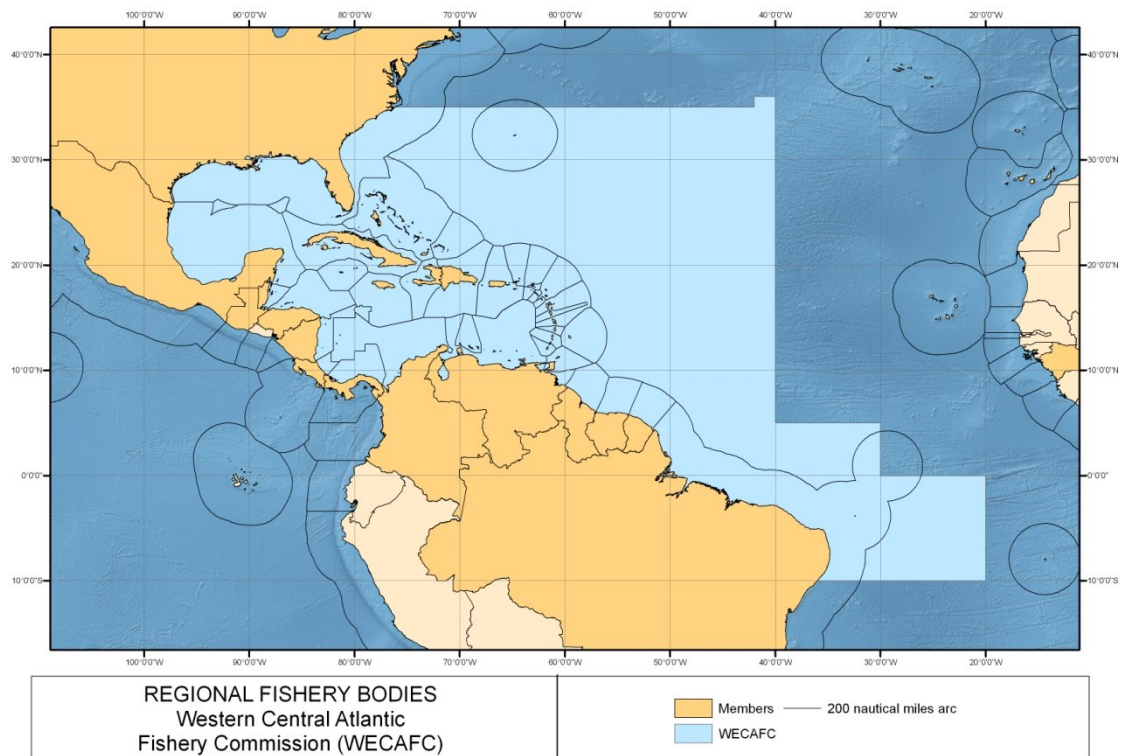
ΧΑΡΤΗΣ 4 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

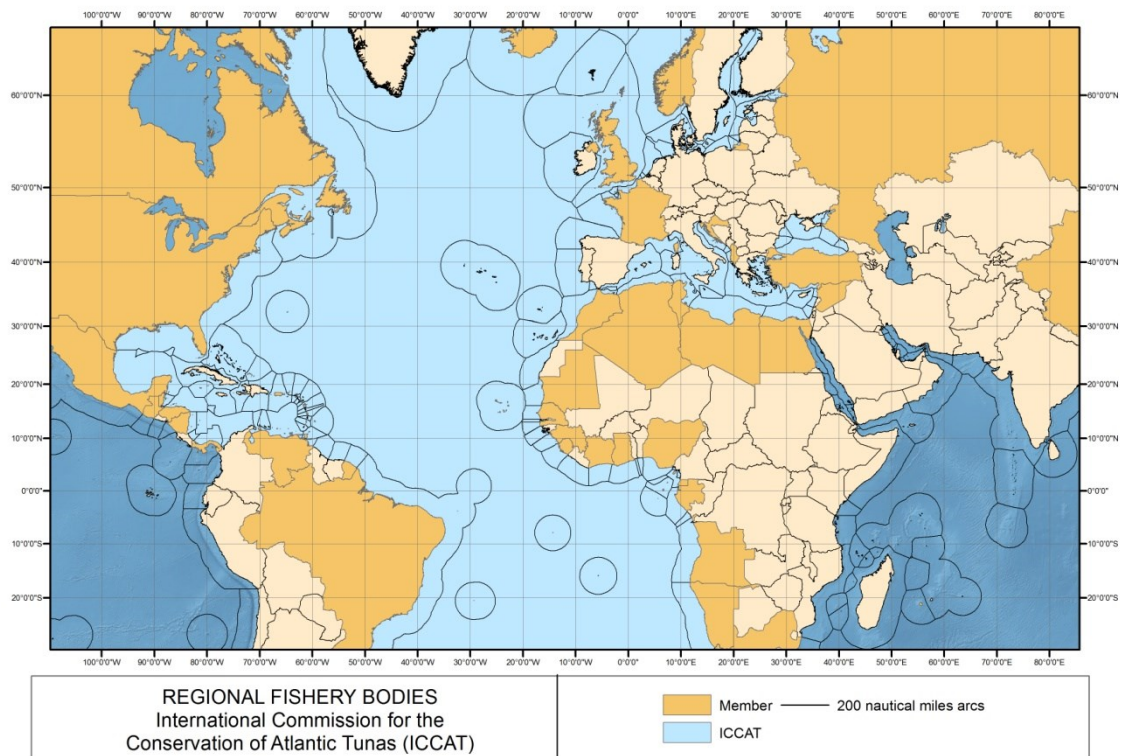
ΧΑΡΤΗΣ 5 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

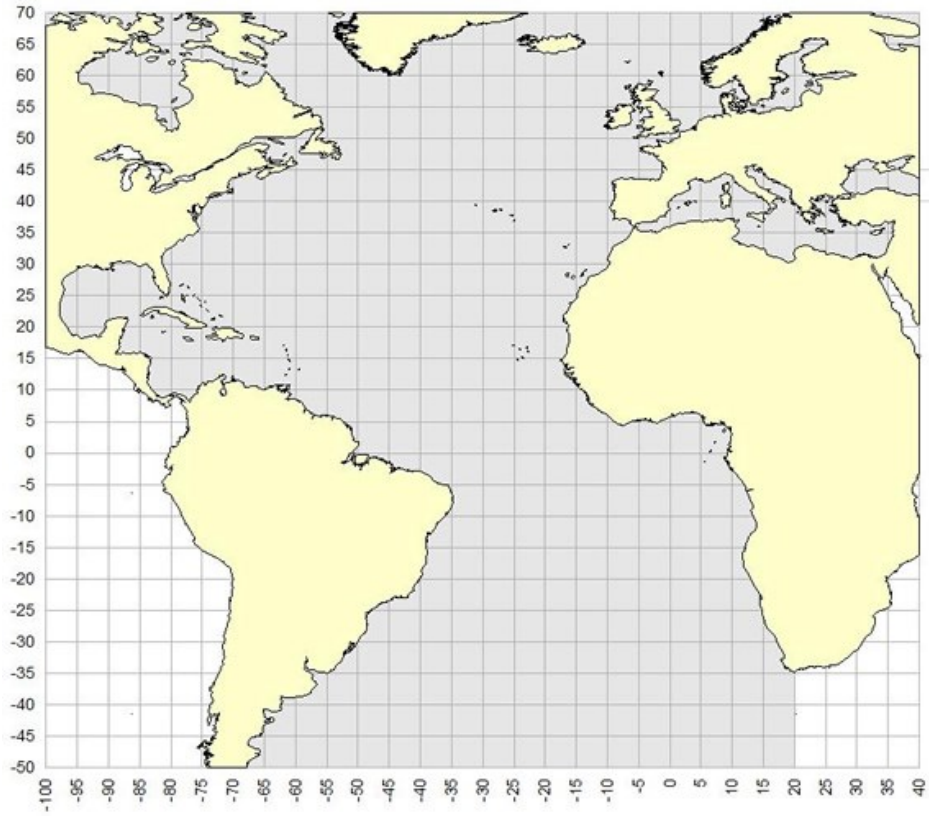
ΧΑΡΤΗΣ 6 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

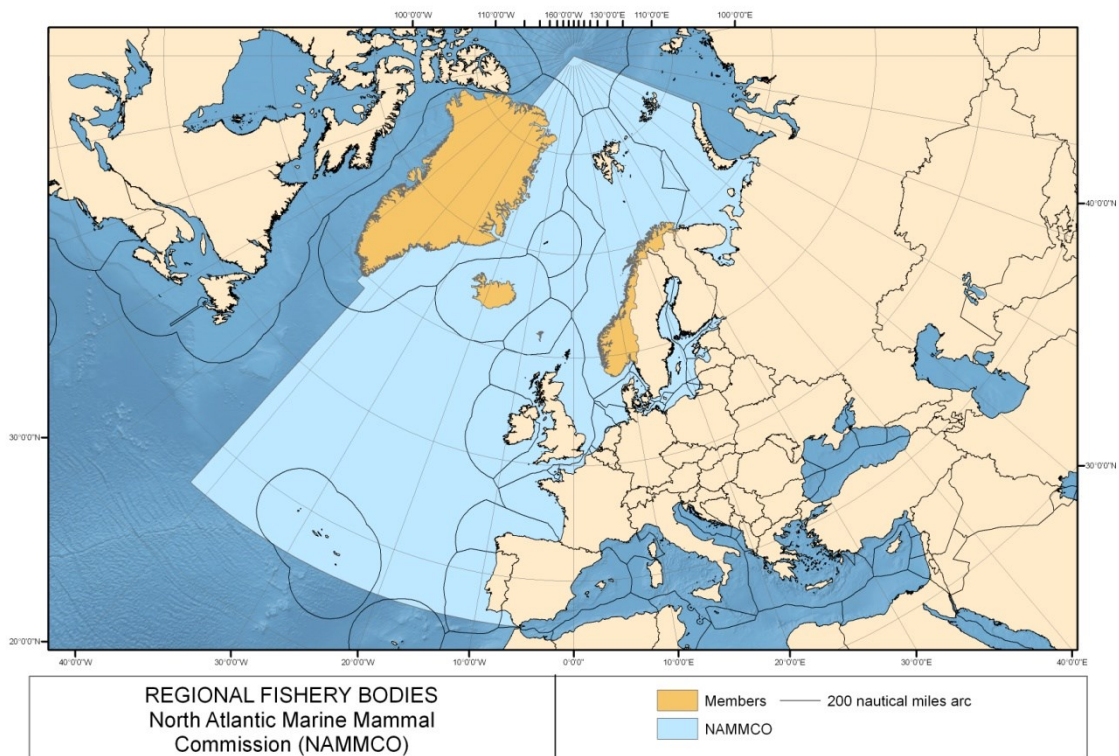
ΧΑΡΤΗΣ 7 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

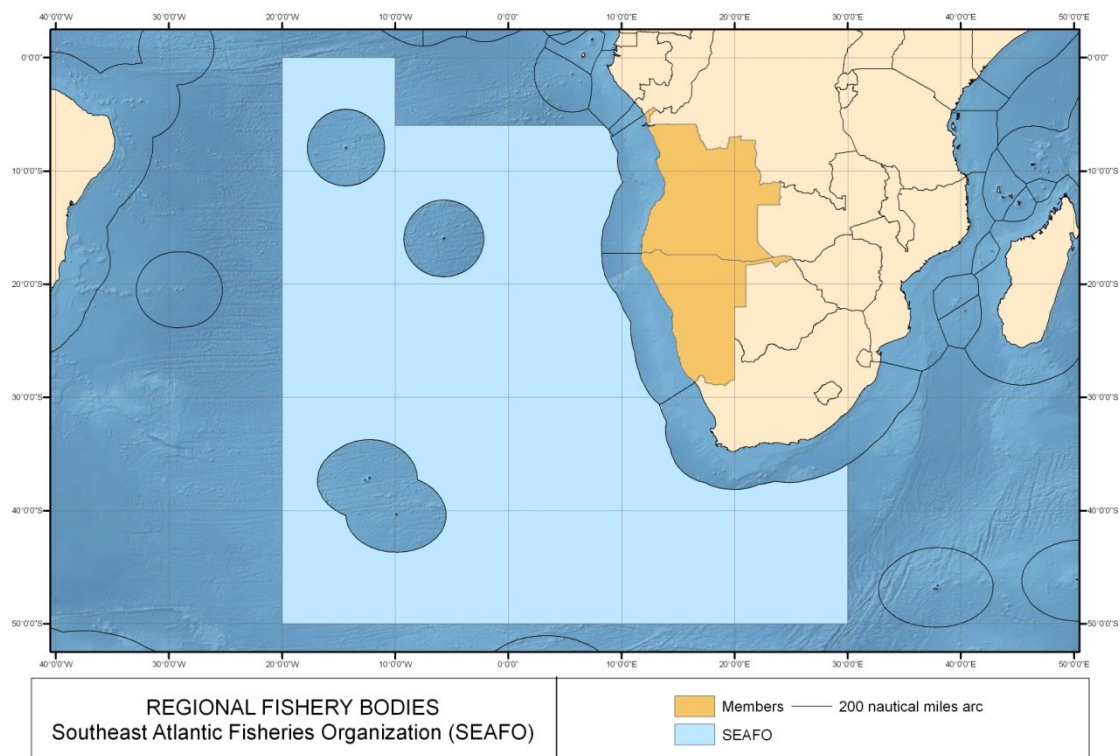
ΧΑΡΤΗΣ 8 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

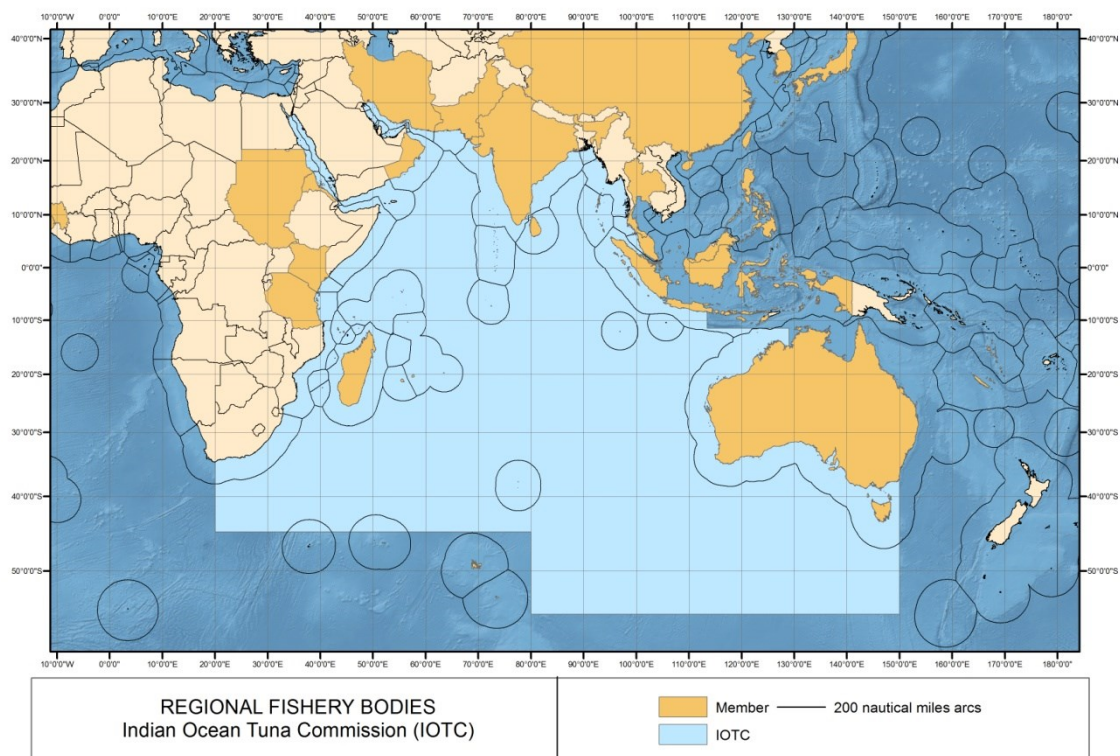
ΧΑΡΤΗΣ 9 (Πηγή <https://www.iccat.int>)

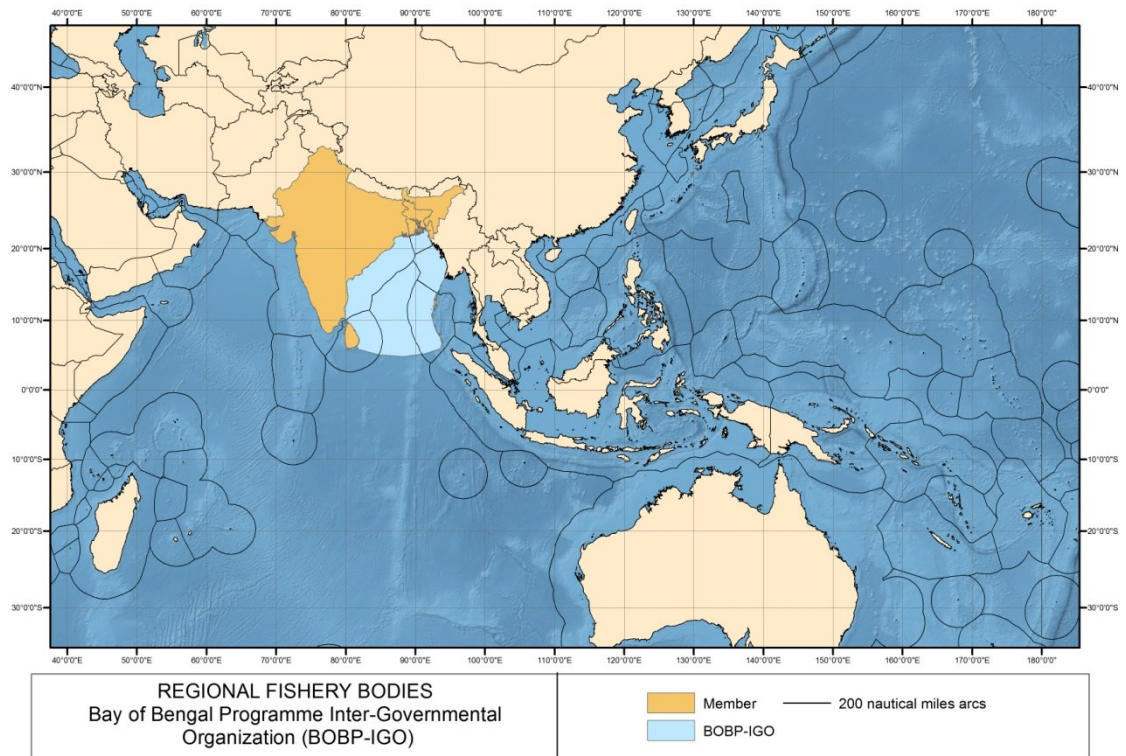
ΧΑΡΤΗΣ 10 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

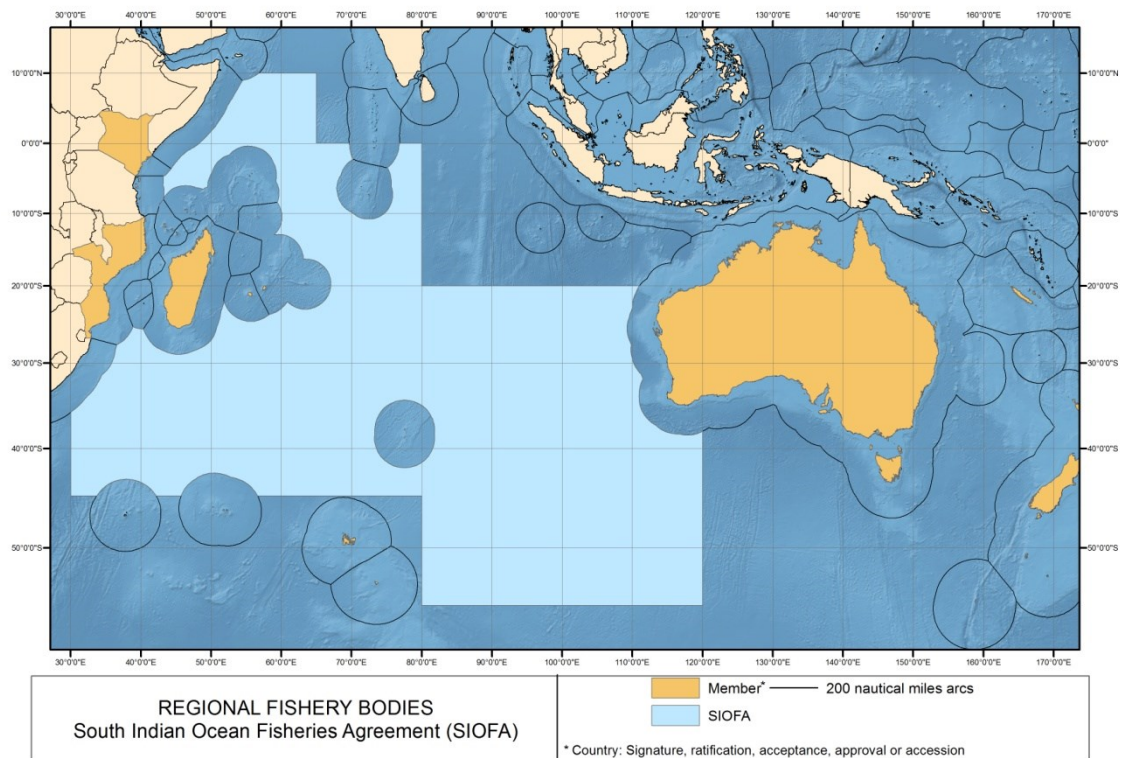
ΧΑΡΤΗΣ 11 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

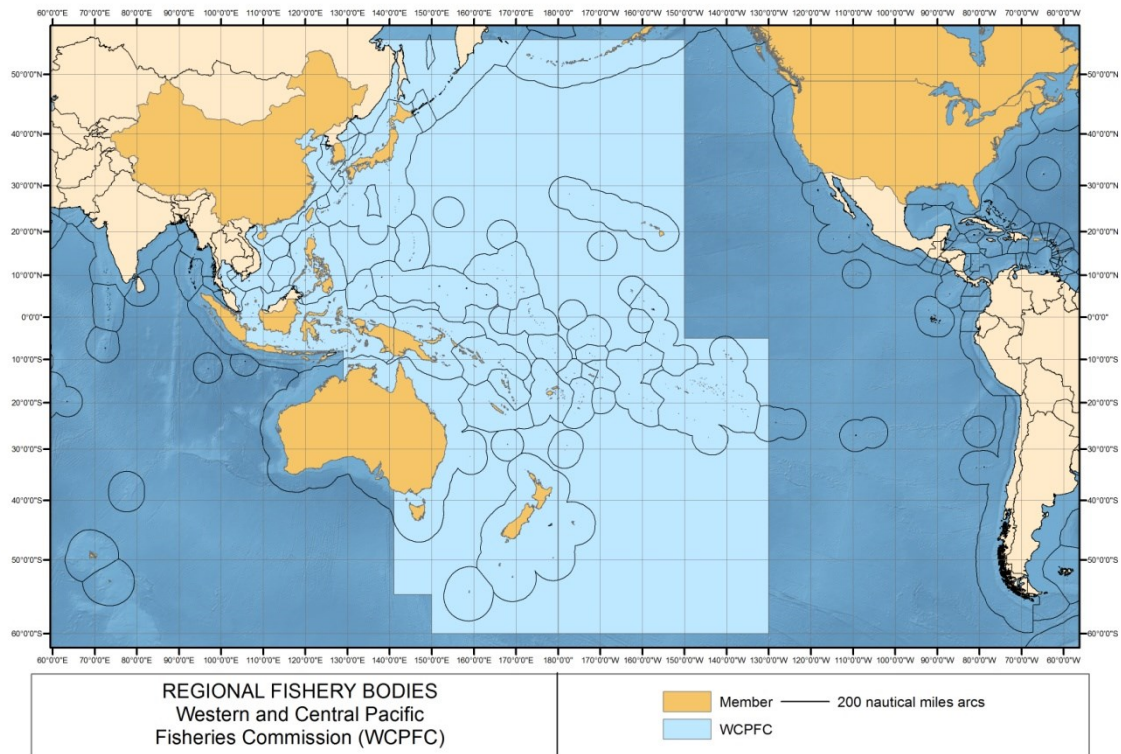
ΧΑΡΤΗΣ 12 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

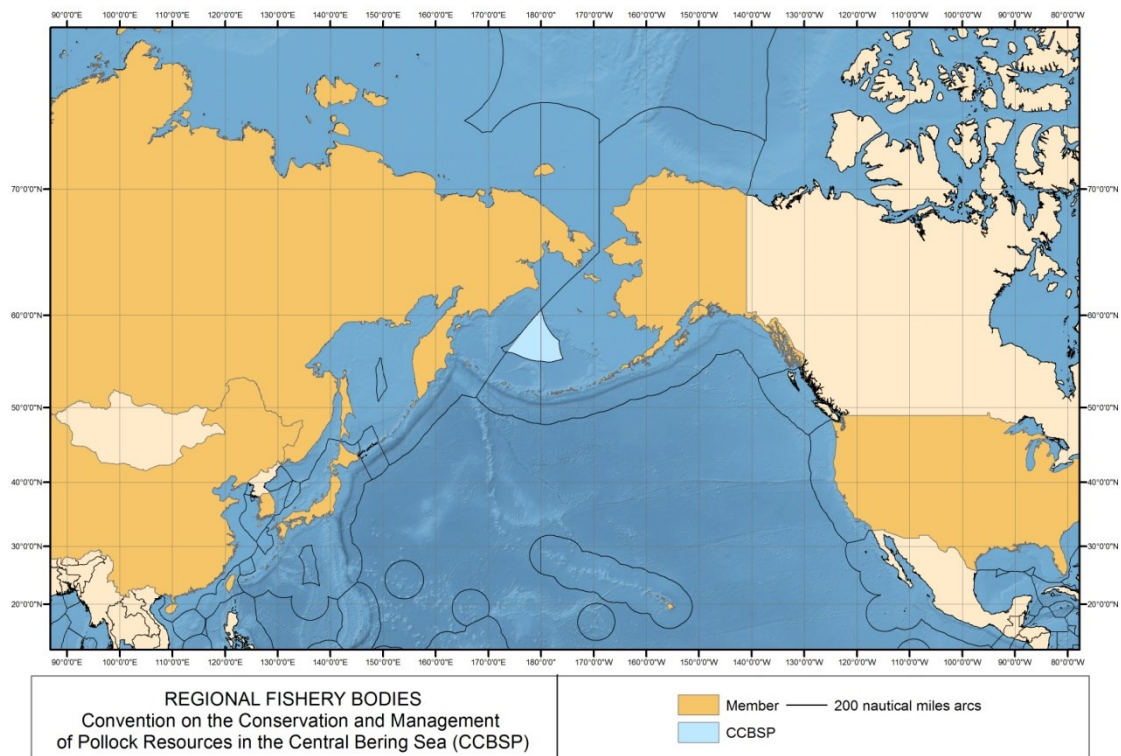
ΧΑΡΤΗΣ 13 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

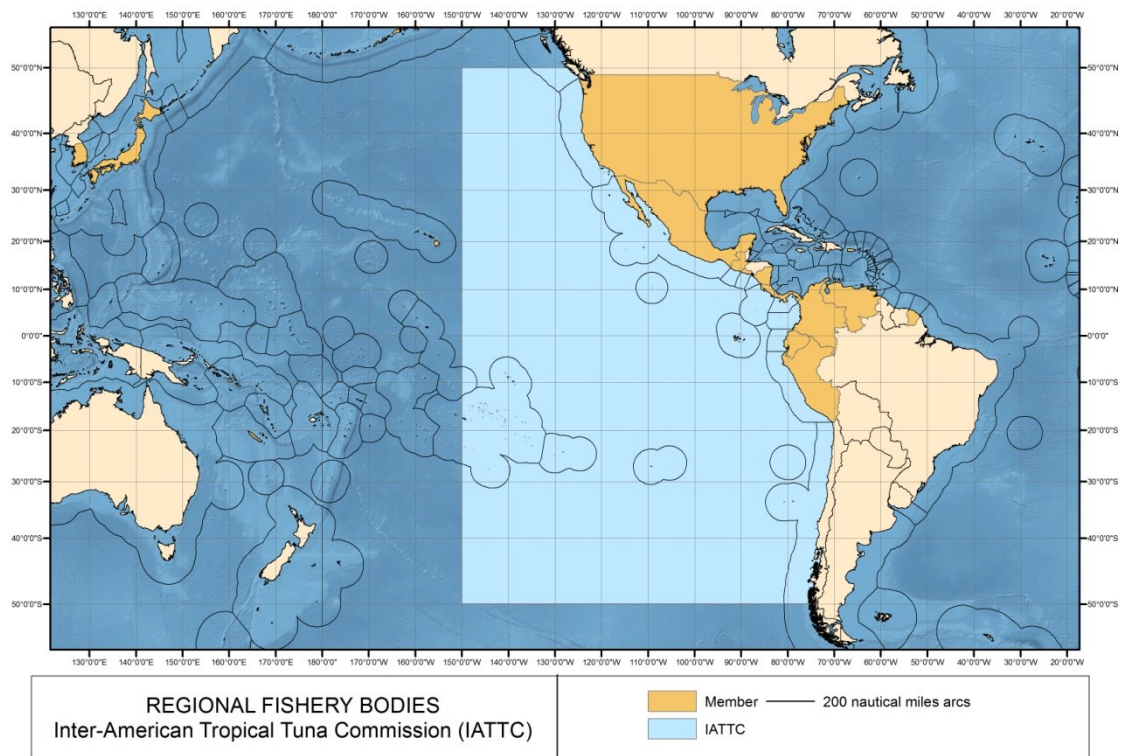
ΧΑΡΤΗΣ 14 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

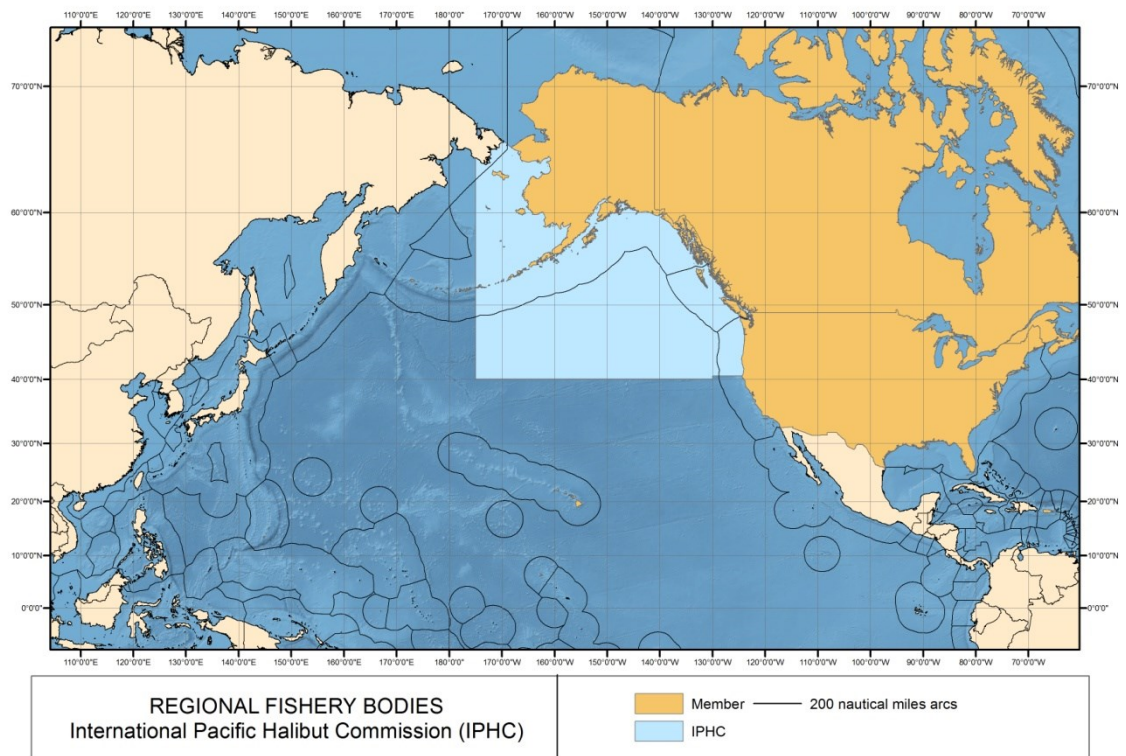
ΧΑΡΤΗΣ 15 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

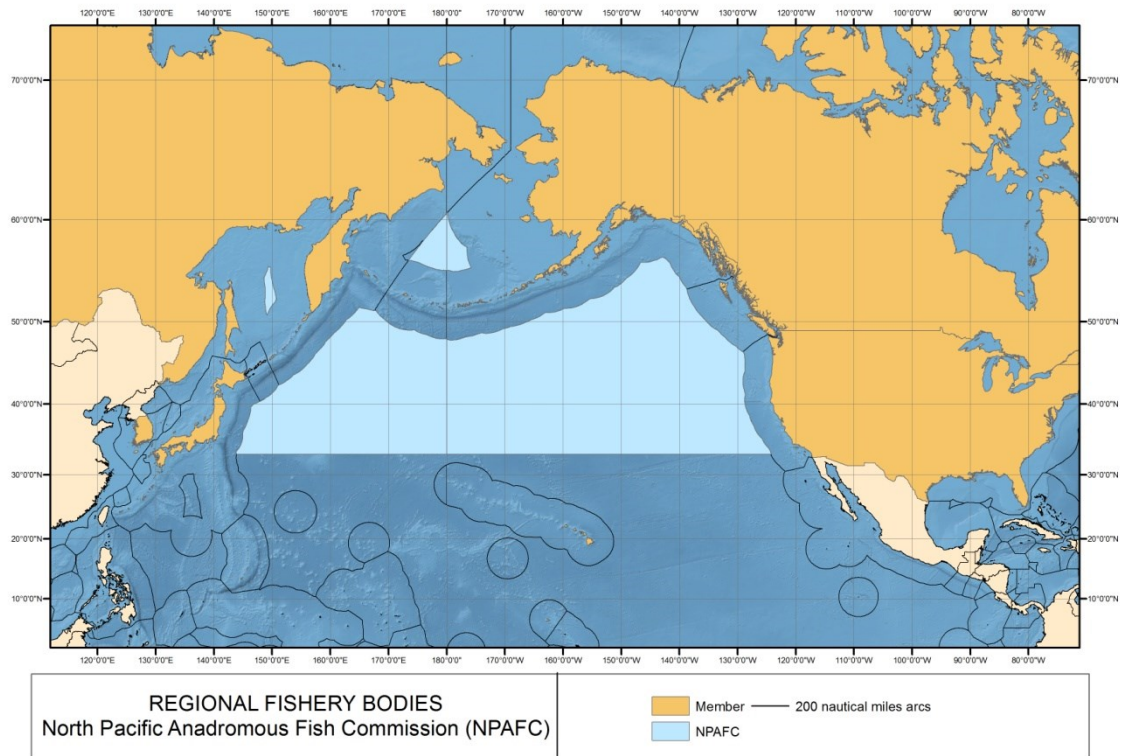
ΧΑΡΤΗΣ 16 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

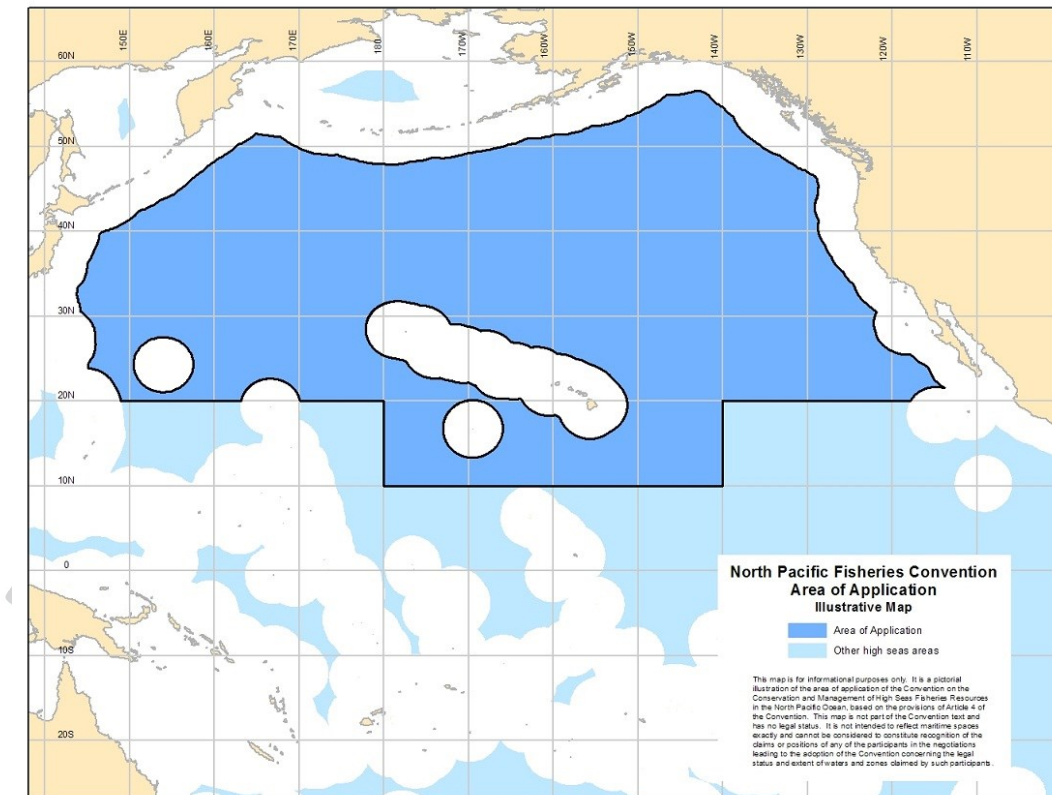
ΧΑΡΤΗΣ 17 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

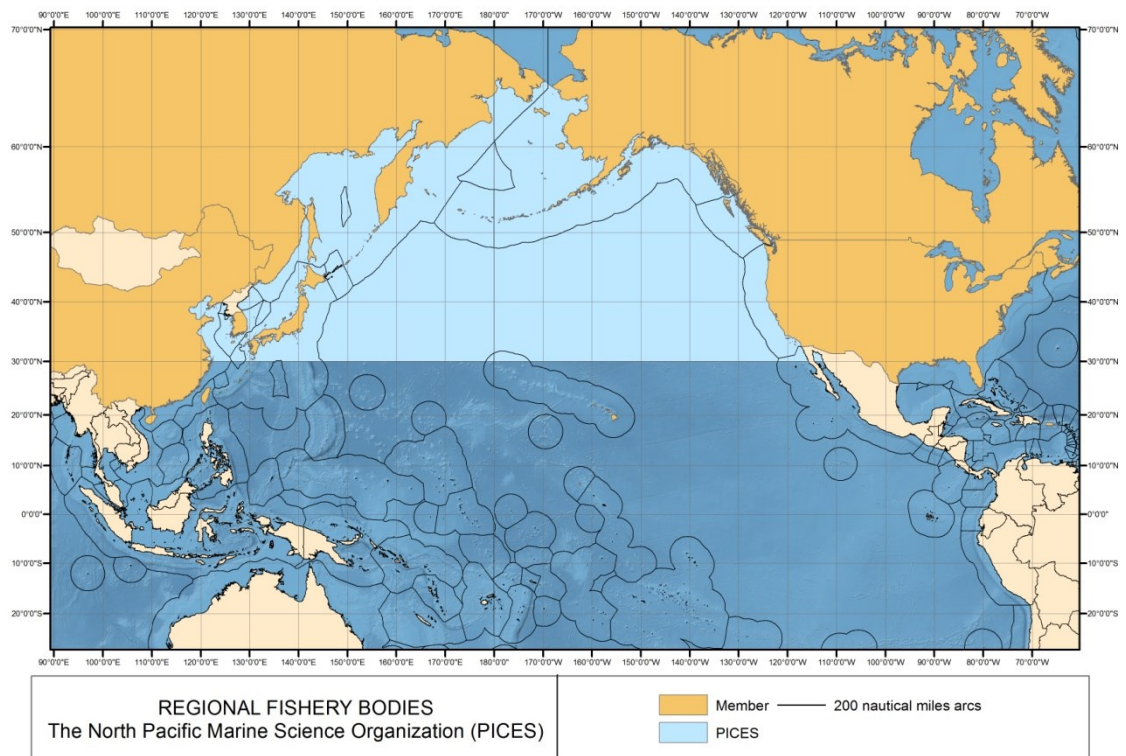
ΧΑΡΤΗΣ 18 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

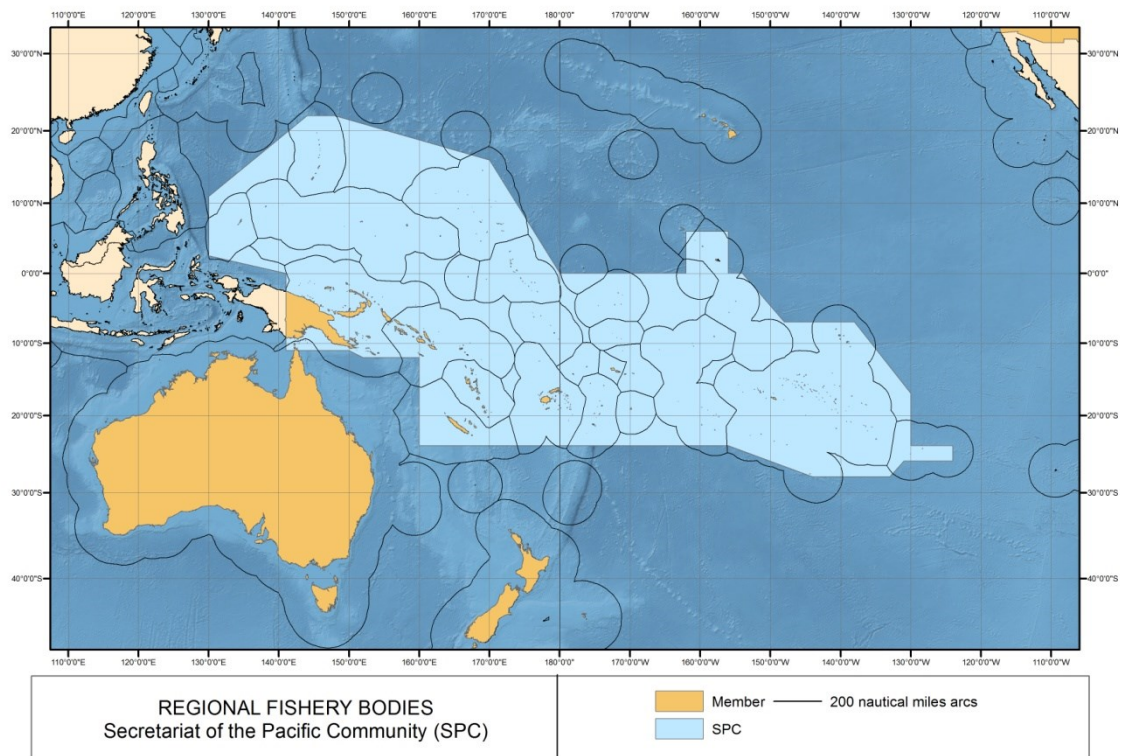
ΧΑΡΤΗΣ 19 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

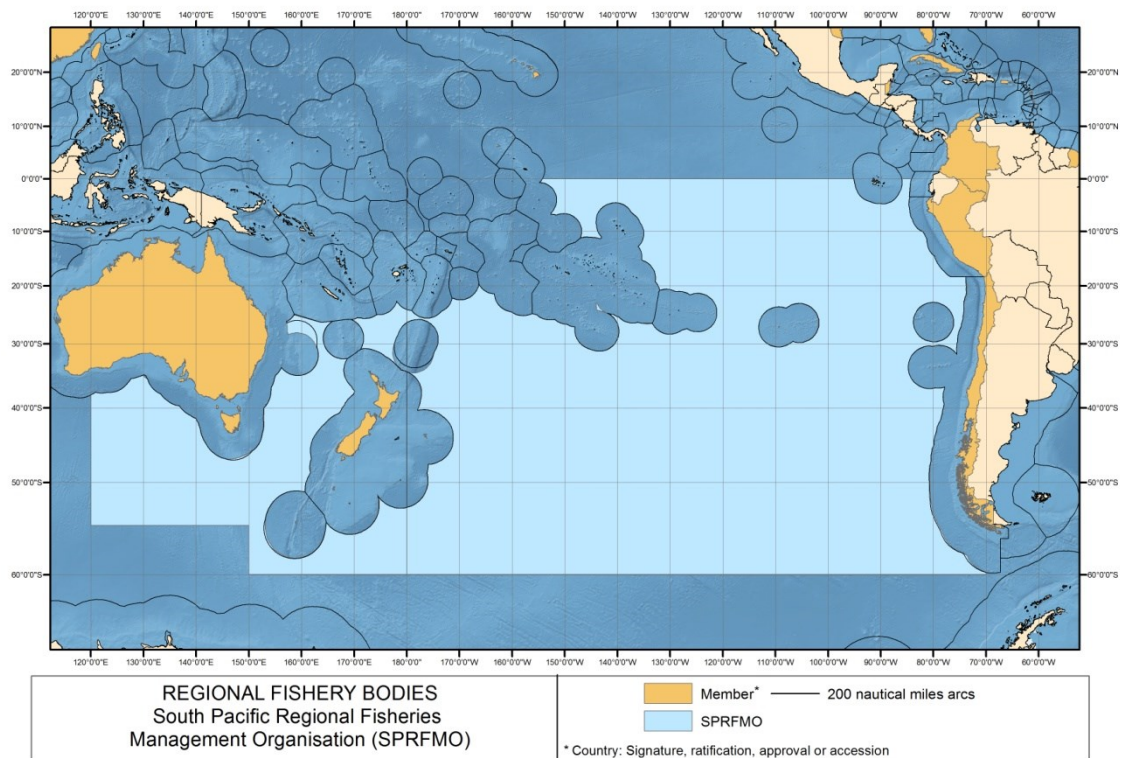
ΧΑΡΤΗΣ 20 (Πηγή: <http://nwpbfo.nomaki.jp>)

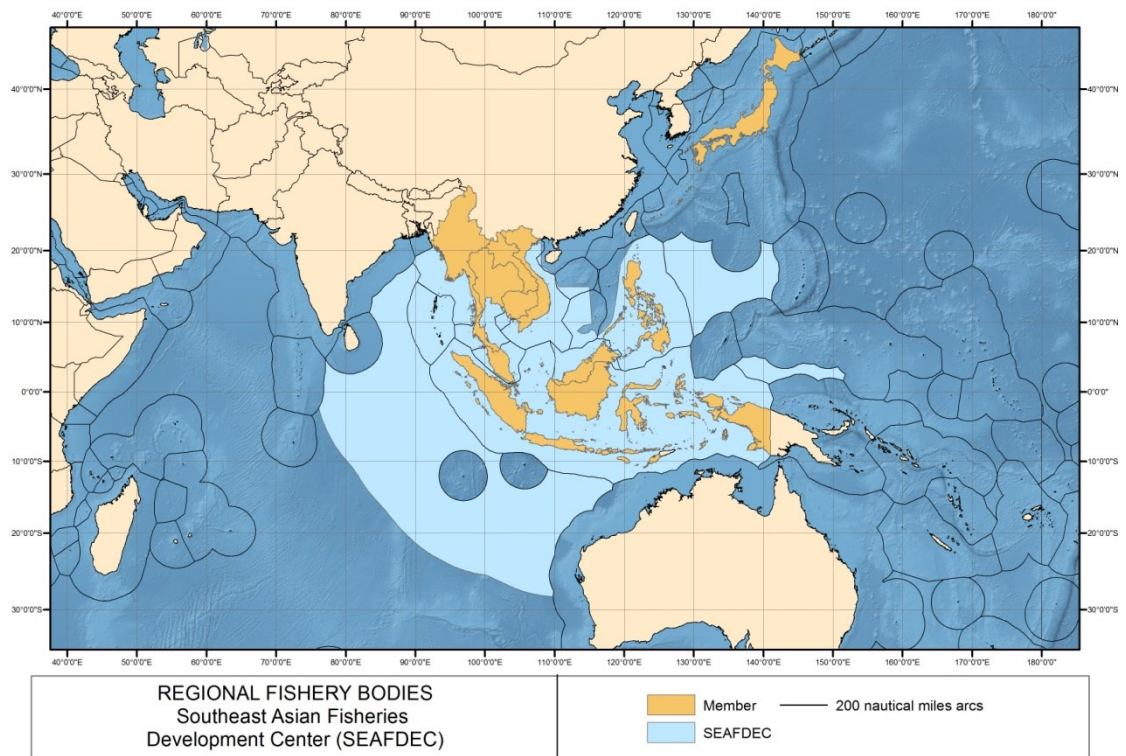
ΧΑΡΤΗΣ 21 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

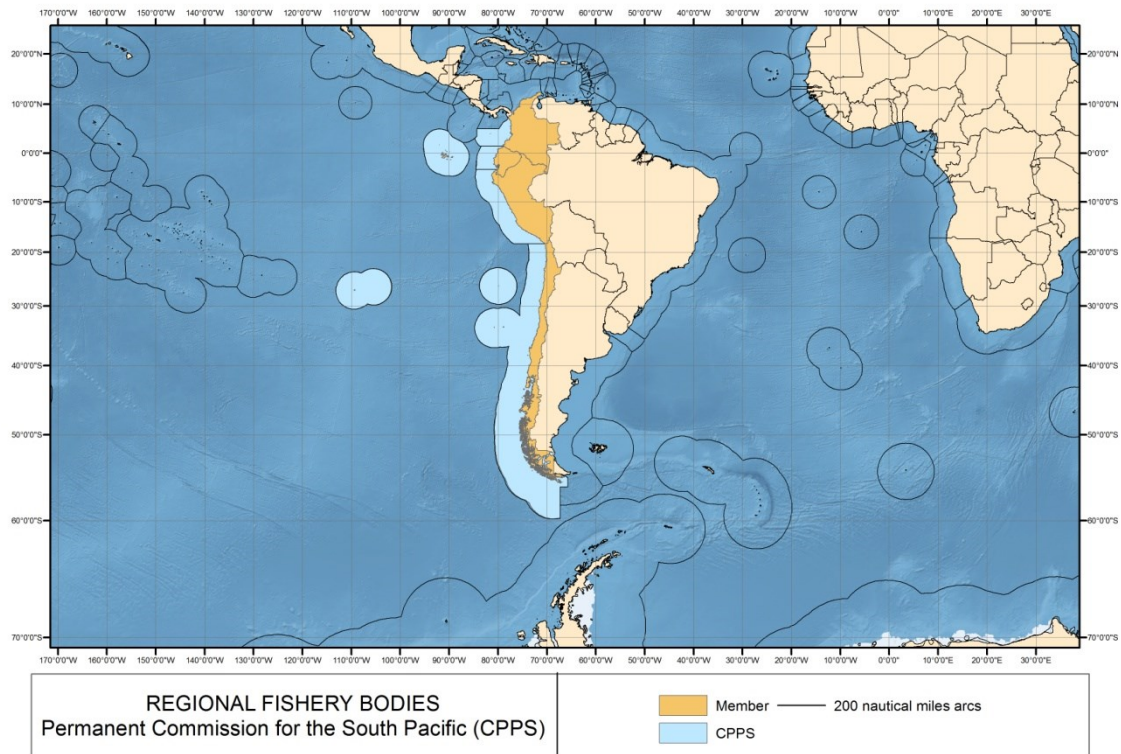
ΧΑΡΤΗΣ 22 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

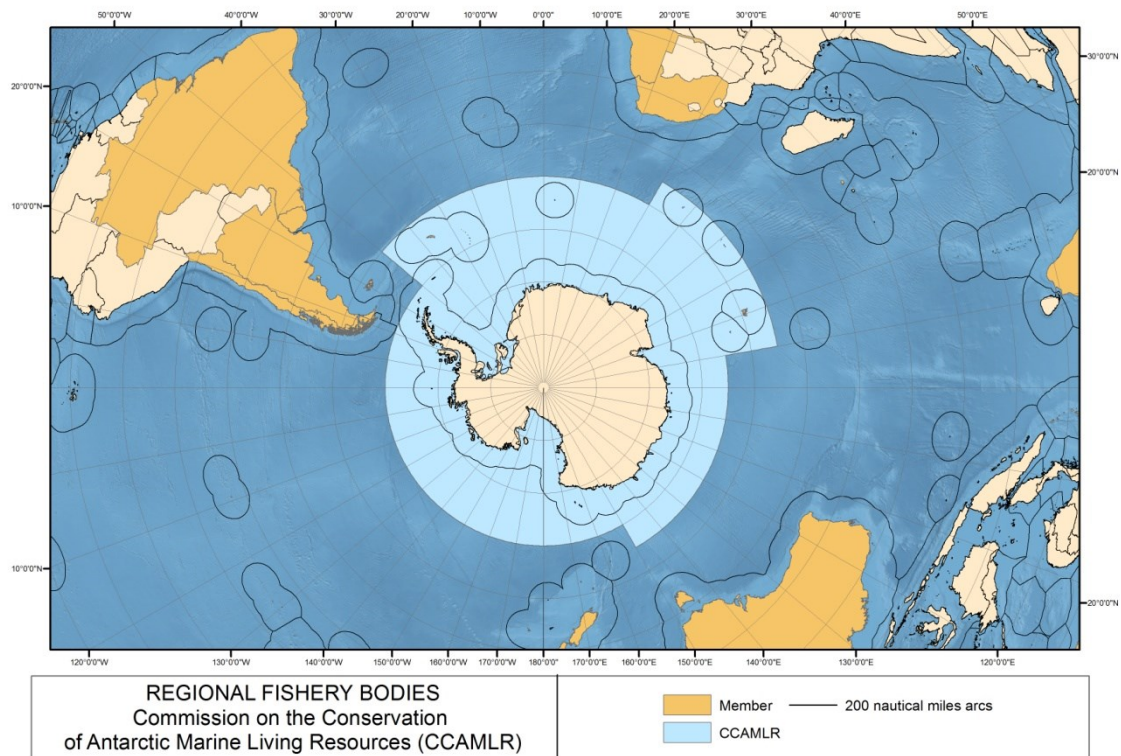
ΧΑΡΤΗΣ 23 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

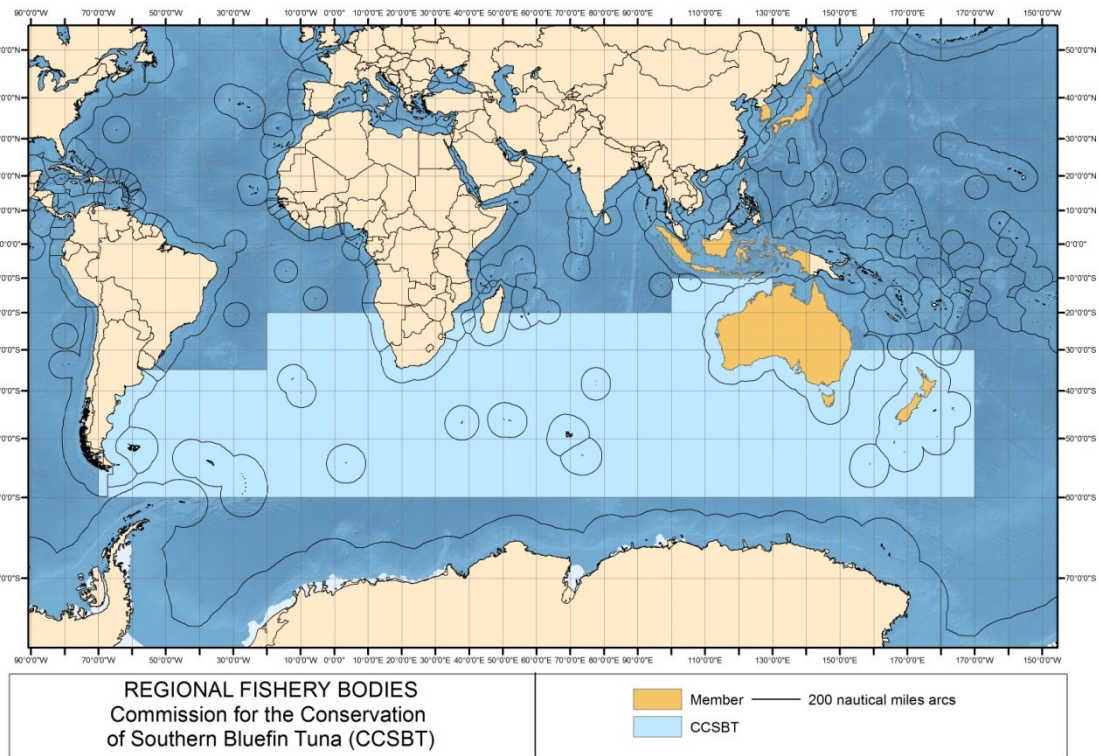
ΧΑΡΤΗΣ 24 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

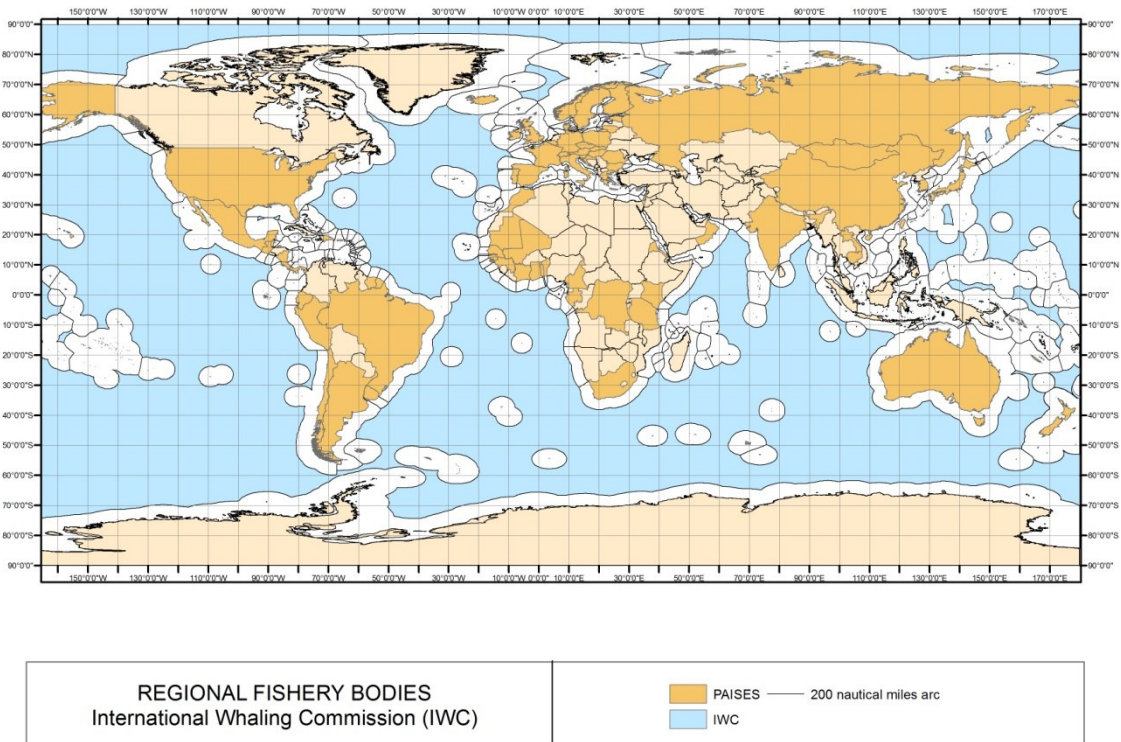
ΧΑΡΤΗΣ 25 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

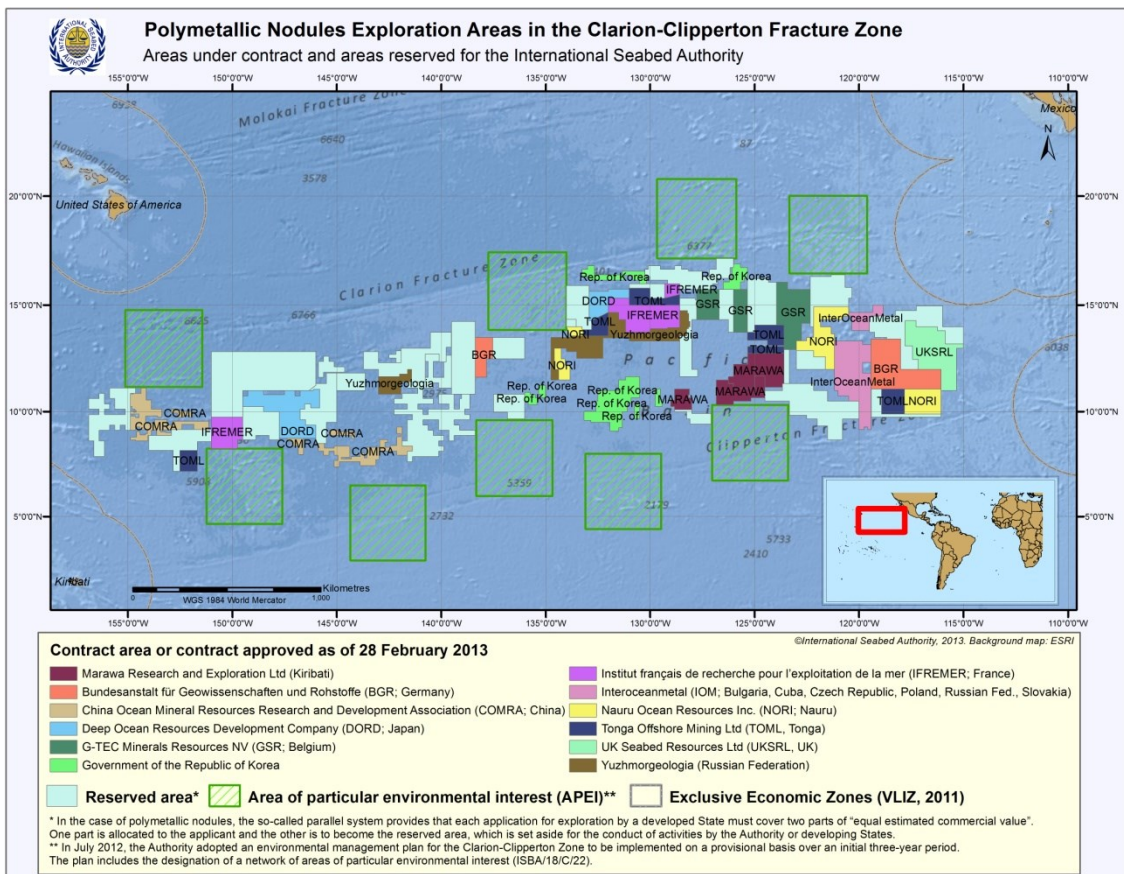
ΧΑΡΤΗΣ 26 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

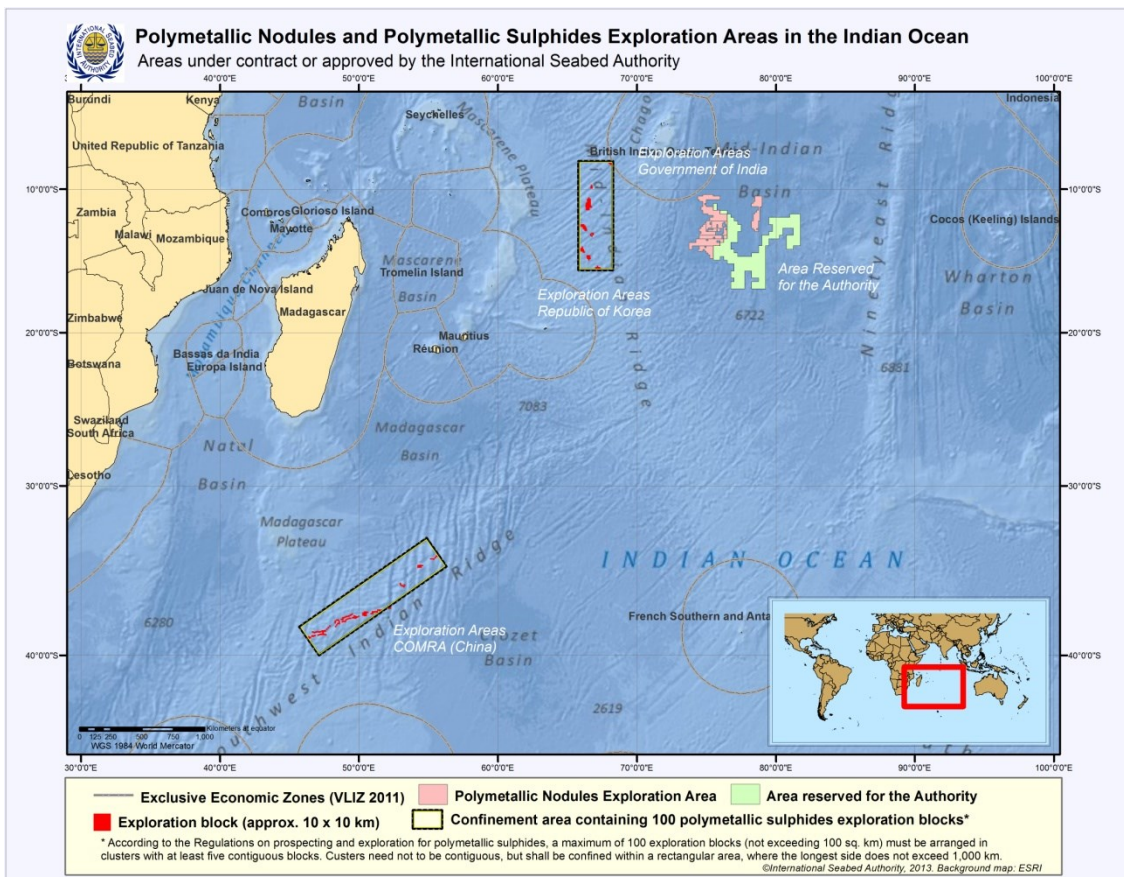
ΧΑΡΤΗΣ 27 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

ΧΑΡΤΗΣ 28 (Πηγή: <http://www.marineplan.es>)

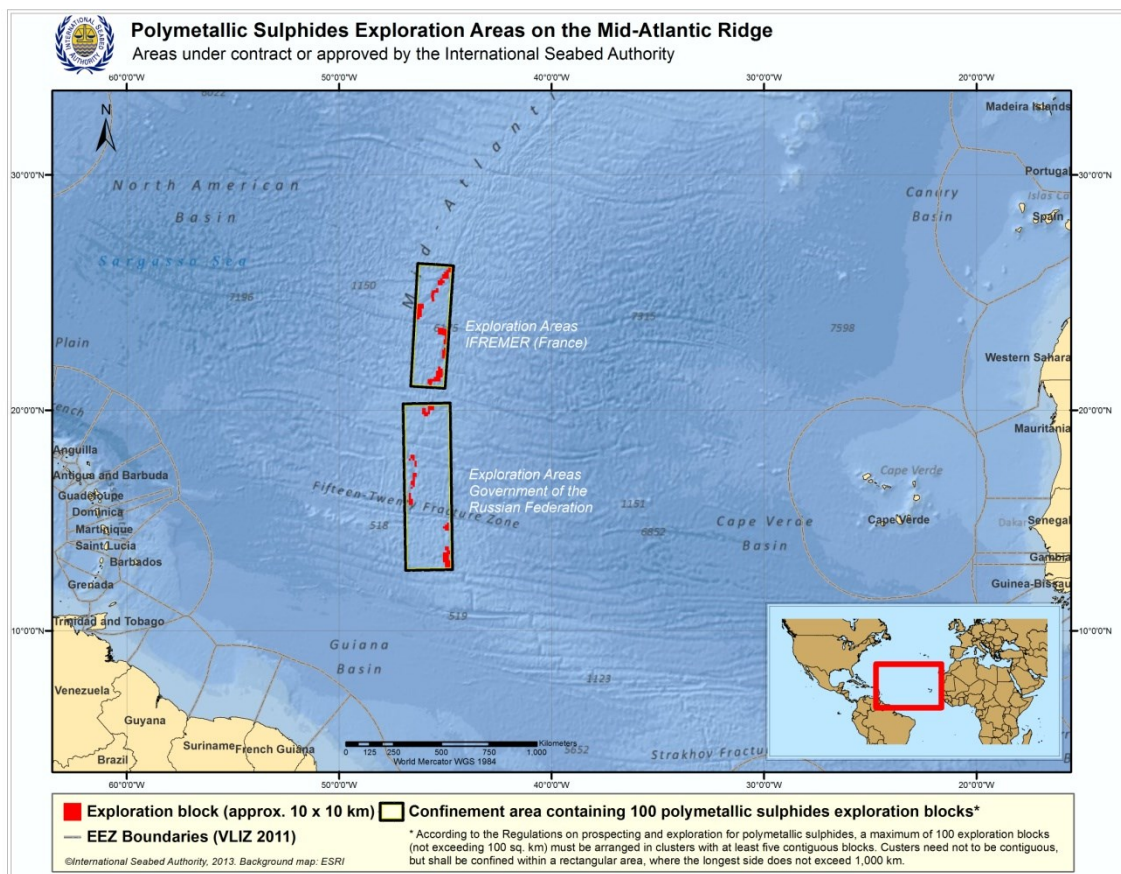

XAPTHΣ 29 (Πηγή: <http://www.isa.org.jm>)

XΑΡΤΗΣ 30 (Πηγή: <http://www.isa.org.jm>)

Πανεπιστήμιο

XΑΡΤΗΣ 31 (Πηγή: <http://www.isa.org.jm>)

ΠΙΝΑΚΕΣ

CONTRACTOR	DATE OF ENTRY INTO FORCE OF CONTRACT	SPONSORING STATE	GENERAL LOCATION OF THE EXPLORATION AREA UNDER CONTRACT	DATE OF EXPIRY OF CONTRACT
A. Contracts for exploration for polymetallic nodules				
Interoceanmetal Joint Organization	29 Mar 2001	Bulgaria, Cuba, Czech Republic, Poland, Russian Federation, Slovakia	Clarion-Clipperton Fracture Zone	28 Mar 2016
Yuzhmorgeologiya	29 Mar 2001	Russian Federation	Clarion-Clipperton Fracture Zone	28 Mar 2016
Government of the Republic of Korea	27 Apr 2001		Clarion-Clipperton Fracture Zone	26 Apr 2016
China Ocean Mineral Resources Research and Development Association	22 May 2001	China	Clarion-Clipperton Fracture Zone	21 May 2016
Deep Ocean Resources Development Co. Ltd.	20 Jun 2001	Japan	Clarion-Clipperton Fracture Zone	19 Jun 2016
Institut français de recherche pour l'exploitation de la mer	20 Jun 2001	France	Clarion-Clipperton Fracture Zone	19 Jun 2016
Government of India	25 Mar 2002		Indian Ocean	24 Mar 2017
Federal Institute for Geosciences and Natural Resources of Germany	19 Jul 2006	Germany	Clarion-Clipperton Fracture Zone	18 Jul 2021
Nauru Ocean Resources Inc.	22 Jul 2011	Nauru	Clarion-Clipperton Fracture Zone	21 Jul 2026
Tonga Offshore Mining Limited	11 Jan 2012	Tonga	Clarion-Clipperton Fracture Zone	10 Jan 2027
Marawa Research and Exploration Ltd.	To be signed	Kiribati	Clarion-Clipperton Fracture Zone	
G-TEC Sea Mineral Resources NV	14 Jan 2013	Belgium	Clarion-Clipperton Fracture Zone	13 Jan 2028
UK Seabed Resources Ltd.	8 Feb 2013	United Kingdom	Clarion-Clipperton Fracture Zone	7 Feb 2028
UK Seabed Resources Ltd.	To be signed	United Kingdom	Clarion-Clipperton Fracture Zone	
Ocean Mineral Singapore PTE Ltd	To be signed	Singapore	Clarion-Clipperton Fracture Zone	
Cook Island Investment Corporation	To be signed	Cook Islands	Clarion-Clipperton Fracture Zone	

CONTRACTOR	DATE OF ENTRY INTO FORCE OF CONTRACT	SPONSORING STATE	GENERAL LOCATION OF THE EXPLORATION AREA UNDER CONTRACT	DATE OF EXPIRY OF CONTRACT
B. Contracts for exploration for polymetallic sulphides				
China Ocean Mineral Resources Research and Development Association	18 Nov 2011	China	Southwest Indian Ridge	17 Nov 2026
Government of the Russian Federation	29 Oct 2012		Mid-Atlantic Ridge	28 Oct 2027
Government of the Republic of Korea	24 June 2014	Korea	Central Indian Ridge	23 June 2029
Institut français de recherche pour l'exploitation de la mer	To be signed	France	Mid-Atlantic Ridge	
Government of India	To be signed		Central Indian Ocean	
Federal Institute for Geosciences and Natural Resources	To be signed	Germany	Central Indian Ocean	
C. Contracts for exploration for cobalt-rich ferromanganese crusts				
China Ocean Mineral Resources Research and Development Association (COMRA)	29 April 2014	China	Western Pacific Ocean	28 April 2029
Japan Oil, Gas and Metals National Corporation (JOGMEC)	27 Jan 2014	Japan	Western Pacific Ocean	26 Jan 2029
Ministry of Natural Resources and Environment of the Russian Federation	To be signed		Western Pacific Ocean	
Companhia de Pesquisa de Recursos Minerais	To be signed	Brazil	Rio Grande Rise	

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι: Τρέχοντα συμβόλαια για την εξερεύνηση πολυμεταλλικών κονδύλων, πολυμεταλλικών σουλφιδίων και σιδηρομαγγανικών κρουστών πλούσιων σε κοβάλτιο.

(Πηγή: <http://www.isa.org.jm>)

REGULATIONS
Decision of the Assembly of the International Seabed Authority regarding the amendments to the Regulations on Prospecting and Exploration for Polymetallic Nodules in the Area ISBA/19/A/9
Decision of the Council of the International Seabed Authority relating to amendments to the Regulations on Prospecting and Exploration for Polymetallic Nodules in the Area and related matters ISBA/19/C/17
Decision of the Assembly of the International Seabed Authority relating to the regulations on prospecting and exploration for polymetallic sulphides in the Area ISBA/16/A/12/Rev.1
Decision of the Assembly of the International Seabed Authority relating to the Regulations on Prospecting and Exploration for Cobalt-rich Ferromanganese Crusts in the Area ISBA/18/A/11
Decision of the Assembly of the International Seabed Authority concerning overhead charges for the administration and supervision of exploration ISBA/19/A/12
RECOMMENDATIONS
Recommendations for the guidance of contractors for the reporting of actual and direct exploration expenditures as required by annex 4, section 10, of the Regulations on Prospecting and Exploration for Polymetallic Nodules in the Area ISBA/15/LTC/7
Recommendations for the guidance of contractors for the assessment of the possible environmental impacts arising from exploration for polymetallic nodules in the Area ISBA/16/LTC/7
Environmental Management Plan for the Clarion-Clipperton Zone ISBA/17/LTC/7
Decision of the Council relating to an environmental management plan for the Clarion-Clipperton Zone ISBA/18/C/22
Recommendations for the guidance of contractors for the assessment of the possible environmental impacts arising from exploration for marine minerals in the Area ISBA/19/LTC/8
Recommendations for the guidance of contractors and sponsoring States relating to training programmes under plans of work for exploration ISBA/19/LTC/14

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ: Εξορυκτικός Κώδικας ISA (Πηγή: <http://www.isa.org.jm>)